

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da smo posebne račune za obnovitev bolnice Franja zaprli. Gleda na veliko zanimanje pa kljub temu še vedno obstaja možnost zbiranja prispevkov. Kdor želi, jih lahko odslej nakaže z bančnim nakazilom na iste račune, na katerih se plačuje naročnino na Primorski dnevnik in sicer:

Zadružna kraška banka - št. računa: F 08928 02203 010000010730

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. računa: R 08532 64560 000000019102

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst - št. računa: P 03018 02200 010570002197

Banca di Cividale - podružnica Trst - št. računa: O 05484 02200 004570422289

Banca di Cividale sedež v Gorici - št. računa: E 05484 12401 001570404860

Banca Antonveneta Trst, ag. 8 - št. računa: F 05040 02208 000000011366X

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Općine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

*Alarmantne
številke
o mrtvih
pri delu*

RADO GRUDEN

Smrt štirih delavcev (še trije se borijo za življenje) v jeklarni Thyssen Krupp v Turinu je še enkrat z vso dramatičnostjo opozorila na problem varnosti pri delu. O tem se govori le občasno, toda vedeti je treba, da v Italiji pri delu umre več kot sto ljudi na mesec oziroma več kot trije na dan, če upoštevamo tudi nedelje in praznike. Po podatkih združenja delovnih invalidov je v prvih sedmih mesecih letosnjega leta umrlo že 719 ljudi. Ob takem ritmu bo konec leta mrtvih na delovnem mestu več kot 1200 in med temi je največ mladih, ki delajo v težkih delovnih pogojih.

Spraševanje, kako se kaj takega sploh lahko zgodi, je odveč. Zakoni o varstvu pri delu obstajajo, vendar so marsikje le mrtva črka na papirju. Pravega nadzora nad spoštovanjem zakonov ni in vse skupaj je prepuščeno na milost in nemilost delodajalcev. Toda ti v neizprosnem lovu za dobičkom največkrat zanemarjajo prav varnost pri delu. Delavci so pogosto prisiljeni, da delajo v nemogocih pogojih z delovnim časom, ki tudi za več kot 50 odstotkov presega rednega. V takih razmerah je pot do nesreče zelo kratka. To se je zgodilo tudi v jeklarni Thyssen, ki jo bodo čez leto dni zaprli. V čakanju na zaprtje pa so varnostne razmere popolnoma zanemarili.

Sindikati in politiki z dvigovanjem glasu mrtvih ne morejo vrniti njihovim dragim. Toda dolžnost vseh odgovornih, od osrednje oblasti navzdol, je, da poskrbijo, da se bodo zakoni spoštovali, da bo nesreča na delu prej izjema kot pravilo in da ne bo treba iz leta v leto preštrevati nesrečnikov, ki zjutraj odidejo na delo, domov se pa ne vrnejo.

TURIN - Potem ko so umrli že štirje ponesrečeni v jeklarni Thyssen Krupp

Prvi preiskovani in obljuba vlade, da bo šla zadevi do dna

Sindikati oklicali od jutri tri dni žalovanja na delovnih mestih

TURIN - S štirimi mladimi delavci, ki so umrli za posledicami tragičnega požara v turinski jeklarni Thyssen Krupp, in tremi ponesrečenci, ki se še borijo za življenja, je problem varnosti pri delu spet bruhnil v ospredje italijanske kronike in tudi politike. Sodstvo je začelo preiskavo o dveh ali treh domnevno odgovornih za tragedijo.

jo, medtem ko so sindikati oklicali tri dni žalovanja na delovnih mestih. Vlada bo po zagotovilu premiera Prodiha storila vse, da se tragedija razjasni in da se kaznujejo odgovorni, medtem ko novi zakonski predpisi za varnost pri delu po njegovi oceni niso potrebni, saj je treba le izvajati obstoječe. Prodi je s tem zavrnil zahtevo ministra

Ferrera po sklicu izrednega ministrskega sveta, ki naj bi v zakonski odlok o varnosti uvrstil člen o varnosti pri delu. Oglasila se je tudi Confindustria, ki zavrača instrumentaliziranje tragedije v Turinu in izraža pripravljenost za okrepitev skupnih prizadevanj za povečanje varnosti pri delu.

Na 2. strani

GORICA - NŠK-ju ves pritlični prostor Trgovskega doma

Vrnitev na dosegu

Dežela prižgala zeleno luč obnovi - Predaja predvidoma maja prihodnjega leta

Slovenski Narodni in študijski knjižnici bo namenjeno celotno pritličje Trgovskega doma, tudi vogalni prostori, ki jih je zasedala ambulanta. Dežela FJK pa je prižgala zeleno luč za obnovo že dodeljenih prostorov in posegu namenila denar, tako da naj bi do predaje pritličja prišlo najkasneje maja prihodnjega leta.

BUMBACA

dom za ostarele občane
Log 194 tel. 040.8323666

Villa IRIS
priđi z nami!

Pred 60 leti je v Trstu začelo delovati slovensko učiteljišče

Na 4. strani

Požar v stanovanju usoden priletni ženski

Na 5. strani

Nomadsko naselje na Vejni: izvršilni načrt do 31. marca 2008

Na 5. strani

Goriški šoli Trink bo uradno predan dokončni sedež

Na 12. strani

KULTURNI DOM-GORICA in GLASBENA MATICA
v sodelovanju z Društvom Sardincev FJK

v okviru koncertne sezone **GLASBENI SPLETI**
in festivala **ACROSS THE BORDER 2007**

vabita na koncert sardinske skupine **ANDHIRA**

v ponedeljek, 10. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici

INFO:
Kulturni dom Gorica
tel. 0481 33288
e-mail: info@kulturnidom.it

dom za ostarele občane
Log 194 tel. 040.8323666

Villa IRIS
priđi z nami!

GOSTILNA VALERIA
od leta 1904

odprtvi vsak dan

Dunajska cesta 52 • 34151 Općine
tel. 040 211 204

TURIN - Število smrtnih žrtev nesreče v jeklarni Thyssen Krupp se je povzpelo na štiri

Prva imena na seznamu preiskovanih, jeza v Turinu

Prodi obljudila, da družine ponesrečencev ne bodo ostale same

TURIN - Kot je bilo pričakovati glede na resnost poškodb, se je število smrtnih žrtev dramatične nesreče pri delu v turinski jeklarni nemškega koncerna Thyssen Krupp povečalo, in to na štiri, medtem ko se še trije delavci z več kot 60 odstotki opeklom borijo za življene. Iz virov turinskega sodstva, ki vodi preiskavo o tragediji v jeklarni, došlej ni bilo nobenih informacij, neuradno pa se je izvedelo, da so na seznam preiskovanih že vpisana prva imena, dva ali tri, in da bodo v obtožnici načelne obdolžitve umora in telesnih poškodb iz malomarnosti.

Tudi včeraj so se nadaljevali eksperimentni ogledi na kraju nesreče, da bi ugotovili točen vzrok požara, ki je spremnil devet delavcev v prave žive bakle. Preverjenih je bilo tudi več kot 300 gasilnih aparativ, od katerih jih je bilo 30 prepeljanih v laboratorije gasilcev na podrobnejšo analizo. Po trditvah delavcev, ki so bili navzoči v trenutku izbruha požara, v tistem delu tovarne vsaj trije od petih gasilnih aparativ niso delovali oziroma so bili napol prazni in torej neuporabni, medtem ko v hidrantih ni bilo vode.

V tovarni Thyssen Krupp je razpoloženje med delavci seveda črno, preveva jih jeza, tudi glede na to, da je pred petimi leti že prišlo do požara, ki so ga gasilci obvladali šele po treh dneh gašenja. Jeklarna je sicer znana kot »tovarna fantov«, saj je kar 95 odstotkov od 180 zaposlenih starih manj kot 30 let.

Predstavniki sindikalnih organizacij, ki so včeraj sestali z vodstvom podjetja, pripravljajo poročilo o problemih, ki so bili v zadnjih letih ugotovljeni, ne pa tudi odpravljeni. Generalni sekretarji Cgil, Cisl in Uil pifani, Bonanni in Angeleetti so izdali skupno noto, v kateri so zapisali, da je postal položaj na področju varnosti pri delu nevzdržen in da mora vsakdo prevzeti svoje odgovornosti. Jutri se bo delo v Turinu v znak žalovanja ustavilo za tri dni, medtem ko je minister za socialno solidarnost Paolo Ferrero zahteval izredno sejo vlade, da bi zakonski odlok o varnosti uvrstili še člen o varnosti pri delu. Premier Prodi pa je z evropsko-afrškega vrha v Lizboni poslal tiskovno noto, v kateri je zapisal, da bo »moralo podjetje brez vsakega zadržka zadevo razjasniti, kajti odgovornosti je treba vedno prevzeti v prvi osebi. »Ni dopustno, da se umira pri delu v tovarni, v kateri se je še nedolgo nazaj bil boj za ohranitev dela,« je še zapisal Prodi in družinam umrlim zagotovil, da jih vlada ne bo pustila same.

AVTOPREVOZ Potrjena petdnevna stavka

RIM - Kljub temu, da so bili za torek sklicani na transportno ministrstvo, so sindikati avtoprevoznikov včeraj potrdili petdnevno stavko, od jutri do 14. decembra, ki bo nedvomno povzročila veliko problemov v prometu. Prvo zbirališče tovornjakov je že napovedano za jutri zvečer pred vhodom v predor Frejus, medtem ko se bodo avtoprevozniki iz Furlanije-Julijske krajine odločali o obliki in poteku stavke na današnji skupščini sindikatov prevoznikov Confartigianato Trasporti, API, CNA-Fita in Fai vili Manin v Passarianu. V FJK deluje okrog tri tisoč avtotransportnih podjetij z več kot 10 tisoč zaposlenimi, 90 odstotkov podjetij pa je včlanjeno v eno izmed stanovskih organizacij, med katerimi je tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje. Avtoprevozniki sicer zagotavljajo, da bodo zajamčene osnovne prevozne službe, kot za tiska, za bolnišnice in druge javne službe.

PO ROPU PRED DISKOTEKO - Krvavo streljanje

Umorjena dva roparja

Eden od roparjev je prvi začel streljati na karabinjerja, ki sta jih ustavila - Agenta sta na ogenj odgovorila

CREMONA - Bilo je proti jutru, še zelo temno. Karabinjerja sta četverici v avtomobilu velela, naj izstopi. Medtem ko je eden od agentov potnik in šoferja legitimiral, je drugi dogajanje imel pod kontrolo. Naenkrat je eden od ustavljenih mladičev odpril havbo avtomobila in začel streljati. »Nisem se takoj zavedel, da sem ranjen,« je kasneje povedal eden od karabinjerjev, »zdelo se mi je, da je počila petarda, zatem sem videl kolega, ki ga je zvilo, in sem začel tudi sam streljati.« Na tleh sta obležala dva roparja, dva sta pobegnila, vendar sta med begom naletela na lovce, ki so vanju pomerili puške. Ni jima preostalo drugega, kot da se predata.

Do krvavega streljanja je prišlo v Trevigliu. Ob izhodu iz diskoteke je skupina štirih tujcev oropala in pobegnila z avtomobilom. Roparje so začeli iskati karabinjerje, zasledovanje pa se je končalo v krvi: umorjena sta bila Maročan in Kosovar, Turek in Albanec pa sta bila aretirana. Ranjena agenta so odpeljali v bolnišnico, vendar njuno zdravstveno stanje ne zaskrblja zdravnikov.

Dva od roparjev sta obležala med avtomobilom BMW, s katerim sta skupaj z dvema pajdašema bežala, in vozilom alfa romeo karabinjerjev

ANSA

Koščunica znova za nadaljevanje pogajanj

BEOGRAD - Potem ko je pogajalska trojka EU, ZDA in Rusije v petek generalnemu sekretarju Združenih narodov Ban Ki Moonu predala poročilo o pogajanjih med Beogradom in Prištino glede useode Kosova, je srbski premier Vojislav Koščunica včeraj Varnostni svet ZN pozval, naj podpre pobudo Rusije za nadaljevanje pogajanj o Kosovu. »Srbija se želi pogajati. Bistvenega pomena je, da z novimi pogovori najdemo politično in demokratično rešitev za pokrajino,« je srbski premier ponovil stališče Beograda in dodal, da je to edini način, da najdemo rešitev in se izognemo dolgi in nedoumljivi krizi.«

V Ugandi zaradi izbruha ebole že 23 mrtvih

KAMPALA - Na zahodu Ugande so v petek zabeležili še eno smrт zaradi okužbe z virusom ebola, s čimer je število smrtnih žrtev tega virusa naraslo že na 23. Okuženih je trenutno več kot sto ljudi. Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je v petek opozorila na nevarno siřenje ebole, saj se je število okuženih v zadnjih desetih dneh podvojilo, med okuženimi pa so tudi štirje zdravstveni delavci.

Smrtonosni virus je poimenovan po dolini reke Ebola v Demokratični republiki Kongo, kjer se je prvič pojabil leta 1976. Hkrati je prišlo do izbruha tudi v Sudanu. Virus se prenaša z neposrednim kontaktom s krvjo, telesnimi izločki, organi ali drugimi telesnimi tekočinami okužene živali ali človeka. Simptomi okužbe z ebolo so mrzlica, bruhanje, driska, splošno slablo počutje ter bolečine v mišicah in sklepih, v skrajnih primerih pa tudi notranje in zunanjne krvavitve. Ebola je največkrat smrtna, odobreno cevivo ali zdravilo pa ni na razpolago.

Paradižnik koristi, tudi v obliki ketchupu

HELSINKI - Paradižnik je za zdravje izredno koristen, prispeva predvsem k zniževanju holesterola. Celo zmerno uživanje ketchupu prispeva k dvigu ravnih HDL ali t.i. dobrega holesterola, so ugotovili finski znanstveniki. Skupina prostovoljev, 16 moških in 5 žensk, starih od 20 do 49 let, se je za tri tedne podvrgla preizkusu prehranjevanja brez paradižnika, nato pa so jim vsak dan v obroke začeli dodajati 30 gramov ketchupa ali 400 mililitrov paradižnikovega soka. Po končanem preizkusnem obdobju so bili izvidi krvni presenetljivi - raven holesterola je padla za šest odstotkov, raven LDL oziroma škodljivega holesterola pa celo za 13 odstotkov.

ANSA

LIZBONA - Ob robu vrha EU - Afrika

Janša: Težko bi rekli, da Slovenija nima interesov v Afriki

LIZBONA - Slovenski premier Janez Janša je včeraj ob robu vrha EU-Afrika v Lizboni ocenil slovenske interese v Afriki. "Težko bi rekli, da Slovenija tukaj nima interesov," je dejal. Med Slovenijo in Afriko je sicer relativno nizka trgovinska menjava, vendar je to tudi posledica tega, da ima država v Afriki zgolj eno predstavništvo, meni premier. Slovenija ima predstavništvo v Kairu, kjer je tudi potekal prvi vrh EU-Afrika leta 2000.

Slovenija bo novo priložnost za sodelovanje z Afriko dobila tudi po tem, ko se bo vzpostavila "skupna zunanja služba EU", je poudaril Janša. Vsi sporazumi in dogovori, dosegeni v prihodnjih letih, sicer vezani na trgovinske, naložbene in druge olajšave, bodo dobrodošli za slovenska podjetja.

Kot je povedal premier, imajo slovenska podjetja v Afriki že določene kontakte in izkušnje. Slovenija tu nima s kolonializmom povezanih

JANEZ JANŠA

"dolgov iz zgodovine" kot nekatere druge evropske države in je zaželen gospodarski partner. Slovenija sicer najbolj sodeluje z Egiptom in Južnoafriško republiko, z ostalimi afriškimi državami bistveno manj, je pojasnil Janša in dodal, da je stanje takšno ne zato, ker ne bi bilo možnosti, temveč zato, ker ni kapacitet.

Janša se je včeraj v luči bližnjega predsedovanja Slovenije EU sestal z ganskim predsednikom, trenutno predsedujočim Afriški uniji, Johnom Kufuorjem, pa tudi francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozyjem. S slednjim sta govorila predvsem o temah, ki jih ni mogoče vezati zgodlj na kratko šestmesečno obdobje predsedovanja posamezne države EU, je povedal Janša. Sicer pa je bil to le uvod v srečanje s Sarkozyjem, ki bo potekalo 17. decembra v Parizu.

S Kufuorjem pa je Janša govoril predvsem o "naslednjih korakih v prihodnjem letu, zato da se dokumenti, sprejeti na tem vrhu, začnejo uresničevati". Slovenijo so zanimali tudi morebitni problemi, ki bi lahko izbruhnili v času slovenskega predsedovanja. "Gana ocenjuje, da bistveno novih kriznih žarišč, ki bi se lahko odprla v prihodnjem letu, ni," vse se bo osredotočilo že na trenutna žarišča, torej na sudansko pokrajino Darfur ter delto Nigra, je pojasnil premier.

"So pa mnenja, da bo Afriška unija v prihodnjih letih z instrumenti, ki jih vzpostavlja, veliko problemov, ki so bili sedaj na plečih ZN, vse bolj sposobna reševati sama," je sklenil premier. (STA)

SLOV.I.K.

vabita na delavnico

SKZ

USTANAVLJANJE IN UPRAVLJANJE PODJETIJ

Primerjava med italijanskim in slovenskim davčnim sistemom

Predavatelja:

komercialist Renzo Devetak in svetovalec Robert Frandolič

Sobota, 15.12.2007, ob 9.30

KBcenter - Gorica

Dodatne informacije in prijave: maja.humar@slovik.org

sapeva

SAPEVA - Študija, analiza, promocija in ovrednotenje kulturne,

zgodovinske in jezikovne dediščine slovenske in italijanske narodnosti skupnosti v obmejnem območju

Projekt finansiran iz programa pobude skupnosti Interreg III A Italija - Slovenija

41. POVORKA KRAŠKEGA PUSTA

PUST KLOBUK

DEFILE

VPIŠI SE !!!!

DO 18. JANUARJA 2008 V BARU KD TABOR
ALI NA SPLETNI STRANI www.kraskipust.org

UKVE - Delovanje Slovenskega kulturnega središča Planika

Tokrat pri otrocih na obisku Miklavž

Najmlajši so ga pozdravili s pesmicami, ki so jih pripravili z animatorji

Po obdarovanju so se otroci z velikim zadovoljstvom tudi fotografirali v družbi Miklavža

UKVE - Slovensko kulturno središče Planika tudi v tem predprazničnem času redno deluje in organizira dejavnosti, ki so namenjene predvsem šolski populaciji v Kanalski dolini. Skupaj z Glasbeno matico-Glasbeno šolo Tomaža Holmarja je prav te dni organiziralo tradicionalno miklavževanje, ki je potekalo v svojih prostorih v Ukvah.

Otroci, predvsem najmlajši, so nestrpno in hkrati z bozajnijo čakali na obisk in na darila, ki jih bo prinesel

Miklavž. Otroke so spremljali animatorji središča, ki so poskrbeli, da so se otroci naučili tematskih pesmic. Ob samem obisku Miklavža so med sabo tekmovali, kdo bo najbolj korajno nastopil ter obljudili, da se bo pridno učil slovenščino in glasbo.

V mesecu decembru, bosta SKS Planika in GM-GŠ Tomaža Holmarja organizirali še božično delavnico ter božičnico z nastopom gojencev šole (R.B.)

S knjigami Mladike v novo leto

Založba Mladika

Mladika, Trst, ul. Donizetti 3, I-34133
tel.: 040-34 808 18 • fax: 040-633 307
e-mail: urednistvo@mladika.com

OBLETNICA - Zavezniška vojaška uprava je izdala odlok 8. novembra 1947, 9. decembra istega leta pa se je začel pouk

Pred šestdesetimi leti je v Trstu zaživelo novo slovensko učiteljišče

Šola je za poučevanje doslej usposobila skoraj tisoč ljudi, ki so potem večidel sestavljali učiteljski oz. vzgojiteljski kader na Tržaškem

TRST - Pred dobrima dvema letoma smo slovesno počastili šestdesetletnico obnovitve slovenskega šolstva v Italiji. Leto 1945 je namreč zgodovinski mejnik, ki poleg leta osvoboditve predstavlja tudi leto »vstajenja od mrtvih« slovenske šole po več kot dvajsetletnem fašističnem raznarodenju. Vendar so se slovenske šole ustavljale tudi po tem datumu, čemur so botovale spremenjene tehnične, pa tudi politične razmere. Te so leta 1947 privedla do ustanovitve slovenskega učiteljišča v Trstu. Z razmejitvijo na podlagi mirovne pogobe iz leta 1947 je Gorica namreč pripadla Italiji, tam pa je tudi delovalo dotedaj edino slovensko učiteljišče. Tržaški Slovenci, ki so ostali pod upravo zahodnih zaveznikov in ki so se želeli usposobiti za poučevanje na osnovnih šolah, so ostali brez svojega izobraževalnega zavoda. O tem se je očitno prepričala tudi Zavezniška vojaška uprava in 8. novembra 1947 je ameriški brigadični general Ridgely Gaither, drugače višji častnik za civilne zadave, podpisal ukaz o ustanovitvi slovenskega učiteljišča v Trstu. Po ukazu, ki je bil objavljen 11. novembra, je od 25. novembra do 2. decembra steklo vpisovanje, na današnji dan, se pravi 9. decembra, pa se je začel pouk na šoli, ki ji je kot prvi ravnateljeval Anton Kacin. Leta 1948 je bila že prva matura za privatiste.

Število dijakov (zlasti dijakinj) je od začetnih 31 na novoustanovljenem učiteljišču z leti hitro naraščalo, tako da so le nekaj let po ustanovitvi, v šolskem letu 1952/53, že zabeležili število 137 dijakinj in dijakov (v naslednjih letih je število močno padlo, nato pa zopet naraslo, ko je bilo sredi 70. let kar dvesto vpisanih, medtem ko jih ima danes 107). Kot ostale tržaške slovenske višje srednje šole, je tudi učiteljišče v tistih letih delovalo v »zgodovinskih« prostorjih v Ul. Starega lazareta, od koder se je leta 1954 preselilo v na novo zgrajeno poslopje v Ul. Caravaggio pri Sv. Ivanu, kjer domuje še danes. Tako kot ustanovitev slovenskih šol leta 1945 tudi ta selevit ni potekala brez težav, saj je prišlo celo do resolucije takratnega tržaškega občinskega sveta, v kateri se je zahteval preklic

Na posnetku KROMA desno: poslopje v Ul. Caravaggio pri Sv. Ivanu v Trstu, kjer od leta 1954 deluje slovensko učiteljišče, zdaj pa licej A.M. Slomška (prej je delovalo v Ul. Starega Lazareta). Na posnetku spodaj desno: ukaz Zavezniške vojaške uprave o ustanovitvi učiteljišča (iz izrednega izvestja, ki je izšlo ob 50-letnici šole)

odloka ZVU o dodelitvi nove stavbe slovenskemu učiteljišču. Leta 1969 je šola dobila ime po nekdanjem lavantinskem škofu, danes blaženemu Antonu Martinu Slomšku, velikem zagovorniku šolanja v maternem jeziku in utemeljitelju slovenskega mladinskega slovstva.

Študij na učiteljišču je takrat trajal le štiri leta (na ostalih višjih srednjih šolah je veljal petletni študij), kar je dijakom preprečevalo vpis na katerokoli fakulteto, čeprav so lahko po končani maturi šli poučevat na osnovno šolo (od šolskega leta 1998/99 je tudi za to potrebna univerzitetna izobrazba). Položaj se je popravil s šolskim letom 1974/75, ko je začel delovati dopolnilni tečaj oz. peti letnik, istega leta pa

je začel delovati tudi triletni tečaj za vzgojiteljice v otroških vrtcih. V nadaljevanju se je porodila zamisel o eksperimentalni obliki pedagoškega liceja, ki bi po eni strani omogočil organsko povezavo pettega letnika s prvimi štirimi letniki, po drugi pa vsem dijakom nudil enako obliko izobraževanja in usposabljanja za poučevanje tako v osnovnih šolah kot v otroških vrtcih. Na šoli so že zeleli ustanoviti tudi umetnostno smer, kar sta leta 1988 potrdila tako profesorski zbor kot zavodski svet. Ministrstvo za šolstvo pa ni bilo enakega mnenja in je odobrilo le eksperimentalno smer pedagoškega liceja. Tako se je s šolskim letom 1989/90 v prvem razredu začel eksperimentalni pouk, prva matura pa je bila le-

ta 1994. Z eksperimentalno smerjo so bile na pedagoškem področju uvedene nove metode poučevanja, šola pa je doživelva razmah dejavnosti.

Če pogledamo nekaj številk, je v šestdesetih letih šolanje uspešno zaključilo 1.026 maturantov. Levji delež predstavlja seveda maturanti nekdanjega učiteljišča oz. današnjega pedagoškega liceja: teh je kar 848, katerim je treba dodati še 136 dijakinj, ki so opravile triletni tečaj usposabljanja za poučevanje v otroških vrtcih. Šola je torej v vseh teh desetletjih za poučevanje v osnovnih šolah in vrtcih usposobila skoraj tisoč oseb, lep del katerih je kasneje sestavljal učiteljski oz. vzgojiteljski kader, mnogi pa so šli poučevat tudi na srednje šole.

Omenjenim številкам je od šolskega leta 2003/04 naprej do letos treba dodati še 42 maturantov, ki so uspešno opravili šolanje na družboslovni smeri. Od šolskega leta 1999/2000 namreč deluje na šoli druga eksperimentalna smer, družboslovni licej, ki je predstavljal pravo novost, saj se je pojavila vrsta novih predmetov, uvedeni pa so bili inovativni prijemi kot npr. medpredmetno povezovanje. Uvedba družboslovne smeri je šoli dala novega zagona s krepitvijo sodelovanja z vrsto zunajšolskih družbenih in kulturnih ustanov ter izvajanjem številnih, tudi čezmejnih projektov. To pa ni več zgodovina, ampak zgodba današnjih dni.

Ivan Žerjal

LICEJ SLOMŠEK DANES - Poudarek na inovativnosti

Šola z močnim srcem

Zanima jih dobro počutje dijakov - Pozornost do oseb s posebnimi potrebami

RAVNATELJICA
MARINA
CASTELLANI

KROMA

zanima dobro počutje dijakov. Število slednjih se je v zadnjih treh-štirih letih stalno višalo, saj so napram nekdanjim 87 prišli na letošnjih 107 dijakov oz. dijakinj. Letos imajo tudi precej množična prva razreda, s štirinajstimi dijaki na pedagoški in devetnajstimi na družboslovni smeri.

Dijak, ki začne obiskovati prvi razred, je prvi teden deležen posebne pozornosti v okviru projekta sprejemanja s spoznavanjem šolskega in širšega okolja. Drugač tisti, ki se odločijo za študij na pedagoški smeri, izberejo edino šolo, ki ponuja predmete, ki človeka potem usmerjajo v bodoče poučevanje. Po maturi se dijaki povečini odločijo za univerzitetni študij na pedagoških fakultetah v Trstu, Kopru in Ljubljani, izberejo pa tudi druge fakultete, saj licej vsekakor nudi primerno osnovo. Kdor pa se odloči za družboslovni licej, izbere šolo, ki jo znamenuje številni inovativni predmeti, kot so npr. družbene vede, multimedialno izražanje, antropološki zemljepis idr.

Obenem se tu soočijo z inovativnimi didaktičnimi prijemi, npr. s soprisotnostjo proferorjev različnih predmetov v razredu, saj gre, kot beremo v predstavitevni zgibanki, za prvi primer slovenske višje šole s sistematičnim medpredmetnim povezovanjem. V novem letu čaka dijake trijenija delovna praksa: na pedagoški smeri se bodo posvetili npr. hospitacijam po osnovnih šolah, na družboslovnih pa delovanju v raznih podjetjih, časopisih in drugih ustanovah.

Drugič se dijaki lahko vključijo v ničkoliko dejavnosti: tako so pred kratkim v Ljubljani obiskali knjižni sejem in si ogledali razstavo tržaškega umetnika Edvarda Zajca. Lahko se ukrvarjajo z urejevanjem šolskega časopisa oz. šolskih spletnih strani, ali pa so dejavnici v poveškem zboru, ki je pred nedavnim posnel CD ploščo, zanemarja pa se niti likovna dejavnost. Licej se je poleg tega vključil v izvajanje večjega števila tudi čezmejnih projektov, bogato pa je sodelovanje s tržaškimi italijanskimi šolami.

V sklopu projekta Odperta šola so prostori liceja v Ul. Caravaggio vsak dan odprtih do 15. ure za dodatno učenje in popoldanske dejavnosti (letos bodo uvedli tečaj nemščine), pri čemer imajo dijaki možnost dostopa do računalnika in knjižnice. Velik pomem pa dajejo tudi delu za vključevanje dijakov s posebnimi potrebami, na kar so zelo ponosni. To daje dodaten smisel geslu, ki pravi, da je to »šola z močnim srcem«.

I.Z.

ZAVEZNIŠKA VOJAŠKA UPRAVA

Britsko - ameriška cona Svobodno tržaško ozemlje

Ukaz št. 18

SLOVENSKE ŠOLE

Ker zodium, da je primerno in potrebno ustvariti nove šole ter združiti in prilagoditi sedanje razumevanje realnosti našega, ki so bila od dana do dana izdana v Jedinik zadruži v tri letni časi Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je imajo zasedeno britske-ameriško sila (in ki se tu daleč še vedno ozemljuje „conna“).

zato jas. RIDGELY GAITHER, brigadični general ameriške vojske, včiji častnik na civilne zadave,

U.K.A.Z.U.J.E.M:

CLEN IV

USTANOVITEV UČITELJIŠČA

Odsotek 1. — 8. tem se ustanovi učiteljišče s slovenskim učnim jezikom v Trstu.

Odsotek 2. — Ustroj tega slovenskega učiteljišča je enak ustroju učiteljišča z italijanskim učnim jezikom s spremembami, ki so potrebne zaradi realnosti učnega jezika.

Odsotek 3. — Omorino število učiteljišča znata 4 razrede.

Odsotek 4. — Omorino število razredov se smeje po potrebi priključiti novi sporedni razredi.

Odsotek 5. — Vodilno, učno in upravno osebje se naseže v skladu z navodili, ki jih izdaja Zavezniška vojaška uprava.

Odsotek 6. — Vsa izpričevala, potniški in druge uradne liste, ki jih izda to slovensko učiteljišče, so enakovredne podobnim izpričevalom, potniškim in uradnim listinam, ki jih izdajajo drugi italijanski državni zavodi.

CLEN XV

VELJAVNOST UKAZA

Ta ukaz stopi v veljavo na dan, ko ga podpišem.

V Trstu, dan 8. novembra 1947.

RIDGELY GAITHER
brigadični general ameriške vojske
včiji častnik na civilne zadave

TRŽAŠKA OBČINA - Gradnja sporne strukture na Vejni

Nomadsko naselje: načrt je treba pripraviti do 31. marca

Sicer bi Občina izgubila deželni prispevek - Nujen dogovor z Jusom Kontovel

Kakšna prihodnost se piše nesojemu nomadskemu naselju na Vejni, ki je letošnjo spomlad izzvala v tržaški javnosti in predvsem na Vzhodnem in Zahodnem Krasu vročo polemiko? To vprašanje si že od julija zastavljajo občinski uradi, odgovorni za javna dela. Odgovora pa - vsaj tako kaže - niso še prejeli.

Zadeva je znana. Tržaška občina je sklenila pogodbo z deželno upravo Furlanije-Julijanske krajine, v kateri se je obvezala, da bo uredila nomadsko naselje. Dežela bo zanj prispevala milijon evrov.

Občinski odbor je postavko - gradnja nomadskega naselja na Krasu - vključila v proračun 2007, med javna dela, ki jih gre opraviti na Vzhodnem Krasu, in sicer na Vejni, ob nekdanji Trbiški cesti. Novica je sprožila predvsem na Opčinah val protestov. Ustanovljen je bil odbor proti gradnji romskega naselja na Krasu, ki je začel z zbiranjem podpisov proti strukturi. Takrat se je tudi zastavilo vprašanje, kaj bo z rezidenčnimi Romi, nameščeni v naselju v Ul. Pietraferrata. Ti so zvrnili morebitno preselitev na Kras, saj bi bili izkorenjenjeni iz svojega okolja. Po nekaj mesecih se je polemika polegla, zadeva pa utišala.

Za širšo javnost, ne pa za občinske urade, ki bi morali pripraviti načrt za novo nomadsko naselje. Ti so se znašli v škripcih. Zemljische, na katerem naj bi zraslo novo naselje, ni v posesti tržaške občine. Na podlagi transakcije z Jusom Kontovel z dne 30. januarja 2006 bi se morali kontovelski jusrarji in tržaška občina šele dogovoriti o tem območju. Gre za tako imenovani drugi del pogajanj med Občino Trst in Jusom Kontovel. Zato so občinski uradi za javna dela julija letos pisali občinskemu oddelku za nepremičnine, da bi »pripravil vse potrebne akte, da bi Občina prišla v posest omenjenega območja.« V pismu je bilo izrecno poudarjeno, da gre za zelo urgentno zadevo, in je bilo tudi pojasnjeno, zakaj.

Na podlagi sporazuma med Občino Trst in Deželo bi morala Občina odobriti izvršilni načrt o gradnji novega nomadskega naselja najpozneje do 31. marca 2008. Dela bi se moralna začeti najpozneje do 31. julija 2008, zaključiti pa bi se morala do 31. oktobra 2009. Obstaja zato velika nevarnost: če Občina ne bo do konca marca odobrila izvršilnega načrta,

Območje na Vejni ob nekdanji Trbiški cesti, kjer naj bi uredili nomadsko naselje
KROMA

bo ob deželni prispevki milijona evrov.

Možnosti, da bi Občini uspelo izpeljati delo v predvidenem roku, niso velike. Najprej bi morala (z novo transakcijo ali s kupoprodajno pogodbo) postati lastnik sedanjega jusrarskega zemljišča za kakih 12.800 kvadratnih metrov na Vejni. Zatem bi morala na vrat na nos pripraviti izvršilni načrt. Ob čemer bi se zastavilo novo vprašanje o namembnosti nomadskega naselja: bi bilo namenjeno izključno tranzitnim Romom, ali pa tudi rezidenčnim? In če bi bilo namenjeno tudi rezidenčnim, ali bi Romi iz Ul. Pietraferrata pristali na preselitev? Zakon namreč predvideva v takih primerih pristanek prizadetega prebivalstva. Po zakonskih dolčilih bi morali v nomadskih naseljih spoštovati različnosti med raznimi romskimi skupnostmi. Nomadski kamp na Vejni pa naj bi bil namenjen petim različnim romskim etnijam.

Ob tolitskih neznankah je vprašljivo, ali bo na Krasu res zraslo nomadsko naselje.

M.K.

OLJE - Tergeste DOP in ZKB

Dosežen nov cilj na poti sodelovanja

Uspeh prve skupne pobude v oktobru, predstavitev publikacije, posvečene proizvajalcem konzorcija Tergeste DOP, je dodatno pospešil sodelovanje med odborom konzorcija in Zadružno kraško banko. Nadaljevalo se je po začrtani poti, ki temelji na vrsti skupnih vrednot in ciljev, in tako je prišlo do novega pomembnega dosežka.

Idejam smo dali obliko in katalog se je tako spremenil v Box »tergeste dop« collection 0607, je zapisno v skupnem tiskovnem sporočilu. To ne želi biti samo zbirka ekstra deviških olj Tergeste DOP, temveč razkošen paket, ki v svoji notranjosti skriva osem steklenic

z dragoceno tekočino.

Paket bogati fotografija Eve Slavec, ki s svojim šarmantnim videzom predstavlja Tergeste DOP. Eva je po poklicu manekenka, vendar se njene vrline ne omejujejo na lepoto, saj je podkovana na kemijskem, biološkem in mikrobiološkem področju. Poleg tega zelo dobro pozna tudi trud in radost, ki označujeja svet oljkarstva, saj s svojo družino v Dolini vsako leto nestrnno spremlja razvoj pridelki na domačih oljkah.

Predstavitev nove skupne pobude s sodelovanjem strokovnjaka Luigija Carricata bo v četrtek, 13. decembra ob 18. uri v prostorih Expo Mittelschool.

NA DREVOREDU TARTINI - Kljub hitremu posegu

Ogenj terjal novo žrtev

Prijetni žrtvi je najprej skušal pomagati sin, ki je prišel na obisk, a je bilo prepozno, zadržali so ga plameni in dim - Vzroka požara niso ugotovili

Povsem razdejana kuhinja, v kateri je našla smrt 85-letna Redenta Berni

V plamenih in dimu, ki so povsem razdejali kuhinjo, je včeraj popoldne našla smrt 85-letna Redenta Berni, doma iz Po-reča. Kot je povedala ena od sosed, Mirella Goni, je ravno tedaj prišel na obisk sin, od-klenil je vrata in kljub zadušljivemu dimu stopil v stanovanje ter odprl okna in zaprl pipi po plin. Materi pa ni mogel več pomaga-ti. Stekel je v spodnje nadstropje, Gonijeva mu je dala brisačo, da bi si zavaroval obraz, in vedro vode, a je bilo nemogoče, da bi sam ukrotil ogenj. Celo gasilci, ki so se s plameni spoprijeli z dveh strani, skozi okno in v vhoda po stopnicah, so se mučili dobre pol ure, bili pa so opremljeni z maskami. Sin je precej tvegal, lahko bi se tudi sam zadušil v dimu. Z rešilcem službe 118 so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico, vendar so povedali, da si bo na srečo kmalu opo-mogel.

Požara v poslopju na Drevoredu Tar-tini, na hišni št. 14, prav nasproti Lloydovega stolpa, od katerega ga loči hitra cesta, so se zavedeli nekaj pred 17. uro. Gonijeva, ki prebiva v 2. nadstropju, je najprej pomisli-ja, da gori v spodnjem stanovanju, kjer so

MIRELLA GONI

KROMA

nekoc že imeli težave, ko je ženska, ki je tam živila, copate sušila kar na električni pečici. O sinočni žrtvi, ki je prebivala v 3. obenem nadnjem nadstropju, pa so vedeli po-vediti, da je bila kljub letom izredno pre-vidna, plin je vedno ugašala. Bila je vdova, živila je sicer sama, a 59-letni sin jo je obis-kal tudi do trikrat na dan, k njej so prihaja-li oba vnuka in snaha, imela je napravo za klic v sili. Kljub temu je včeraj prišlo do tra-gedije in zaenkrat si niso na jasnom, kaj jo je zatrivilo.

Stavba na št. 14 je bila zgrajena že le-ta 1947, sedaj je last tržaške občine, kateri

plačujejo najemnino. V hiši nimajo centralnega ogrevanja in si torej vsak pomaga, kot ve in zna, tudi z električnimi pečicami. Na fasadi se leta pozna, vendar so stanovanja zelo lična, v vsakem nadstropju so po štiri. V kuhinji, kjer je našla smrt Bernijeva, so bi-li hladišnik, pralni stroj, štedilnik. Morda je prišlo do kratkega stika, morda je na plinu bila ponev z oljem, ki se je pregrel v vne-lo. V zadušljivem dimu je kaj lahko izgubi-ti zavest. Gasilci so povedali, da je pred nji-hovim prihodom verjetno že dalj časa go-relo, saj so popokale šipe na oknu, skozi katero so švigli plameni. Plameni pa se niso razširili v druge prostore, ki pa jih je dim po-vsem očrial. Poleg gasilcev in osebjja 118 so prišli še karabinjerji s postaje v Ul. Hermet ter sodni zdravnik Fulvio Costantides.

Voda, ki so jo uporabljali pri gašenju, je začela pronicati v spodnja stanovanja, vendar ni naredila veliko škode. Tretje nadstropje so zaenkrat zaprli, ker so bile delno poškodovane navpične nosilne strukture v stanovanju, ki ga je zajel požar, in pa del struktur na stopnišču, zabranili so seveda tu-di dostop na podstrešje.

Debata o varnosti

Tržaška pokrajinska federacija SKP prireja jutri okroglo mizo na temo varnosti. Od 18.30 dalje bodo v novinarskem krožku govorili o tem, ali je potrebno poosrtiti kazni, izbrisati garancije in spodbujati izgone. Alternativa je iskanje popolne strategije, ki bi jo sestavljali zakonitost, ukrepi v korist integracije in politike za mesto. Sodelovali bodo načelnik poslanec SKP Gennaro Migliore, pokrajinska tajnica iste stranke Deborah Berton, sodnik Luigi Dainotti in predsednik tržaškega urada konzorcija ICS Gianfranco Schiavone.

Nova tečaja slovenščine

Glede na veliko povpraševanje pri-reja Italijanska ustanova za pozna-vanje slovenskega jezika in kulture še dva tečaja slovenščine. Jutri se bo začel ob 18. uri tečaj 2. stopnje, v to-rek pa bo ob 19.30 prvo srečanje v sklopu večernega tečaja 1. stopnje. Na razpolago je še nekaj prostih mest, informacije so na voljo na se-dežu ustanove v Ul. Valdirivo 30 (2. nadstropje) ter na tel. št. 040-761470 in 040-366557 (od 17. ure do 19.30, ob sobotah zaprto).

Univerza in INAIL o varnosti pri delu

Jutri bo na tržaški univerzi posvet o varnosti pri delu, ki ga prirejata vseučilišča in zavod INAIL. Od 15. ure dalje bo v stavbi H3 govor o pre-prečevanju nesreč, organizaciji dela in drugih povezanih temah. Sledila bo kabaretna predstava »626« v izvedbi skupine Trigeminus.

Srečanja o nanotehnologiji

Tržaška univerza vabi dijake med-narodnih šol dežele FJK na kratek tečaj (4 lekcije) nanotehnologije, ki bo potekal v angleškem jeziku. Po-budo bo jutri predstavl rektor Francesco Peroni, ob 12. uri v dvo-rani Bachelet.

Sejem iznajdljivosti in umetnosti v Il Giulia

V trgovskem centru Il Giulia v istoi-menki ulici bo hobistično združenje iz Trsta danes izjemoma prireido »sejem umetnosti in iznajdljivo-sti«. Sejem bo od 9.30 do 19.30.

OBISK - Srečanje z vodstvom Zadruge, založbe in uredništva Primorskega dnevnika

Predsednika SKGZ in SSO na obisku v našem uredništvu

Drago Štoka in Rudi Pavšič: »Dnevnik je nezamenljiv in potrebuje sredstva za nemoten razvoj«

Naše uredništvo sta predvčerajšnjim obiskala predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka. Srečanje je bilo priložnost za poglobljeni pogovor z vodstvom dnevnika, ki so se ga udeležili tudi predsednik Zadruge Primorski dnevnik Ace Mermola, predsednik založniške hiše DZP-PRAE Rado Race, upravni direktor podjetja Pavel Mahorčič in odgovorni urednik Dušan Udovič ter uredniki Rado Gruden, Breda Pahor in Martin Brecelj.

V ospredju razgovora je bilo zlasti finančno stanje dnevnika, ki se je zaradi dolgoletne enake višine državnih prispevkov, vzporednega višanja stroškov in nepričakovano napovedanega krčenja državnih prispevkov za letošnje in prihodnje leto znašlo v težavah. Predsednika SKGZ in SSO sta s svoje strani poudarila nezamenljivo vlogo Primorskega dnevnika v življenju naše skupnosti. Zaradi tega mu je potrebno zagotoviti neovirano rast in razvoj. Štoka in Pavšič sta zagotovila maksimalen napor, da se dnevniku v tem smislu zagotovijo potrebna finančna sredstva in solidna dolgoročna finančna podlaga.

Med obiskom
Rudija Pavšiča in
Draga Štoke v
uredništvu našega
dnevnika

KROMA

BOŽIČNI PRAZNIKI - Številne pobude in praznovanja v mestu in po vaseh

Božične jelke in pisane lučke pričarajo vsako leto praznično vzdušje

BREZMADEŽNA - Tradicionalna pobožnost na Trgu Garibaldi

Okrašena »Madonnina«

Vernike je nagovoril tržaški škof Evgen Ravignani - Prisotnost predstavnikov krajevnih oblasti

Množica vernikov se je tudi letos na praznik Brezmadežne zbrala na Trgu Garibaldi, kjer je včeraj malo pred poldne pod stebrom z Marijinim kipom potekala tradicionalna pobožnost z molitvijo rožnega venca in polaganjem cvetja. Kip je bil postavljen leta 1954, v tisti čas sega tudi pobožnost, ki jo je vpeljal takratni tržaški škof Antonio Santin. Tudi letos je pobožnost vodil Santinov naslednik, škof Evgen Ravignani, ki je v krajšem nagovoru izročil Marijinemu spremstvu mlade, morajo gledati v prihodnost z večim upanjem, dalje družine in vse tiste, ki so osamljeni in trpijo. Marija, je dejal škof, naj spremja tudi tržaško mesto na poti v prihodnost, ki naj vedro glede na svoje mesto v zgodovini. Kot že rečeno, se je pobožnosti udeležilo večje število tržaških vernikov, prisotni pa so bili tudi predstavniki krajevnih oblasti in sicer prefekt Giovanni Balsamo, pokrajinska odbornica Marina Guglielmi in občinski odbornik Maurizio Bucci.

Tudi letos so
verniki prinesli
veliko cvetja

Do božiča manjkata pravzaprav še dva tedna, praznično vzdušje pa je že pred časom zajelo tudi mesto Trst in pa sosednje vasi, ki so si seveda odeli temu primerno preobleko. Na mestnih oziroma vaških trgov so se pojavile velike božične jelke, prižgale so se živobarvne božične lučke in vsepovsod kraljuje rdeča, božičkova barva, ki vsakogar popelje v tisto pravo, praznično razpoloženje.

Božična mrzlca je povsem prepolila mesto dogajanje in praznične pobude se sledijo kot na tekočem traku, saj je tržaška občinska uprava tudi letos poskrbela tako za priklupni videz kot da dobro počutje občanov. Na nabrežju so božična drevesca že razsvetljena, včeraj pa so ob glasbeni spremljavi godbenega društva Arcobaleno in pevcev zbora Gospel Family prižgali še pisane lučke na velikih jelkah na Borzem oziroma Goldonievem trgu in pa pri Stari Mitnici. Danes bo na vrsti Trg sv. Antonia: ob 17. uri bodo tu spet postavili žive jaslice, katerih se prav gotovo najbolj veselijo najmlajši. Ob družinici mongolskih kamel, perujskih lam, ameriških konjičkov, krasni s teličkom in pa osličku bodo zaživelje tudi raznорazne božične stojnice, ki bodo mimoidočim ponudile marsikateviro izvirno idejo za božična darila.

Medtem se je priljubljeni sv. Milavž včeraj še zadnjič sprehodil po Drevoredu XX. septembra in v glasbenem spremstvu otrokom delil sladkarije, kostanje in mandarine ter se v veseljem vzdušju poslovil od tradicionalnega sejma na tej mestni arteriji. Tudi letos ga je obiskalo res veliko radovednežev: včeraj so se kar trli okrog stojnic s prehrambenimi izdelki in izbirali prikupne božične spominčke za vso družino.

Seveda pa je praznična mrzlca zanjela tudi bližnje vasi in dogajanje je kar se da pestro. Skorajda povsod tako na zahodnem kot na vzhodnem Krasu postavljajo namreč domačini večja ali manjša božična drevesa, prirejajo božični sejem in poskrbijo za prisrčno božičnico s tradicionalno družabnostjo. V Trebiščah so na primer vaščani pred cerkvijo postavili božične jaslice s kraškimi motivi (od 16. ure so tudi razsvetljene), ki veljajo za največje v tržaški občini.

Sicer pa preži tudi letos nad prazniki siva senca; gre za potrošniški duh ali duh t.i. komerciale, ki se bo v prihodnjih dveh tednih še stopnjeval in najbrž dosegel tradicionalne, žal negativne razsežnosti. Lepo bi bilo, ko bi nam uspelo pričarati božično vzdušje tudi brez trošenja nepotrebne denarja. (sas)

RAI: okrogle mize o schengenskem režimu

V sredo, 12. decembra, bo v okviru slovenskega deželnega televizijskega dnevnika RAI druga iz niza posebnih oddaj, ki jih pripravlja uredništvo ob bližnji uvedbi schengenskega režima na italijansko-slovenski meji.

Prejšnjo sredo so bili gostje take oddaje župani šestih večjih občin na obmejnem območju Italije in Slovenije. Tokrat bo ob koncu dnevnika, okoli 20.45, na sporedu daljši razgovor v živo o občutkih, željah in skrbih Slovencev na obeh straneh meje.

Pri njem bodo sodelovali vodja Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, državni sekretar Zorko Pelikan, zastopnika krovnih organizacij in nekateri vidni predstavniki upravnega, kulturnega, družbenega, verskega, gospodarskega in športnega življenja ob meji.

Razgovor bo vodil Ivo Jevnikar, nekaj poznih prispevkov za oddajo je pripravila Eva Čuk, v režiji pa bo Martina Repin.

Paolo Rossi v Miljah, Apparat v gledališču Miela

Popularni komik ter gledališki režiser in igralec Paolo Rossi bo jutri vodil posvet/predstavo o novih oblikah ljudskega gledališča, ki bo ob 20. uri v miljskem gledališču Verdi. Prireditve je zaključek štiritedenskega dela, med katerim so se zvrstile delavnice in predstave. Sodelovali bodo Pupkin Kabaret, Baby Gang in drugi igralci, pa tudi nekateri ugledni gostje. Običajna pondeljkovka predstava Pupkin Kabaretta v gledališču Mieha bo ob tej priložnosti preložena na sredo (ob 21.21). V Mieli bo v četrtek ob 21.30 nastopil nemški DJ Sascha Ring »Apparat«, ki uskljuje trdo elektronsko glasbo in mirnejše ritme »ambienta« in tipk IDM.

Srečanja v Knulpu

Bar Knulp bo jutri od 18.30 dalje prioritete javnega zborovanja pred manifestacijo proti novi ameriški vojaški bazi, ki bo 15. decembra v Vicenzi. Predvajali bodo video z naslovom »No dal Molin«. V torek pa bodo v sodelovanju s kulturnim društvom Tina Modotti predvajali jazz koncert Horacea Silverja (iz leta 1976 v Orvietu).

Adventni in božični koncerti

Stolnica sv. Justa bo danes ob 18. uri gostila koncert sopranistke Federice Volpi in organista Manuela Tomadina, ki bosta izvajala glasbo Scarlattija, Bacha, Boccherinija in Buxtehudea. Prireditve sodi v sklop adventnih in božičnih koncertov.

Poklon Francu Margoli

Ob 11. uri bo danes potekal v dvorani muzeja Revoltella glasbeni poklon Francu Margoli. Igral bo novi orkester Ferruccio Busoni, ki ga vodi Masimo Belli. Vstopnica stane pet evrov in vključuje voden obisk razstav v muzeju (ob 10. uri).

Zivahno delovanje krožka Lumière

Krožek Lumière sporoča, da se bo danes v kinu Ariston zaključil tečaj o jeziku filma. Od 10. do 13. ure bodo analizirali film La niña santa, nato bodo obeležili 60-letnico zvezne filmskih krožkov FICC. Od 15. do 19. ure bo potekal pogovor s Salvatorejem Mairo, avtorjem filma »Valzer«, ki bo na sporedu ob 21. uri. Vsa srečanja so brezplačna. Jutri se bo krožek Lumière srečal s predstavniki pobratenega krožka iz S. Lorenza v Kalabriji, ki bodo obiskali Rižarno, Etnografski muzej v Škednju, ljudski dom Zore Perello in krožek Ivan Grbec. V torek bo na vrsti še film Woodyja Allena »Io e Annie«, in sicer ob 17. uri.

Japonske risanke

V Ljubljanskem domu na Pončani si bo mogče jutri ogledati japonski risani film »Paprika, sognando un sogno« režisera Satošija Kona. Srečanje, ki se bo začelo ob 20.30, prireja kulturno društvo Tina Modotti.

DIJAŠKI DOM - Pogovor gojencev o drugačnosti in o odnosu do tujcev

Kako odnose v novem okolju doživljajo prišleki

Godi se jim podobno, kot našim prednikom, ko so odhajali s trebuhom za kruhom

Kaj je revščina in kakšni so njeni učinki in posledice? Kako doživljamo problem »drugačnosti«, pa naj bo jezikovna, kulturna, verska, razredna ali spolna? Kakšen je naš odnos do tujcev, ki jih takšne ali drugačne razmere in potrebe preženejo iz rodnih krajev v svet, v iskanje boljših življenjskih pogojev? Na ta in podobna vprašanja so v petek po poludne v Slovenskem dijaškem domu Srečka Kosovela v Trstu odgovarjali mladi z vseh vetrov, ki trenutno prebivajo v njem. To so redni gojeni iz našega zamejstva in iz maticne domovine, pripadniki italijanske skupnosti v Sloveniji in takoimenovani »Ptički brez gnezda«, ki so pribrežali iz revnih krajev Kosova, Albanije in Romunije v naše kraje, gnani od upanja in pričakovanj po človeku dostojnejšem življenju. Iz dokaj sproščenevečplastnega razgovora, ki je potekal v različnih jezikih in ga je vodil ravnatelj Dijaškega doma Gorazd Pučnik, so se izlučila zanimiva in občutena mnenja in pričevanja o marsičem, kar zlasti na kulturnem in socialnem področju vznemirja mlajšo generacijo, predvsem pa tiste, ki so se znašli v tujem svetu in se morajo soočati z ovirami in predsedki vseh vrst.

Zbrani v krogu so se sprva bolj zadržano, potem pa vse bolj prepričano vziveli v razne teme, ki prav gotovo niso enostavne in v katere se včasih bojimo pokukati, ker nas je strah določenih resnic, kot so lahko posledice revščine, ki vodijo marsiče in marsikdaj v prestopništvo, zasvojenost vseh vrst in še kaj hujšega. Zanimiva so bila tudi mnenja o »drugačnosti« in o odzivih družbe in posameznikov nanjo. Iz vprašanj in odgovorov o tej temi je na primer prišla do izraza ugotovitev, da se z novimi prišleki v naše kraje dogaja podobno, kar se je našim prednikom dogajalo, ko so bili prisiljeni zapustiti svoje kraje in oditi po svetu s trebuhom za kruhom. Žal jih večkrat obravnavamo z nedopustnimi predsedki. Tako je na primer ena od mladih Romunk prizadeto opozorila na nepravičnost ravnanja z romunsko skupnostjo v Italiji, ki ji skušajo naložiti krivdo tudi za kriminalna dejanja nekaterih posameznikov.

Okroglo mizo o družbenih težavah je popestila prisotnost Branke Bukavec in Andreja Lušteka, predstavnici Društva za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta, s katerim vzdržuje Slovenski dijaški dom v Trstu dolgoletne in nadvse plodne stike. Branka je povedala, kako poteka njihovo delo, s katerim želijo

Gojenci z vseh vetrov med zanimivim in doživetim pogovorom v dijaškem domu

KROMA

pomagati zlasti mladim ljudem, ki so odrinjeni na rob družbe, in ustvariti pogoje za dvig kakovosti njihovega življenja in promocijo vrednot solidarnosti, strpnosti in medkulturnega dialoga. Omenila je zlasti izkušnje z Romi in podčrtala trud, ki ga morajo vlagati, da bi razpršili negativne stereotipe ljudi do tega po krivici preziranega prebivalstva. S posebnim prepričanjem pa je Branka Bukačev v svojem posegu spregovorila o ne-precenljivi vrednosti znanja in potrebe, da mladim, ki jih je usoda pahnila na rob preživetja, zagotovimo predvsem šolanje, ki je pomembnejše od hrane same.

Obisk predstavnikov iz Novega mesta pa ni bil naključen. Uokvirjen je bil v redna srečanja in izmenjave, ki potekajo skozi vse leto. Društvo rado prisloči na pomoč in vidno prispeva k razvoju raznih dijaškodomskej dejavnosti. Petkovo srečanje je bilo tako tudi priložnost za izročitev ličnih stolčkov za otroke in posebnih uporabnih igralk, ki jih je društvo iz Novega mesta darovalo otroškim jaslim, ki delujejo v okviru Dijaškega doma. Slovesnost izročitev, ki se ga poleg domskega osebja udeležili tudi nekateri starši, je bila prirsčna in simpatična, popestil in olepel pa jo je glasbeno plesni nastop skupine deklet prostovoljk novomeškega društva. (du ka.)

ŠEMPOLAJ - Prireditve ob Veselem decembru 2007

Praznični trenutki

Ob božičnem sejmu tudi tradicionalna božičnica z dedkom Mrazom in Božičkom

V Šempolaju se bodo tudi v tem tednu nadaljevale pobude pod naslovom »Veseli december v Šempolaju 2007«, v organizaciji slovenskega kulturnega društva Vigred ter domače osnovne šole Stanko Gruden in otroškega vrtca. Jutri bo ob 16. uri v društvenih prostorih, v Štalci, odprtje božičnega sejma. Obiskovalci bodo tu imeli na razpolago veliko izbiro knjig za otroke in odrasle, ročnih del ter raznih predmetov primernih za darila in za okrasitev domov v prazničnih dneh, božičnih venčkov in ikeban. Na prodajnem sejmu bodo svoje izdelke razstavljal tudi domači osnovnošolci; z nabranimi prispevki bodo nabavili knjige za šolsko knjižnico. Seveda je tudi letos SKD Vigred natisnilo koledar z razglednicami in fotografijami, ki prikazujejo utrip življenja na Krasu v prvi polovici prejšnjega stoletja. V Štalci so na razpolago tu-

di čudovite voščilnice, ponatis starih razglednic. Sejem bo odprt do nedelje, 16. decembra, vsak dan od 16. do 18. ure, razen v petek, 14. decembra, ko se bodo vrata Štalce odprala ob tradicionalni Božičnici. Poleg sejma so v Štalci na ogled fotografije na temo »Zima, zima bela«, ki sta jih posneli članici fotokrožka Fotovideo Trst 80 Marjetica Možina in Mirna Viola.

Sredi Šempoljskega placu že stoji ogromno božično drevo, ki so ga postavili in okrasili člani SKD Vigred in otroci. V petek, 14. decembra, bo na Šempoljskem placu ob 18. uri tradicionalna Božičnica, na kateri bodo nastopili malčki iz Šempoljskega vrtca, učenci osnovne šole Stanko Gruden, otroci pevske skupine Vigred, plesni skupini Vigred in Kremenjak iz Jamelj ter raznimi mladi glasbeniki. Posebna gosta večera bosta dedek Mraz in Božicek; lansko leto sta se dobrotnika pripeljala s februarjem, organizatorji pa napovedujejo tudi letos zelo lepo presečenje.

V sredo, 19. decembra, pa se bodo ob 20.30 v Štalci prireditve ob veselem decembru praznično zaključile. V sklopu večera z naslovom »Srečno« se bodo publiku predstavili instrumentalni Kvintet Veseljaki, Zoran Lupinc in Duo Metlarji iz Pliskovice, ansambel Domači Veseljaki, otroška glasbena skupina Vigred, ansambel Mladi krasiki muzikant in še nekateri drugi. Najpri tem omenimo, da društvo Pliska namreč že vrsto let plodno sodeluje s SKD Vigred, tako da bo ta večer tudi glasbeni poklon padcu meje, ko bodo končno vsi Kraševci zaživeli na enotnem prostoru. Na ta večer želijo organizatorji Veselega decembra 2007 v praznično okrašeni Štalci s prijatelji nazdraviti novem letu 2008!

OPČINE - Zadružna kraška banka

Koledar 2008 posvečen Bogdanu Gromu

Na petkovi predstavitvi so orisali tudi niz prireditiv ob stoletnici delovanja banke in nagradili najuspešnejše slovenske študente in dijake

V petek popoldne so na sedežu Zadružne kraške banke na Opčinah predstavili niz razčlenjenih pobud, ki jih bo banka speljala v teku bližajočega se leta ob stoletnici svojega delovanja in obenem nagradili najuspešnejše maturante in diplomante. Osrednji gost večera je bil priznani umetnik Bogdan Grom, kateremu je banka posvetila koledar za leto 2008.

Umetnik po rodu iz Devinščine se je od leta 1957 preselil v ZDA, kjer živi in ustvarja. Skozi vso svojo bogato in razvijeno likovno pot pa je ostal vezan na svoje kulturne korenine, na ljubljeni Kras, ki mu predstavlja še z razdaljo časa ključno izhodišče in pomemben vir navdaha. Ljubeče domače okolje je v njem vzbudilo pozornost do vsega lepega, kar nas obdaja ter obenem posredovalo vrednost kulture v časih, ko je bil dostop do znanja neprimerno težji in so vojne razmere pomenile borbo za preživetje. Njegova bogata osebnost in življenjski elan, ki ga se označuje pri skorajnjih devetdesetih, sta predstavljala takrat pomembno vodilo. Naravni talent se je dodatno obogatel z novim znanjem in pridobljenimi večinami na akademijah za likovno umetnost v Perugii, Rimu in Benetkah ter kasneje še v smeri uporabne umetnosti s specializacijo

jo v Münchenu.

Enako prodorno se izraža s še tako različnimi izraznimi sredstvi: risar, slikar, kipar in grafik, izjemni ilustrator in nenazadnje avtor izvirnih izrezank, barvnih cut-outov, vitražev, mozaikov in tapiserij ter še bi lahko naštevali.

Izbira podob za letošnji koledar gotovo ni bila lahka naloga, saj se je ponujalo res nešteito možnosti, pri izboru je poleg umetnika sodeloval tudi arhitekt Marino Kokorovec in pozornost se je usmerila na slikarska dela izpred odhoda v ZDA, prvenstveno gre za pejzaže, eksterjerje, ujetne bežeče trenutke en plain air. Podobe prikazujejo poglede na kraške vasi v različnih letnih časih, pod snežno odejo ali v poletnem objemu živahnih barv: Kontovelj, Tabor, tržaški zaliv, Sesljan in devinski grad.

Živahan likovni temperament se nam razdeva v prelivanju proznornih žarečih akvarelov, v šrafural pastela, ali še v vzpostavljeni snovnosti oljnati barv na platnu in oblikovni preciščnosti grafičnega odtisa pri litografiji. Bogdan Grom zna v vsaki situaciji prisluhniti lepemu, globoko občutiti emocije in jih spremno posredovati gledalcu s tisto interpretativno sposobnostjo, ki označuje njegov izrazni stil in vidni naboje nje-

govih stvaritev.

Po motivik se v koledarju nekoliko razlikuje akvarel, ki prikazuje prizor v šoli, učence pri delu. V teku večera je umetnik obujal spomine na obdobje, ko je za krajši čas tudi poučeval v Trstu in priporoval, koliko si je prizadeval, da bi se odresli takrat utečene navade po preprostem izrisovanju ornamentov in spodbujal mlade, naj opazujejo, kar jih obdaja in naj nato svoje občutke iznesajo na papir. Zaupanje mladim je obrodilo svoje sadove, saj so se učenci slovenskih šol vedno odlikovali na likovnih natečajih in mardiško med njimi je danes priznani slikar, ki se s hvaljnostjo spominja svojega profesorja likovnega pouka.

Za oblikovno plat koledarja je poskrbel za Studio Link Rado Jagodic, ki je bil za svojo profesionalnost in izvirnost na področju grafičnega oblikovanja večkrat nagrajen; nastisnila pa ga je tiskarna Graphart, ki ima za sabo dolgoletno tradicijo in je specializirana tudi pri izdaji umetniških tiskovin kot je tudi koledar openske banke, kjer je kakovost reprodukcije še posebej pomembna in nam tako odpira živ pogled v likovni svet edinstvenega mojstra Bogdana Groma.

Jasna Merkù

Bogdan Grom na petkovi predstavitvi koledarja

O Posebnih bataljonih jutri na Kontovelu

»Temo posebnih bataljonov je zgodovinopisje skoraj popolnoma zanemarilo in neraziskalo. Bodisi v slovenskem kot hrvaškem in italijanskem zgodovinopisu imamo na temo posebnih bataljonov le malo študij.« Tako ugotavlja zgodovinarka Sara Perini v spremni besedi knjige Posebni bataljoni, ki je po velikem uspehu izšla v drugi dopolnjeni izdaji septembra letos. Mlada zgodovinarka je delo izdala leta 2004 pri openskem društvu Tabor in Knjižnici Pinko Tomažič in tovariši, zaradi številnih zbranih pričevanj in poglobljene analize časa in dogodkov pa je našla zgodovinska raziskava posebno mesto v našem krajevem, pa tudi širšem slovenskem prostoru. Zanimivo delo bodo jutri ob 20.30 predstavili v dvorani Gospodarskega društva na Kontovelu, o njej bo spregovorila zgodovinarka Jasna Simčič, sodeloval pa bo tudi domači MoPZ Vasili Mirk pod vodstvom Mirana Žitka. Večer, na katerem bo tudi božični knjižni sejem, prireja Slovensko dramsko društvo Jaka Štoka v sodelovanju z Rajonskim svetom za zahodni Kras.

Koncert bratrancev Dindo

Koncertno društvo prireja jutri ob 20.30 v Rossettiju koncert bratrancev Dindo, violončelista Enrica in pianista Andree. V palači Gopčevič je medtem še danes (od 9. do 19. ure) na ogled razstava »Zvoki spomina« s fotografijami iz 75-letne zgodovine Koncertnega društva.

KROMA

OPĆINE - SKD Tabor

Slovesno proslavili 40-letnico domačega društva

Ob tej priložnosti so se spomnili na pobudnike delovanja in prve odbornike

V Prosvetnem domu na Općinah so predstavili slovensko obeležili 40. obletnico ustanovitve domačega SKD Tabor. Kot je v preteklih dneh na več mestih zapisal naš dnevnik, je SKD (tedaj SPD) Tabor nastalo 7. decembra 1967, ko so se razpustila do tedaj delujoča openska društva PD Općine, PD Andrej Čok in Mladinski krožek.

Petkovo prireditev so oblikovali današnji in sedanji društveni odborniki, nepogrešljivi domači moški pevski zbor pod vodstvom Mikel Šimac, sedanji in bivši pevci ter priložnostni rock ansambel. Uvodni pozdrav je seveda pripadel sedanji društveni predsednici Živki Persič, nato je stekel pogovor med mladim društvenim članom Gregorjem in nekdanjimi odborniki, ki so se spomnili časa izpred štirideset let, ko so se tudi v naših krajih rane kominiforma iz leta 1948 končno začele celiti. Ključno vlogo je tedaj odigrala openska mladina, ki je odločilno prispomogla k združitvi različnih openskih stvarnosti. SKD Tabor je tako danes med najaktivnejšimi društvami na Tržaškem.

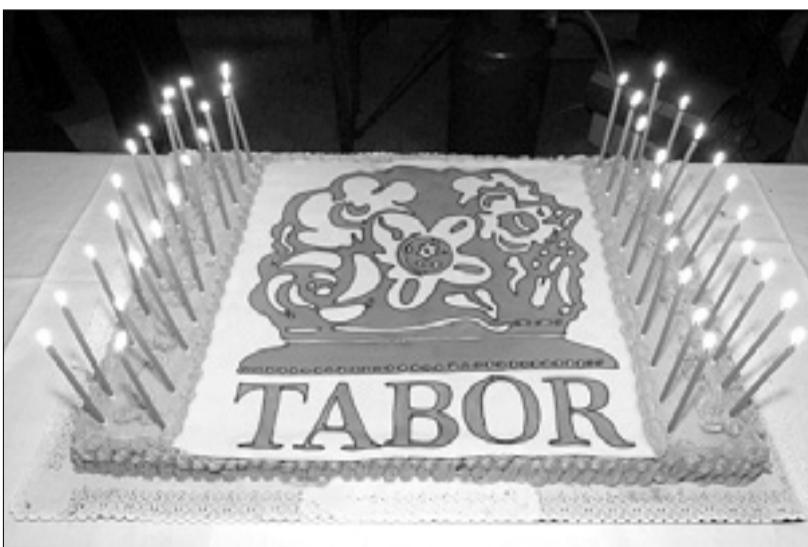
V nadaljevanju sporeda so sedanji odborniki podeli pripravnost tistim, ki so to vlogo opravljali pred štiridesetimi leti. Prvi predsednik društva je bil Rudi Vremec, ki je bil na Općinah zelo ugledna osebnost. Priznanje je sprejel njegov sin Drago, tudi dolgoletni odbornik. Spominsko plaketo so prejeli še Živko Lupinc, Dana in Viktor Sosič, Milko Čebulec, Rinaldo Vremec, posthumno priznanje pa so podeli Stanku Lupincu. Plaketa je šla še Božiči Sosič Čuk, Gini Antonac (v spomin na tetu Marijo Antonac), Anici Kalc (v spomin na očeta Antona Kalca) ter Dragu Gorupu in Vladimirju Wilhelmu.

Po koncu uradnega dela slovesnosti so v dvorano člani društva prinesli veliko torto s štiridesetimi svečkami, prisotni pa društvu zaželegli še na mnoga leta in vse najboljše ter se dalj časa zadržali ob obloženih mizah. Ob štirideseti obletnici nastanka SKD Tabor je izšla posebna (po vrsti že devetdeseta) številka društvenega Glasnika z dokumenti, fotografijami in pričevanji o ustanovitvi društva leta 1967.

Primož Sturman

V petek zvečer je bilo v Prosvetnem domu še posebej slovesno

KROMA

SLOVENSKI KLUB - Gost bo Edi Kraus

Pogovor o preboju zamejskega podjetništva

Torkov večer v Slovenskem klubu bo tokrat posvečen gospodarski temi. Gost večera z naslovom »Preboj zamejskega podjetništva: kako in kam?« bo podjetnik, predsednik uprave družbe Servis s.r.l. ter bivši predsednik SDGZ-ja Edi Kraus, ki si je s svojo dejavnostjo onkraj meje leta 2006 prisluzil nagrado za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke. Kraus je namreč v letih 1993-94 vodil eno od najpomembnejših privatizacij v industriji v Sloveniji, privatizacijo kemijsko-tekstilnega podjetja Julon iz Ljubljane. Danes je Kraus Julonov generalni direktor, Julon pa je s 530 zaposlenimi in

1,8 milijonov evrov čistega dobitka (podatki se nanašajo na leto 2006) zelo uspešno podjetje z velikimi ambicijami ne le na evropskem, pač pa tudi na tržiščih Amerike in Daljnega vzhoda. Pogovor z gostom Slovenskega kluba bo v torku, 11.t.m., ob 20.30 vodila novinarica Vlasta Bernard. Beseda bo tekla o Krausovih osebnih izkušnjah in o širih ekonomskih temah: kako lahko na primer zamejska podjetja uspešno reagirajo na izzive našega časa, kot so potreba po posodobitvi, fleksibilnost, delokalizacija ali kako lahko izkoristijo dodano vrednost lastne dvo-kulturnosti za preboj na slovenski trg.

OBLETNICE - Srečanje nekdanjih šolskih

Učiteljice ob 50-letnici mature

Ponovno so se srečale po dvajsetih letih, saj so skupaj praznovale 30. obletnico mature - Tokrat jih je bilo na srečanju manj

Po zaslugu dveh vztrajnih nekdanjih šolskih smo se spet srečale po 20. letih, saj smo praznovale skupaj s profesorji 30-letnico mature na državnem učiteljišču, ki se je pozneje spremenil v Pedagoški licej Anton Martin Slomšek. Takrat nas je bilo triajst, sedaj nas je praznovalo samo osem skupaj s tajnico Zoro Koren. Sicer so živi še trije profesorji, ki se iz zdravstvenih razlogov srečanja niso mogli udeležiti. S hvaležnostjo smo se spomnile Nede Abram, Ljubice Berce, Mirana Pavlin v vseh preminulih, zlasti pa naše šolske Marije Vidali, kateri smo nesle na grob šop nageljnov. Pet naših šolskih ni prišlo na praznovanje zaradi različnih problemov, odsotne so bile Laura Berce, Loredana Costa, Vanda Novel, Mariza Pizzamelli in Maria Ukmari. Prisotne so bile: Alfreda Branič, Marija Floridan, Lucia Germani, Severina Pernarčič, Onorina Prašel, Ana Marija Reggente, Marija Trobec. Ob dobrotah kraške kuhinje in izvrstne torte smo nazdravile, podpisale in razdelile pergamene z oblubo, da se dobimo čimprej tudi z ostalimi za ogled fotografij in obujanje spominov.

Lucia Germani
Na sliki udeleženci šolskega izleta v Dolomite 29. in 30. aprila 1957, slikal je prof. Miro Paulin.

Nocoj v »Mikserju«

Vinko Sandalj

Danes bo zopet na sporedu TV oddaja RAI »Mikser«, ki bo tokrat gostila enega od tržaških »kraljev kave«: priznanega podjetnika in predsednika tržaškega Združenja kave Vinka Sandalja. V pogovoru z Vido Valenčič bo predstavil svoje življenje, predano trgovjanju s kavo in osredotočeno na snovanju razvojnih možnosti za uredništve načrta, da bi Trst postal mesto kave. Oddaja pa bo, kot ponavadi, raznolika, z vpogledom v organizacijsko zakulisje državnih in mednarodnih državnih dogodkov, to je vsakdanje delo državnega organa, ki nosi naziv Republiški Protokol in mu v Sloveniji načeljuje Koprčanka Ksenija Benedetti. Podali se bomo tudi v svet igrač oz. pomena igre pred igračo kot tako, spoznali bomo trgovino iz preteklosti: to je Fabianovo muzejsko trgovino v Lokvah, sline se nam bodo cedile ob prazniku čokolade v Gradišču, na svoja krila pa nas bo vzel tudi Italijanski mlaðinski orkester, v katerem igra tudi Tržačanka Jasna Komar. Prispevke so pripravile Luana Grilanc, Živa Pahor in Vida Valenčič, režijo pa podpisuje Martina Repinc.

**NŠK: v torek
otroška urica**

V torek ob 16.30 bo na sporedu zadnja letosnja otroška urica v Narodni in študijski knjižnici. Pred štirinajstimi dnevi so najmlajše zveste obiskovalce pravljičnih uric razveselje dijakinja 2. razreda Pedagoškega liceja A.M. Slomška, ki so jim s pomočjo domiselnih izdelanih lutk in scene pripravile krajsko lutkovno predstavo po pravljični Antoona Kringsa Pinka polonka. Dekleta, ki so se predstavila z imenom Lutkovna skupina Tipitapi, so odigrala zgodbico o pridni pikapolonicu, ki jo čarownica spremeni v grdo in nagajivo, dobra vila pa jo reši začaranosti, tako da se vse srečno konča.

Kot se spodobi za ta predpraznični čas, bo torkova urica božično obarvana. Knjižničarka Ivana Terčon bo v otroškem kotičku pripovedovala pravljično Čarobne sani, v kateri nastopajo Božiček, njegovi pomočniki palčki in cela vrsta živalic. Na koncu bodo otroci izdelali ročno delo in tokrat jih bo čakalo tudi majhno presenečenje, ostalo pa bo seveda dovolj časa, da si na bogato založenih policah izberejo primerno knjigo, s katero si bodo krajši čas med dolgimi božičnimi počitnicami.

**Koncert iz niza
Nativitas**

V okviru koncertov, ki jih prireja združenje USCI Furlanije-Julijске krajine pod imenom »Nativitas« (tradicionalne božične pesmi Alpe Jadrana) bo v soboto, 15. decembra, ob 20.30 v cerkvi sv. Vincenza De' Paoli (ul. Vittorio da Feltre, 11) vokalno instrumentalni ansambel »Gruppo incontro«, pod vodstvom Rite Susovsky imel koncert z naslovom »Božične note«. Vstop prost.

**Dolina: božična
družabnost
za starejše občane**

Odborništvo za socialno službo Občine Dolina v sodelovanju s kulturnim društvom Fran Venturini od Domja, organizira v petek, 15. decembra, ob 18. uri, v kulturnem centru A. Ukmari-Miro pri Domju »Božično družabnost za starejše občane«. Po krajšem kulturnem programu bo sledila pogostitev ob glasbi in družabnih igrah. Vpisovanje in dvig vabil bo na županstvu od ponedeljka 10. do četrtek 13. decembra, z, od 10. do 12. ure.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 9. decembra 2007

VALERIJA

Sonce vzide ob 7.33 in zatone ob 16.21
- Dolžina dneva 8.48. Luna vzide ob 7.39 in zatone ob 15.40.

Jutri, PONEDELJEK,
10. decembra 2007

SIMILJAN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 9,9 stopinje C, zračni tlak 1402 mb raste, vzhodnik severo-vzhodnik, burja, nebo oblačno, vlaga 67 odstotna, morje razgibano, temperatura morja 11,5 stopinje C.

OKLICI: Agim Elshani in Sharon Loche, Alberto Scherl in Laura Derovo, Josè Angel Gonzalez Sainz in Graziella Zampini, Fabio De Grassi in Marlene De Araujo Silva, Aurelio Slapaper in Irena Lampe, Giovanni Millo in Roberta Giacchin, Taulant Bajselmani in Principessa Morandini, Francesco Matrone in Rosanna Spaiano, Boris Borodon in Marija Godar.

Lekarne

Nedelja, 9. decembra 2007

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Mazzini 43, Ul. F. Severo 122, Ul. Combi 17, Žavlj - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (040 631785), Ul. F. Severo 122 (040 271088), Žavlj - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Mazzini 43, Ul. F. Severo 122, Ul. Combi 17, Žavlj - Ul. Flavia 39/C.
Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Combi 17 (040 302800).

**Od ponedeljka, 10. decembra,
do sobote, 15. decembra 2007**

**Urnik lekar: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.**

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di piazza Mons. Santin 2 (bivši Trg Unità 4), Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

LEKARNE ODPRTE

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di piazza Mons. Santin 2 (bivši Trg Unità 4 - 040 365840). www.farmacistitreste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 14.45, 17.00, 19.15, 21.30 »Ai confini del paradiso«.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Come d'incanto«.

ARISTON - Dvorana rezervirana.

CINECITY - 10.55, 12.45, 14.45, 16.30, 18.15 »Winx club - Il segreto del regno perduto«; 11.00, 13.05, 14.50, 18.30 »The Nightmare before Christmas«; 10.45, 14.30, 19.50, 22.00 »La musica nel cuore«; 17.20, 19.45, 22.05 »Nella valle di Elah«; 20.00, 22.10 »The Kingdom«; 16.20, 20.00, 22.15 »La leggenda di Beowulf«; 11.00, 12.50, 14.45, 16.35, 18.25, 20.15, 22.05 »Matrimonio alle Bahamas«; 10.50, 13.00, 14.55, 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Hitman l'assassino«; 11.00, 13.05, 15.15, 16.35, 17.30, 19.50, 22.00 »Come d'incanto«; 11.00, 15.00 »Ratatouille«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.30, 21.15 »Nella valle di Elah«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.00, 18.15, 21.00 »L'età barbarica«.

FELLINI - 16.10, 22.15 »Across the Universe«; 18.20, 20.15 »I viceré«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La musica nel cuore«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30 »Ratatouille«; 18.30, 20.20, 22.10 »Lezioni di cioccolato«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.00, 16.50, 18.40 »Franček in zaklad Željvega jezera«; 20.30 »Beowulf«; 19.10, 21.40 »Michael Clayton«; 16.40, 18.50, 20.50 »Predzakonske zdrahe«; 15.10, 16.10, 17.10, 18.10 »Roboti z Marsa 3D + Božiček in Snežak 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30 »Ratatouille«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Hitman - l'assassino«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.30, 18.15 »Winx - Il segreto del regno perduto«; 20.15, 22.15 »Factory girl«; Dvorana 3: 11.00 »Fred Claus - Un fratello sotto l'albero«; 14.40 »Shrek terzo«; 16.30 »Il diario di una tata«; 18.15, 20.15, 22.15 »1408«; Dvorana 4: 11.00, 14.30, 15.30, 17.30, 19.30 »Come d'incanto«; 22.00 »Milano Palermo il ritorno«.

SUPER - 16.30, 18.20 »Fred Claus - Un fratello sotto l'alberko«; 20.15, 22.15 »La leggenda di Beowulf«.

TRŽIČ - KINEMA - Dvorana 1: 15.20, 17.30, 20.00, 22.00 »Come d'incanto - Una principessa a Manhattan«; Dvorana 2: 15.00, 16.45, 18.30 »Winx - Il segreto del regno perduto«; 20.15, 22.15 »1408«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.10, 22.20 »Hitman - L'assassino«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »La musica nel cuore«; Dvorana 5: 15.40, 17.40, 20.00, 22.10 »La valle di Elah«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so od četrtek, 29. novembra, na slovenskih šolah vseh vrst in stopnji tržaške pokrajine objavljene dokončne zavodske (ravnateljske) letstvice učnega osebja.

ODDELEK ZA GEOMETRIE DTTZ

ZIGA ZOISA sporoča, da bodo dnevi odprtih vrat 13., 14. in 15. decembra 2007, od 17. do 19. ure. Informacije in pojasnila bodo nudili profesorji in dijaki, ki bi radi nadaljevali šolanje v gradbeni smeri.

DAN ODPRTIH VRAT na liceju F.

Prešernova bo v petek, 14. decembra 2007, od 18. do 20. ure, v šolskih prostorih na Vrdelski cesti - Strada di Guardiella 13/1 v Trstu. Prisrčno vabljeni starši in dijaki nižjih srednjih šol.

DPDL ANTONA MARTINA SLOMŠKA sporoča, da bodo dnevi odprtih vrat

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

prireja v petek, 14. decembra 2007

DRUŠVENI VEČER

Prikaz filmskih zapisov, diapositiv in slik o drušveni dejavnosti v sezoni 2006-2007

bo v K.R. Domu Briščki z začetkom ob 20.30

SKD PRIMOREC

vabi na

PREDSTAVITEV KOLEDARJA

s fotografijami Maria Magajne

Glasbeni utrinki:
kitarist Janoš Juričič

v četrtek,
13. decembra ob 20.30
Hiška od Ljenčke, Trebče

Na Opčinah obiščite

Predbožični likovni sejem
prodaja darilnih izdelkov in dražba slik v podporo Sklada in VZS Mitja Čuk

V dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah do 9.12.2007
PO-PE 10-12, 15-17; ob nedeljah 10-12
KJT v sodelovanju z
• DRUŠTVOM SLOVENSKIH UPOKOJENCEV V TRSTU
• ZVEZO INVALIDOV
• PODPORNIM DRUŠTVOM V ROJANU
prireja tradicionalno

SREČANJE OB KONCU LETA
v petek, 21. decembra, ob 17.00
v Slovenskem dijaškem domu "S.Kosovel"
ul.Ginnastica 72, Trst

Vstop z vabili,
ki so na razpolago
na sedežu krožka KRUT,
tel. 040-360072

Giulia - primeren tudi za skladišče - 32 kv. metrov: višina 3,8 m, širina 3 m in 10 m dolžine. Telefonirati ob uru kosiša ali večerje na št. 349-8633811.

PRODAM vespo 150 staro 10 let v dobrem stanju. Tel. 348-4487003.

PRODAM VW Passat Variant 1.9 tdi highline, 130 konjev, svetlo sive barve, letnik 2005, podaljšana garancija, brez posrednikov. Tel. v večernih urah na št. 334-3174852.

Osmice

OSMICO je v Borštu odprl Danjel Glavina.

BERTO TONKIČ na Tržaški cesti, 25 v Doberdobu ima odprtno osmico. Toči belo in črno vino ter ponuja domač prigrizek.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samotorci 5. Vabljeni! Tel. na št.: 040-229270 (do 23. dec. vključno).

OSMICA pri Piščancih. Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICA je odprta pri farmi Kraljič v Prebenegu. Tel. 335-6322701.

OSMICO je odprl Zidarči v Praproto št. 23.

V MEDJVASI sta odprla osmico Mavrica in Sidonja. Tel. 040-208987. Vabljeni!

Oglasovalska agencija TMEDIA

OBVEŠČA

cenjena kulturna in športna društva ter druge organizacije,

da sprejema

BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA

za Primorski dnevnik

do sobote, 15. decembra 2007

► Telefon št. 800.912.775

► E-mail oglasi@tmmedia.it

► Faks št. 0481 32844

Delavniki 10.00 - 15.00, sobota 10.00 - 13.00

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z deželnim združenjem pevskih zborov USCI

napoveduje **niz koncertov revije Nativitas**

TRŽIČ

9.12.2007, ob 17.30

Župnijska dvorana Sv. Nikolaja

"Božična kantata"

Nastopajo:

V sredo, 5. decembra je na jekoslovnem fakultetu z uspehom diplomiral

Ivan Zupan

Iz srca mu čestitajo
vsi domači

Čestitke

Danes praznuje naš mali DANIEL dve leti. Da bi zrasel v zdravega, srečnega in krepkega fantka mu želijo neno Berto, Jožica in Korala.

Danes bo ugasnil 2 svečki na torti naš dragi DANIEL OTA. Da bi zrasel v pridnega fantka mu iz vsega srca vočimo vsi, ki ga imamo zelo radi. Na ta dan praznuje tudi naša draga TONČKA rojstni dan. Tudi nji želimo mnogo zdravja in sprehajanja po Gropadi. Družine Ota, Križmančič in Carli ter pravnuki Loris, Samantha in Daniel.

Danes praznuje v Boljuncu svoj 81. rojstni dan naša draga mama, noha in pranona ANICA. Da bi še mnoho let v naši družbi bila srečna in zdrava ji iz srca želimo Adelka, Mihi, Nadija, Barbara, Maja, Ivan in Eva.

V Gropadi TONČKA stanuje in 86 let praznuje. Obilo zdravja Tončka še naprej, ti želijo: tvoja sestra Ivanka, Sarica, Marjo in Neda z družino ter vsi ki te imajo radi. Vse najboljše!

In spet se »mularja« na Metežici je zbrala in JANA iz vočili obdala. Vse najboljše za tvoj 9. rojstni dan dragi JAN ti želi vsa žlahta, še posebno tvoje tri »mule« s Komščaka.

Student podiplomskega študija Univerze v Novi Gorici MILOŠ PAHOR, doma iz Renč, je v teh dneh na Filozofski fakulteti v Ljubljani prejel študentsko Prešernovo nagrado za leto 2007. Srečni in ponosni mu iskreno čestitajo žena Melania, starša Neviča in Radivoj, sestra Vesna z Alešem, nona Neva Lukeš, tetka Majda in stric Miran z družinami ter tašča Aleksandrina, tast Ion in svak Aurelian z ženo Flori. Čestitkam se pridružujejo tudi prijatelji iz domačega kraja.

Obvestila

KRUT vabi na tradicionalno »Srečanje ob koncu leta«, ki bo v petek, 9. decembra 2007 v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel Ul. Gimnastika 72, Trst. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka KRUT, Ul. Cicerone 8, tel.: 040-360072.

KRUT NATURA sporoča, da je v teku vpisovanje za tečaj reiki-ja 2. stopnje, ki se bo odvijal 19. in 20. januarja 2008. Predavateljica Reiki Master bo

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

OMV Proseška postaja 35 (Zgonik)

AGIP Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155

SHELL Ul. Locchi 3, Trg Duca degli Abruzzi 4

ESSO Ul. Flavia 120/1, Sesljan center
Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRETE 24 UR NA 24

AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL

Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinat - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2

OMV Proseška postaja 35 (Zgonik)

ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - državna cesta 202, Ul. Carnaro - državna cesta 202 km 3+0,67

SHELL Ul. Locchi 3

V sodelovanju s FIGISC Trst

KRUT in SLOVENSKI KLUB v sodelovanju z ZSKD prirejata

...srečajmo se popoldne klepet ob skodelici čaja s predstavo

NOVECENTO

v četrtek, 13. decembra ob 16. uri,
v Gregorčičevi dvorani,
ul. S.Francesco 20

na razpolago 12. decembra za predhodni obvezni razgovor. Za uro se stanka in vse dodatne informacije tel. 040-3720062, Krut, ul. Cicerone 8.

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA obvešča, da so v baru Prosvetnega doma na Opčinah na razpolago vpisne pole za udeležbo na 41. Kraškem pustu. Termeni za prijave so sledči: vozovi in skupine do 18. februarja 2008, defile pustnih mask in pustklobukov pa do 25. januarja 2008. Za pojasnila obiščite spletno stran www.kraskipust.org ali pokličite na tel. št. 3349202847.

OTROŠKA FOLKLORNA SKUPINA STU LEDI vabi osnovnošolce in dijake nižjih srednjih šol na delavnico ljudskega petja z mentorico AFS F. Marolt iz Ljubljane Adriano Gaberščik, ki bo v sredo, 12. decembra, ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Toplo vabljeni!

ZBIRANJE PODPISOV NA OPĆINAH za referendum za novo kraško občino poteka na sledečih lokacijah: Narodna/Dunajska cesta: bar pri tramvaju, trgovina Think Pink, Casa del deterzivo, zlatarna Malalan, casalinghi Co-bez, bar Vatta, brivec Da Salvatore, trgovina s kolesi A. Simič, bar pri Kanarinu in Prosvetni dom; Proseška ulica: trgovina s copatami (ob pekarni Sossi) in fotograf. Loredana; Državna cesta 202: benc. črpalka ESSO; ul. S. Pellegrino: drogheria Prodet; Trg ekskino Belvedere: bar Istria. Informacije na spletni strani www.kraskaočina.com.

KD IVAN GRBEC (Škedenjska ul. 124) obvešča, da bo razstava »Mali dragoceni predmeti za božična darila« odprta še danes, 9. decembra 2007 od 10. do 13. ure ter od 16. do 18. ure.

OBČINA DOLINA - Odborništvo za kulturo prireja še danes, 9. decembra 2007 BOŽIČNI SEJEM na trgu v Boljuncu. Prisotni bodo prodajalci predmetov za prosti čas, krajevni proizvajalci in proizvajalci območja Alpe Jadran. Sejem bo odprt od 10. do 21. ure. Od 16.30 dalje se bodo odvajale prireditve na prostem (glasba, ples, animacija za otroke). Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA - Odborništvo za socialno skrbstvo, v sodelovanju z občinsko skupino civilne zaščite in občinskim združenjem prostovoljnih gasilcev Breg, bo priredila zbiralno središče hrane in pičače v okviru Božičnega sejma, od 5. do 9. decembra, na trgu v Boljuncu. Prostovoljci in člani občinske uprave bodo zbirali igrače (v dobrem stanju, brez okvar, in po možnosti v škatlah); hrano za dolgotrajno uporabo (pakirane malice, riž, testenine in ostala hrana, ki se ne kvari); izdelke za higienske namene (milo, zobna pasta/ščetka, spužva za telo, razna čistila); oblačila in čevlje za otroke (0-14 let) in odrasle (čista in v dobrem stanju); šolske potrebščine (tudi še delujoče računalnike); zdravila. Vse, kar bodo zbrali, bodo prostovolci predali skladu »Fondazione Lucchetta-Ota-Dangelo-Hrovatin« in združenju »No bombe, ma solo caramelle - ONLUS«. Akcija se nadaljuje še ves januar, in sicer vsako sredo med 19. in 21. ura na sedežu občinskega združenja prostovoljnih gasilcev BREG v Boljuncu (info. 040 8329210). Toplo vabljeni!

SKLAD MITJA ČUK vabi na Općine v dvorano Zadružne kraške banke na predvojni likovni sejem, prodaja darilnih izdelkov in dražba slik v podporo Sklada in VZS Mitja Čuk, še danes, 9. decembra, od 10.-12. ure.

ZDRUŽENJE AS.TR.A. - Dejavnosti Združenja za zdravljenje odvisnosti od alkohola AS.TR.A imajo že dalj časa namen opozarjati, informirati in preprečevati vsa tveganja, ki nastajajo kot posledica prekomernega

abonmajska sezona 07/08
www.teaterssg.it

Ivan Cankar
ROMANTIČNE DUŠE
Režiser SEBASTJAN HORVAT

v petek, 14. decembra, 20.30

Združeni abonmaji (Reda A, F) - z italijanskimi nadnapisi
v soboto, 15. decembra, 20.30 - Red B
v nedeljo, 16. decembra, 16.00

Združeni abonmaji (Redi T, C, K) - z italijanskimi nadnapisi

OBVESTILO

Predstava SVINJAK (nedelja, 9.12.)
je zaradi tehničnih razlogov
prenešena na kasnejši termin.

z obrazom svojega časa

uživanja alkohola. S tem v zvezi ASTRA obvešča, da nudi slovenska skupina PEGAZ vsem občanom pojasnila in to 15 minut pred pričetkom sestanka. Skupina PEGAZ se sestaja vsak ponedeljek od 18.30 do 20. ure na sedežu KD Rdeča Zvezda v Saležu, pod občinsko knjižnico.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitev prijav zapade v ponedeljek 10. decembra. Prosimo člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Urad zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Cedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

SDD JAKA ŠTOKA prireja »Božični knjižni sejem« in sicer v ponedeljek, 10. decembra 2007, od 20. do 22. ure, v dvorani Gospodarskega društva na Kontovelu in v sredo, 12. decembra 2007, ob 18. do 20. ure, v Soščevi hiši. Razveselite svoje bližnje z lepo knjigo!

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA razpiše video natečaj Schengen 21/12 spot, ob razsiritvi Schengenskega območja na Slovenijo, 21. decembra 2007. Vabimo vse, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s snemanjem video-filmov, mlade in manj mlade iz Trsta ter s tržaškega in slovenskega Krasa, posameznike in skupine, da izdelajo video spot. Vsebina spota naj bo kakorkoli vezana na dogodek, na padec meje in na prosto gibanje, dolžina videa pa mora biti med 30" in največ 1'30". Video na formatu DVD s podatki o avtorjih je treba poslati ali dostaviti v tajništvo Zadružne kraške banke, ul. Ricreatorio 2, Općine s prisodom: za video natečaj Schengen 21/12 spot, do ponedeljka 10. decembra 2007.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIŽNIČA prireja »Otroške urice« v NŠK. Pravljica bo na sporednu v torek, 11. decembra 2007, ob 16.30 v otroškem kotičku. Pravljico »Čarobne sani« bo privedovala Ivana Terčon.

SLOVENSKI KLUB vabi v torek, 11. decembra 2007, na večer na temo »Preboj zamejskega podjetništva: kako in kam?«. Pogovor z Edijem Krausom, generalnim direktorjem podjetja Julian, bo vodila novinarka Vlasta Bernard. Srečanje bo potekalo v Gregorčičevi dvorani, ul. S. Francesco 20, pričetek ob 20.30.

TPP PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 11. decembra 2007, ob 20.45, na sedežu v Padričah redna pevska vaja.

OTROŠKA FOLKLORNA SKUPINA STU LEDI vabi osnovnošolce in dijake nižjih srednjih šol na delavnico ljudskega petja z mentorico AFS F. Marolt iz Ljubljane Adriano Gaberščik, ki bo v sredo, 12. decembra, ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Informacije na tel. št. 349-52201. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN vabi na božični sejem, ki bo potekal od srede 12. decembra do sobote 15. decembra 2007, vsak dan od 16.00 do 20. ure, v društvenih prostorih v Nabrežini.

O.S. A. SIRKA IZ KRIŽA prireja božični sejem v šolskih prostorih.

Otvoritev v četrtek, 13. decembra 2007 ob 18. uri. Urniki: v petek 14. decembra od 14.00-15.30 in v pondeljek 17. decembra od 16. do 18. ure. Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA
ODBORNIŠTVO ZA KULTURO
v sodelovanju z društvu in organizacijami v občini

Nedelja, 9. decembra 2007

od 16.30 dalje - na trgu v Boljuncu

Nastop kotalkarskega društva POLET

s koreografijo »Škrati v jami Vilenici«

Koncert Godbe na pihala Hrpelje-Kozina

Četrtek, 13. decembra 2007

ob 17.00 - v gledališču F.Prešeren v Boljuncu

Voden ogled slikarske razstave

»Vento dell'Ovest, vento dell'Est - Veter z zahoda, veter z vzhoda«

ob 20.30 - v cerkvi v Žavljah

Koncert MePZ Venturini - Domjo in zobra Cappella Tergestina

Petak, 14. decembra 2007

ob 20.30 - v cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Boljuncu

Koncert zobra gospel

»National Choir Slaviansko« iz Bolgarije

Sobota, 15. decembra 2007

od 18. ure dalje - v Centru A.Ukmar - Miro pri Domiju

Družabnost za starejše občane

Nedelja, 16. decembra 2007

ob 16.00 - v cerkvi na Pesku

Koncert gospel z vokalno skupino »Still Quartet« (Trebnje)

ob 17.30 - v gledali

SLOVENSKI KLUB**vabi v torek, 11. decembra 2007, na večer:****PREBOJ ZAMEJSKEGA PODJETNIŠTVA: KAKO IN KAM?**

Pogovor z **Edijem Krausom**, generalnim direktorjem podjetja Julon, bo vodila novinarka **Vlasta Bernard**.
Srečanje bo potekalo v GREGORČIČEVU DVORANI, ul. S. Francesco 20, PRIČETEK OB 20.30.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

vabi cenjene člane in stranke na

**BOŽIČNI KONCERT
SIMFONIČNEGA ORKESTRA
GLASBENE MATICE**dirigent in violinist
Črtomir Šikičbariton
Damjan LocatelliKoncert bo v Trstu, v dvorani Tripovich,
v nedeljo, 16. decembra 2007, ob 18. uri.Brezplačna vabila lahko dvignete na sedežu
in v podružnicah od 5. decembra dalje!**2007****Prireditve**

SKD KRSNO POLJE Gročana, Pesek in Draga v sodelovanju z Občino Dolina vključno vabi na koncert gospel vokalne skupine Stil quartet iz Trebenj (Slo) v nedeljo, 16. decembra 2007, ob 16. uri, v cerkvi na Pesku. Koncert bo uvedel nastop OPZ A. M. Slomšek, ki bo ob tej priliki zbiral prispevke za sirotišnico v Bjeli (Črna gora). Pobudo so podprli Društveni bar Gročana, Gostilna Bak, Hotel - restavracija Touring, Restavracija - hotel Pesek, Picerija - pivnica Kariš in Locanda Mario. Toplo vabljeni!

RAZSTAVA CLAUDIE RAZA bo na ogled v Bambičevi galeriji do 5. januarja 2008, od ponedeljka do petka, z naslednjimi urniki: 10.00 - 12.00 ter 17.00 - 19.00.

OBČINA DOLINA - odborništvo za kulturne dejavnosti in dobrine sporoča, da bo danes, 9. decembra ob 18. uri v okviru božičnega sejma 2007, koncert godbe iz Hrpelj-Kozine.

S PRAVLJICO NA... MAVRICO vabi vaščane na razstavo - mini sejem še danes, 9. decembra 2007 v župnijski dvorani na Proseku. Toplo vabljeni!

MLADINSKI ODSEK KD KRAŠKI DOM vabi na kulturni večer, ki bo da-

nes, 9. decembra 2007 v Kulturnem domu na Colu s pričetkom ob 17.30. Nastopili bodo gledališka skupina Slovenskega kulturnega kluba s predstavo »Kdor išče najde«, glasbena skupina Ana urca al pej dvej ter harmonika Žoran Lupinc. Toplo vabljeni!

OBČINA DOLINA - odborništvo za kulturne dejavnosti in dobrine, v sodelovanju s SKD Slavec obvešča, da bo na glavnem trgu v Boljuncu še danes, 9. decembra, od 10.00 do 21.00 ure, nadaljeval božični sejem s prodajo raznih predmetov za prosti čas in krajevnih proizvodov. Vsak dan bo od 16.30 dalje kulturni spored.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6 vabi na predpraznični sejem. Na razpolago je slikanje na porcelanu in na svihi, vezenje, suho cvetje, bižuterija, klobučevina in še marsikaj. Razstava je odprtva še danes, 9. decembra, od 10. do 13. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCI vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Tržič, Župnijska dvorana sv. Nikolaja, danes, 9. decembra 2007, ob 17.30, »Božična kantata«, nastopajo OPZ Romjan (dir. Aljoša Saksida), Mali romjanski muzikanti (dir. Silvia Pierotti), OPZ Fran Venturini (dir. Suzana Žerjal), GD Viktor Parma (dir. Luka Carli); Laze, Podbonesec, Cerkev v Lahu, 14. decembra 2007, ob 20.30, »Božični koncert«, nastopajo OPZ Mali lujeri (dir. Davide Clodig), Solopevci Glasbene matice/ Špeter (prof. Kristina Nemeth), MePZ Fran Venturini (dir. Cinzia Sancin); Boljune, Občinsko gledališče F. Prešeren, 16. decembra 2007, ob 17.30, »Božična kantata«, nastopajo OPZ Fran Venturini (dir. Suzana Žerjal), GD Viktor Parma (dir. Luka Carli); Trebče, Cerkev sv. Andreja, 3. januarja 2008, ob 20.00, »Novoletni koncert«, nastopajo MePZ Primorec (dir. Martina Feri), VS Grgar (dir. Andrej Filipič), MePZ Skala-Slovan (dir. Herman Antonič); Bocen, Cerkev Cristo Re, 5.

januarja 2008, ob 20.45, »Božični koncert«, nastopajo MePZ Lipa (dir. Tamara Raseni), Zbor Castel Flavon di Bolzano (dir. Loris Bortolato); Milje, Stolnica, 6. januarja 2008, ob 15.00, »S pesmijo vam želim...«, nastopata MoVs Lipa (dir. Anastazija Purič), Girotonto d'Arpe (dir. Tatiana Donis).

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 10. decembra, na predavanje prof. Janeza Juhanta o socialni misli Janeza Evangelista Kreka ob 80-letnici njegove smrti. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v UL. Donizetti 3, ob 20.30.

SDD JAKA ŠTOKA v sodelovanju z Rajonskim svetom za zahodni Kras vabi na predstavitev knjige Sare Perini »Posebni bataljoni«. Knjigo bo predstavila Jasna Simčič, sodeloval bo MPZ Vasilij Mirk. Predstavitev bo v ponedeljek, 10. decembra 2007, ob 20.30 v dvorani Gošpadskega društva na Kontovelu.

SKD VIGRED, COŠ S. GRUDEN IN OTROŠKI VRTEC vabijo v Šempoljana »Veseli december 2007«. Program: V Štalci bo od ponedeljka, 10. do nedelje, 16. decembra, od 16. do 18. ure božični sejem ročnih del in knjig. Vse dni miklavževega in božičnega sejma bodo na ogled fotografije »Zima, zima bela Marjetice Možina in Mirne Viola. Na »Placu« bo v petek, 14. decembra, ob 18. uri božičnica; v Štalci v sredo, 19. decembra, ob 20.30 koncert »Srečno«.

MLADINSKA REVIRJA GALEB, Zadruga Novi Matajur in Krožek za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti vabijo na predstavitev prazničnega paketa najnovejših Galebovih knjig, ki bo v sredo, 12. decembra 2007, ob 17. uri v Tržaški knjigarni. Knjige bo ob navzočnosti avtorjev predstavila urednica Majda Železnik. Vsi otroci bodo prejeli simpatično darilo revije Galeb in tiskarne Graphart.

SOMPD VESELA POMLAD vabi v sredo, 12. decembra 2007, ob 19.30 v Finžgarjev dom na večer »29 let petja«. Nastopajo otroški pevski zbor in Mlajša dekliška pevska skupina Vesela pomlad pod vodstvom Mire Fabjan, duo Rok Dolenc in Erik Purič. Gost večera bo ansambel Mladi kraški muzikanti. Prireditve bo povezovala Urška Šinigoj.

DOM JAKOBA UKMARJA V ŠKEDNJU vabi v četrtek, 13. decembra 2007, ob 20.30, na prireditve »Čarobna noč«, igrata Miranda Caharija in Livio Bogatec, v režiji Marija Uršiča.

KRUT IN SLOVENSKI KLUB v sodelovanju z ZSKD prirejata »Srečamo se popoldne«, klepet ob skodelici čaja tokat z ogledom gledališke predstave »Devetsto«, v četrtek, 13. decembra ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani. Le-po vabljeni!

SKD PRIMOREC prireja božični sejem in vabi vaščane in priatelje k realizaciji »umetnin«. To so lahko razna ročna dela, piškoti, obeski za božično drevo... dobodošle so vse originalne ideje! Lepo prosimo da vaše izdelke dostavite v Ljudski dom v Trebčah 13. decembra 2007 ob 16. do 20. ure. Ti bodo naprodaj po simbolični ceni dne 14. decem-

bra 2007 od 16. do 19. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD PRIMOREC vabi na predstavitev novega koledarja v četrtek, 13. decembra 2007 ob 20.30, Hiška od Ljenčke, Trebče.

ZSKD IN METRONOM vabita v četrtek, 13. decembra 2007, ob 17.30 v Narodni dom v ul. Filzi 14, v dvorano NSK na predstavitev DVD-ja »Svoboda res je zlata« v produkciji gledališke skupine Metronom iz Trsta. Predstava je nastala leta 2005 in je lepljenka pesmi iz zbirke Slovensko pesništvo odpora. Celotni posnetek predstave z vsemi dodatnimi podatki so opremljeni s podnaslovi v italijanskem jeziku. Pokrovitelji DVD-ja so ZSKD, pokrajinska VZPI in Zadružna kraška banka. Pobudo bodo predstavili Milan Pahor, Marina Rossi in Nerina Švab.

ZDРУЖЕЊЕ STARШЕВ О.Š. TRUBAR-KAJUH IN VRTCA UBALD VRABEC IZ BAZOVICE organizira »3. Božični sejem« v prostorih gošpadske zadruge v Bazovici 14., 15. in 16. decembra 2007, v petek, ob 17. do 19. ure, v soboto in nedeljo pa od 10. do 12. ure. V petek, ob 16.30 bodo nastopili učenci osnovne šole in malčki iz vrtca. Vljudno vabljeni. Dobiček bo namenjen O.Š. Trubar-Kajuh in vrtcu U. Vrabet.

GRUPPO INCONTRO - V okviru koncertov, ki jih prireja U.S.C.I. Furlanije-Julijanske krajine pod imenom »Nativitas« (tradicionalne božične pesmi Alpe Adrije) bo v soboto, 15. decembra 2007, ob 20.30 v cerkvi Sv. Vincenza De' Paoli (ul. Vittorio da Feltre, 11) vokalno instrumentalni ansambel »Gruppo incontro«, pod vodstvom Rite Susovske imel koncert z naslovom »Božične note«. Vstop prost.

SKD TABOR v decembru vabi v soboto, 15. decembra 2007, ob 20.30 v sklopu Openskih glasbenih srečanj, v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah na Koncert MePZ Jacobus Gallus iz Trsta. Dir. Matjaž Šček.

CERKEV SV. TROJICE NA KATINARI prireja v nedeljo, 16. decembra 2007, ob 17. uri, »Božičnicar«, predstavitev knjige Igorja Gherdola »Un uomo«. Sodelujejo bas Aldo Žerljaj, sopran Giulia Tamplenizza, zbor Katticoro, dirigent Carlo Tommasi. Prispevki večera so namenjeni otrokom Azurre, z redko boleznjijo.

SKLAD MITJA ČUK vabi v Bambičevi galeriji na razstavo akvarelov Claudio Raza Svetlobni tresljaji. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10 do 12. ter od 17. do 19. ure. Razstava bo na ogled do 6. januarja 2008.

10.12.1977 10.12.2007

Albin Kalc

Spomin nate je vedno živ.

Mama Dora in brat Milan z ženo

Bazovica, 9. decembra 2007

7.12.2006 7.12.2007

Aldo Jercog

Z neizmerno ljubezni in bolečino se te spominja

tvoja družina

Dolina, 9. decembra 2007

Tovarišice in tovariši pokrajinskega tajništva, političnega odbora in teritorialnih krožkov SKP-EL izrekajo iskreno sožalje in globoko sočutje tovarišu Sergiu Facchiniju ob boleči izgubi ljubljene žene Adriane.

+ V 92. letu starosti je mirno zaspala naša draga mama, nona in pranona

Marija Godnič vd. Leghissa

Žalostno vest sporočajo

hči Ermita in sin Luciano z družinama ter sestra Olga z družino.

Pogreb bo v torek, 11. decembra, ob 13.00 iz ulice Costalunga v Šempoljsko cerkev.

Cerovlje, Nabrežina, 9. decembra 2007

Pogrebno podjetje Sant'Anna Nabrežina

Žalovanju se pridružujejo

Ivana, Tanja in Paolo ter Damjan z družino

ZAHVALA**Cvetka Ravbar vd. Škabar**

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili spomin naše drage.

Posebna zahvala osebju bolnice Šempeter za nego, gospodu Klunu, župniku Bedenčiču, Občini Repentabor in darovalcem cvetja.

Svojci

Sežana, Col-Repentabor, 9. decembra 2007

ZAHVALA**Luigia Pettiroso vd. Carli (Slava)**

Ob izgubi naše drage se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z nami in počastili njen spomin.

SvojciTrebče, 9. decembra 2007
Pogrebno podjetje Alabarda Opčine**ZAHVALA****Miljo Zobec**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin našega dragega.

Posebna hvala Zvezi borcev Boljune.

SvojciBoljune, 9. decembra 2007
Kraško pogrebno podjetje Lipa**ZAHVALA**

Ob slovesu od našega dragega

Pepita Virgila Radettija

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki ste ga z nami pospremili na zadnje zemeljsko počivališče, darovali cvetje in nam izrazili sožalje.

Posebna zahvala g. župniku Francu Pohajaču za občuteno pogrebno bogoslužje.

Hvala CPZ Sv. Jerneja in organistu za obogatitev žalne sv. maše ter vsem, ki ste in še boste zanj molili.

Maša zadušnica bo v sredo, 12. t.m. ob 18.30 na Opčinah.

Zbogom Pepi**Svojci**Opčine, Sabliči, 9. decembra 2007
Kraško pogrebno podjetje Lipa

GORICA - V soboto slovesnost ob uradni predaji dokončnega sedeža nižji srednji šoli Ivan Trinko

Obdobje selitev je zaključeno, na obzorju evropski izzivi

Trinkov kip je na svojem mestu, vabila so odpisana in dolgo pričakovani dogodek je pred vrti. V soboto, 15. decembra, bo slovenski nižji srednji šoli Ivan Trinko med krajo slovesnostjo uradno predan sedež v ulici Grabizio v Gorici. Učenci so s pomočjo učnega in neučnega osebja pravočasno začeli s pripravami na praznično priložnost. Vsak si je v prejšnjih mesecih naložil delček organizacijskega bremena in lahko pričakujemo, da bo sobotna svečanost, ki se bo začela ob 10.30, nadvse občutena. Gotovo bo zabeležena med dogodke, ki so za goriške Slovence zgodovinskega pomena.

Prireditelji v teh dneh pilijo program. Učenci bodo zapeli, napovedana pa je tudi projekcija kratkega filma, ki ga je urešnica skupina profesorjev; vsebina, kot se spodbodi, ostaja presečenje. Do slavnostnega odprtja bo nared tudi priložnostna

publikacija z naslovom Za našo prihodnost, ki jo bo šola Trinko izdala s pomočjo Sindikata slovenske šole in tiskarne Grafica Goriziana. Uredili so jo profesorji Luciana Budal, Magda Samec in Aleksander Kodrič, ob uvodnih besedilih ravnateljice Elizabete Kovic in goriškega župana Ettoreja Romolija pa sta v njej našla mesto prispevka dolgoletnega podravnatelja šole Emila Devetaka in profesorja Alda Rupla.

»Sobotna prireditev bo praznik učencev in šole nasploh. Zato smo mnogo vabil poslali tudi bivšim šolnikom, ki so se že upokojili. Šolsko osebje je namreč doživljalo selitev v prvi osebi, tudi s pakiranjem knjig in opreme. Udoben in dokončni sedež je zato pridobitev za učence, obenem pa pomembno priznanje za ves trud, ki ga je za obstoj šole Trinko v vseh teh letih vložilo naše učno in neučno osebje,« poudarja ravnateljica Elizabeta Kovic.

»Šola, posredovalka narodovega kulturnega spomina, spodbujevalka pretoka spoznanj in medčloveške odprtosti, je uspešna uresničevalka svojega poslanstva v zanj zavzetem okolju in v za učenje primernih prostorij.« Tako piše na vabili, s katerim šola Trinko napoveduje sobotno slovesnost ob uradnem prevzemu sedeža v ulici Grabizio. Brancatijeva uprava je slovenski nižji srednji šoli, ki je dolgo tavala po Gorici v pričakovanju na dokončni »pristan«, dodelila poslopje septembra 2006, pred uradnim odprtjem pa je bilo treba izpolnititi še dva pogoja: namestiti dvojezični napis na pročelje, za kar je občina poskrbela aprila letos, in izdelati podstavek za Trinkov kip, ki so ga pred dneva tednoma namestili pred vhod v šolo.

Gospa ravnateljica, šolski simbol je končno na svojem mestu...

Res je, Trinkov doprsni kip, ki ga je izdelal ljubljanski kipar Božo Pengov, smo postavili na primerno in vidno mesto pred vhod v šolsko stavbo. Občina je uresničila sodoben podstavec iz cementa in železa, ki se lepo ujema z okoljem. Načrt je izdelal naš profesor Arturo Bresciani. S pridobitvijo dokončnega sedeža se zaključuje tudi razgibanja zgodba kipa, ki je šoli sledil pri vseh selitvah od leta 1974, ko so jo ob 20-letnici smrti ponovili po Trinku.

Dokončen sedež je pomemben cilj. Kaj pa še manjka?

S sedežem smo zelo zadovoljni. Poslopje je udobno, v njem se dobro počutimo. Stavba je prostorna in nam omogoča sodoben način vodenja pouka v laboratoriju, kabinetih, itd. Seveda imamo še nekatere želje, med katerimi je telovadnica, ki bi jo moral zgraditi zraven šole. Projekt je tudi letos ostal v občinskem proračunu javnih del, kar pomeni, da uprava ni pozabila nanj,

čeprav ni še na razpolago denarja. Podčrtati vsekakor moram, da nam je uprava letos namenila lepo telovadnico v parku Basaglia, ki je tako blizu, da lahko vanjo zahajamo kar peš. Ob telovadnicami potrebujemo le še nekaj malenkosti, prepričana pa sem, da bomo s časom vse dosegli. Tako prejšnja kot tudi sedanja občinska uprava sta namreč vedno prisluhnili našim potrebam.

Brošuro, ki jo boste predstavili v soboto, ste naslovili Za našo prihodnost. Kaj čaka šolo Trinko v prihodnosti?

S predajo sedeža se je sklenilo razgibano obdobje. Sedaj stopamo v novo. Izziv

za prihodnost je tisti, ki ga je šola Trinko vedno zasledovala: predvsem skrb, da se učenci razvijejo v spoštljive, odgovorne in nedvouis državljanke v okolju, ki je večjezično. Velik pomen ima seveda slovenščina, ob kateri pa gojimo tudi italijančino, angleščino in nemščino. Šola Trinko se želi razvijati v evropskem duhu in nuditi večkulturnemu območju dodano vrednost.

Število učencev na vaši šoli narašča, čeprav vsako leto beležite osip pri prehodu iz slovenskih osnovnih šol na nižjo srednjo šolo.

Staršev ne moremo prisiliti, da vpišejo

sinove na slovenske šole, pomembna pa so srečanja, ki jih občasno prirejamo z njimi. Ob teh priložnostih predstavljamo šolo in jih usmerjamo. Proti osipu se borimo tudi s tem, da širimo ponudbo in postanemo privlačnejši. Italijanske šole nudijo nekatere dejavnosti v popoldanskih urah, ki jih mi nismo, kot sta na primer tečaj kuhanja ali ročnih del. Tudi naša ponudba je zelo pestra, trud pa raje vlagamo v dejavnosti, ki omogočajo učencem krepitev jezikovnega znanja, usvajanje matematike in znanstvenih ved. Popoldne je učencem na razpolago veliko zanimivega, od gledališke delavnice do tečaja latinščine, od okoljske vzgoje do šaha in aerobike. Treba je upoštevati, da imamo na naši šoli več ur rednega pouka kot italijanske šole ter da imamo ustavovo, kot je Dijaski dom, ki prireja veliko dejavnosti. Naša izbira, da se raje posvečamo utrjevanju in širjenju znanja kot pa ročnim delom, se obrestuje, saj se naši učenci visoko uvrščajo na tekmovanjih, kot so Cankarjeva nagrada, vsedržavno tekmovanje v matematiki, kjer smo dosegli celo prvo mesto, ali tekmovanje v angleščini, kjer smo se uvrstili med prvimi petimi. To so zgornji podatki.

Aleksija Ambrosi

Ravnateljica Elizabeta Kovic (zgoraj), Trinkov doprsni kip na podstavku (levo) in slovenski srednješolci pred svojo šolsko stavbo v ulici Grabizio

BUMBACA

GRADIŠČE - Včeraj odprli prenovljeno ulico Ciotti in trg pred županstvom

Trg z nekdanjo podobo

Pri pripravi načrta za prekvalifikacijo mestnega središča so se zgledovali po posnetku iz začetka prejšnjega stoletja

Mestnemu središču Gradišča so vrnili nekdanji blesk, pri tem pa so se zgledovali po fotografiji iz začetka prejšnjega stoletja. Krimski arhitekt Claudio Perin je namreč uporabil star posnetek za osnovo svojega načrta, tako da sta ulica Ciotti in trg pred palačo Torriani, kjer je sedež županstva, pridobila svoj nekdanji videz. Gradbeni dela, vredna 586 tisoč evrov, so trajala sedem mesecev, izvedlo pa jih je podjetje Sicea iz Ahtna. Pločnike in trg za skupnih 3.100 kv. metrov so tlakovali s kamnitimi bloki iz nabrežinskega kamna, medtem ko so cestišče prekrili s kamnom pisentina, ki je temnejše barve. Ulica Ciotti bo zaprta avtomobilskem prometu še štirideset dni, dokler ne bodo opravili potrebnega tehničnega pregleda, sicer pa bodo na občini med tem časom razpravljali o predlogu, da bi območje namenili izključno pešcem.

Trg in ulico Ciotti so medtem uradno predali namenu včeraj. Poleg župana Franca Tommasinija so bili prisotni podpredsednik deželne vlade Gianfranco Moretti, deželni odbornik Roberto Antonaz, deželni svetnik Franco Brusca in pokrajinski odbornik Marino Visintin. Odprtje prenovljenega mestnega središča so praznovali v znamenju glasbe in dobre volje, danes pa se bo veselo vzdružje nadaljevalo. Ob 12. uri bodo na potezi pritrkovlci iz Gradišča in Šempetra pri Gorici, ob 15. uri pa bo koncert domačega mladinskega zborja, ki ga vodi Siriana Zanolla. Ob 16. uri bo nastopil bend Gone with the swing, ob 17.30 pa Etnoploč trio, ki ga sestavljajo Piero Purini, Matej Špacapan in Aleksander Ipavec. Med 10. in 21. uro bo na dvorišču palače Torriani mogoče okusiti enogastronomskie dobrote, ki jih bodo obiskovalcem nudila združenja Pro Loco iz vse dežele FJK.

Svečani rez traku

ŠKOCJAN - Prijateljske vezi

Obisk iz Divače in s Koroške

Občina Škocjan je leta 2003 podpisala listino o pobratstvu s koroškim mestecem Škocjan ob Klopinskom jezeru, v zadnjih letih pa navezuje prijateljske stike še z občino Divača. Včeraj so županstvo škocjanske občine v Pierisu obiskali delegacije iz koroškega Škocjana s slovensko govorečim županom Thomasom Krainzem na čelu in iz Divače z županom Matijo Potokarjem. Oba župana je sprejela domača županja Silvia Caruso in ob njuni prisotnosti podelili priznanji domačinu Sergiu Cosolu in bivšemu županu Paolu Pizzoniju, ki sta si izredno prizadevala za navezavo prijateljskih stikov z občinama Škocjan ob Klopinskom jezeru, kjer med drugim živijo številni Slovenci, in Divača, pod ozemljem katere spadajo Škocjanske Jame. Srečanja v Pierisu se je udeležil tudi predsednik društva Jadro Karlo Mucci, ki je pojasnil, da je do stikov med Laškim in Koroško prišlo zaradi skupnega čaščenja štirih mučenikov, Kancijane, Kancjanile in Kancijana, ki so jih Rimljani ubili pri Škocjanu. Na kraju poboja so pred 1.400 leti zgradili cerkev, ki je zatem postal romarsko središče. »V cerkvi prirejajo vsako leto ob 31. maju obred, ki se ga udeležijo verniki iz številnih župnih, posvečenih sv. Kancijanom,« je pojasnil Mucci, ki je med drugim s svojim društvom Jadro lani obiskal koroški Škocjan, kjer so obeležili stoletnico delovanja slovenskega društva Vinko Poljanec. Srečanje na županstvu v Pierisu je sledil obisk občine, zvečer pa so prižgali lučke na jelki, ki so jo laškemu Škocjanu podarili koroški prijatelji.

GRADIŠČE NAD PRVACINO - Razstava društva za ohranjanje dedičine aleksandrink

Boleče zgodbe mater in žena, ki niso videle odraščati otrok

Na ogled fotografije, pisma, šatuljice za nakit, vezenine in drugi predmeti, ki so jih iz Egipta pošiljale domov

Dorica Makuc
pri mikrofonu
ob včerajšnjem
odprtju razstave

FOTO K.M.

Fotografije, pisma, šatuljice za nakit, vezenine - vse, kar so aleksandrinske prinesle s seboj iz Egipta ali pošiljale domov svojcem, pripravljajo zgodbe številnih žena, dekle, sester in mater zvečine iz Vipavske doline, ki so v tujini služile kruhu. Ker so odhajale v Aleksandrijo, se jih je doma prijelo ime aleksandrinke. Razstava V spomin aleksandrinkam, ki so jo včeraj odprli na Gradišču nad Prvacino, želi odstreti tančice z zastre preteklosti, o kateri se še pred kakšnim desetletjem sploh ni govorilo.

Razstavo, ki nadaljuje in dopolnjuje niz pobud za ohranjanje kulturne dedičine aleksandrink, so pripravili člani Društva za ohranjanje kulturne dedičine aleksandrink, krajevna skupnost Gradišče nad Prvacino in mnogi drugi, ki so pripromogli s strokovnim znanjem. Ravno iz Prvacine in z Gradišča je v Egipt odšlo največ žensk; v to jih je prisilila neizmerna revčevina v domačem kraju. Stiska je bila tako velika, da so ženske doma puščale komaj rojene otroke, zato da so v tujini dojile in vzgajale tuje. Zaslužek v Egiptu je bil štirikrat večji kot v Gorici ali Trstu in številne so dobesedno s svojim te-

lesom rešile domačije iz dolgov. Iz pisem in pričevanj je moč razbrati trpljenje žena, ki niso nikoli videle odraščati svojih otrok in ki so svoja najlepša leta preživele stran od moža. Trpele so žene, trpeli pa so tudi otroci, ki so mamo poznali le s fotografijami, na katere je bila njim tuja ženska, oblečena v oblike, ki so bile zelo drugačne od tistih, ki so jih poznali na vasi in so predstavljale tuj, neznan svet. Kot je v nagovoru ob odprtju razstave poudarila Dejana Baša, predsednica društva, je v Egipt odšlo okoli 4.000 žena. Na razstavi je med drugimi spregovorila tudi goriška pisateljica in novinarka Dorica Makuc, avtorica enega prvih del o aleksandrinkah. Tokratna razstava, ki bo trajala ves december, je prvi v nizu dogodkov, ki se odvija izven Prvacine, v prihodnjem letu pa bodo sledili še drugi: v začetku leta načrtujejo izid prospecta, z razstavo bodo gostovali tudi v ljubljanskem Cankarjevem domu, še ena razstava se obeta tudi v Prvacini, glede na to, da so aleksandrinske prihajale tudi iz drugih goriških krajev, pa jo nameravajo postaviti tudi drugod.

Katja Munih

GORICA - Luna Park, najnovejši dokumentarni film Ivana Gergoleta

Prikaz nasilja je opomin

Pokrajina je večer vključila v Mesec miru - Dokumentarec bodo ponovno vrteli danes v krminskem gledališču

GORICA - V torek
Blagor ženskam v KB centru

S knjigo Blagor ženskam, ki je izšla pri Založništvu tržaškega tiska, je avtorica Alenka Rebula najbrž dosegla vrh piramide uveljavljenosti in slovesa, ki ju prinašajo t.i. best sellerji. Knjiga je takoj vzbudila izredno zanimanje pri nas in v Sloveniji. Z intervjuji v radijskih in televizijskih oddajah je avtorica utrdila bralčev prvi vtis, da je knjiga vredna branja in poglobitve. Povpraševanje ljudi, kdaj bo goriška predstavitev dela, še dodatno potrjuje, da se je Alenka Rebula s svojim pisanjem dotaknila občutene tematike. Klinični psiholog in psihoanalitik Janko Bohak je v predgovoru zapisal, da »v izredno lepem jeziku pojasnjuje, kako je žensko doživljjanje povezano z otroškimi izkušnjami in nas ob tem seznanja z ugotovitvami nevroznanosti zadnjega desetletja. Poglobljeno nakaže poti do notranjih sprememb preko učenja in stika s seboj. S svojim delom je pomembno obogatila izvirno slovensko psihološko literaturo.«

Avtorica se je rodila v Liki pri Zidanem mostu v Sloveniji, a že od otroških let živi v Italiji. Je poročena in ima tri odrasle otroke. Diplomirala je iz filozofije na tržaški univerzi, sedaj pa je profesorica na slovenskih višjih šolah v Trstu. Objavila je več knjižnih del, najpomembnejša pa so pesniška zbirka Mavrični štit (1983), psihološko delo o vplivu otroštva na odraslost Globine, ki so nas rodile (1999), ter letošnja noviteta Blagor ženskam (ZTT, 2007). Na raznih simpozijih je sodelovala s strokovnimi prispevki na temo globinske psihologije, vzgoje, filozofije in družbenne kritike. Že več kot dvajset let predava in vodi delavnice za osebno rast v Italiji, Sloveniji in Avstriji.

Knjiga bo predstavljen v torek, 11. decembra, ob 17.30, v čitalnici knjižnice Damir Feigel v KB centru. Z avtorico se bo pogovarjala Mara Černic, pokrajinska odbornica in podpredsednica deželne komisije za enake možnosti. Na predstavitev knjige vabita knjižnica Feigel in ZTT.

IVAN GERGOLET
BUMBACA

dokumentarnem filmu z naslovom Luna Park povedal doberdobski avtor Ivan Gergolet, ki vseskozi izkazuje, da zna s filmsko govoricijo sprožiti razpravo in prodreti v človekovo vest. Njegov 28-minutni dokumentarec se gledalcu predstavi kot kolaž pričevanj posameznikov, ki so bili posredno ali neposredno vpleteni v osupljivo zgodbo. Okrutnost dogodka poudarja tudi lunapark, zabavisce, kjer je do nasilja prišlo in ki se pojavila v filmu.

Dokumentarec je nastal v okviru filmske delavnice goriškega združenja Itinerari Arti Visive in sodi v projekt »3 me-

tri sopra«, s katerim želi goriška pokrajina opozarjati javnost na pojav nasilja med mladimi; poleg pokrajine so ga finančno omogočili še dežela FJK, občini Krmn in Tržič, Fundacija Goriške hranilnice, družba Transmedia in podjetje Galaxia Digital Video, Zadržužna banka Ločnik, Fara in Koprino ter Zadržužna banka Doberdob in Sovodnje. Film so krstno vrteli v torek v dvorani goriškega Kinemaxa; ob Gergoletu in protagonistu dokumentarca se je dobro obiskane projekcije udeležil pokrajinski odbornik Marko Marinčič. Le-ta je povedal, da sodi filmski večer med pobude Meseca miru, ki ga prireja goriška pokrajina kot pripravo na 10. december, svetovni dan človekovih pravic. »Mislim, da so mehanizmi, po katerih se rojeva nasilje skupine nad posamezniki enaki, tako v majhem kakor tudi v večjem okolju,« je med drugim poudaril Marinčič.

Film Luna Park v Gergoletovi režiji bodo ponovno predvajali danes ob 17.30 v krminskem gledališču, in sicer v okviru sejemske pobude Cormons libri; vstop bo prost. (VaS)

GORICA - Šestdeset let Katoliške knjigarni na Travniku

Slovenski primat

V mestu najstarejša trgovina z neprekjenim delovanjem - Deležna bo posebnega prispevka

Prijazni prodajalki
v obnovljeni
Katoliški knjigarni
BUMBACA

Katoliška knjigarna na Travniku je edina goriška trgovina, ki neprekjeno deluje že 60 let. Zato jo je Furlanija-Julijskaja krajina vključila v seznam trgovskih podjetij z zgodovinsko vrednostjo in ji bo na podlagi deželnega zakona dodelila prispevek. »Januarja smo vložili prošnjo na deželo, občina pa je preverila, ali izpolnjujemo pogoje,« je povedal Damjan Paulin, predsednik KTD, ki je lastnik nepremičnine na Travniku. Čeprav je v Gorici veliko trgovin z dolgoletno tradicijo, je bila Katoliška knjigarna edina, ki je na podlagi dokumentov lahko dokazala 60-letno neprekjeno delovanje. Goriški odbornik Fabio Gentile je povedal, da je občina v sodelovanju z zvezo trgovcev ASCOM opravila raziskavo, drugih kandidatov za deželni prispevek, ki je namenjen obnovitvenim delom zgodovinskih poslopij, pa ni našla. Ravn značilni in zgodovinski prisotni goriški lokalni pa so tema kodeljarja z naslovom Ritrovi tipici goriziani, ki ga je uredil fotograf Francesco Calligaris. V njem so značilnosti dvanajstih goriških lokalov uokvirjene v pomembne zgodovinske dogodke. Cena je 7 evrov, na razpolago pa je v knjigarnah in sodelujočih lokalih. (Ale)

PO SCHENGNU

Nevidni policisti na meji

Na okrogli mizi z naslovom Končno Schengen, ki je v petek potekala v Novi Gorici, je bilo večkrat slišati ugotovitev, da bo odprava mejne kontrole veliko bolj vplivala na ljudi ob meji, kot pa vstop Slovenije v EU in uvedba evra.

Državni sekretar na notranjem ministru Zvonko Zinrajh je uvodoma pojasnil, kolikšno odgovornost bo nosila Slovenija z varovanjem južne meje, ki bo postala schengenska meja. Zagotovil je, da je policija na to dobro pripravljena; po njegovih ocenah je Slovenija med državami, na katere se širi območje brez notranjih meja, najbolje pripravljena. Dodal je še, da je ob izrednih dogodkih, ki potekajo v kateri od držav EU, možno še vedno pričakovati, da se na njenih mejah uvede mejna kontrola. Darko Postrak, vodja oddelka za državno mejo na generalni policijski upravi, pa je poudaril, da bo v zgradbi sedanjega mejnega prehoda v Rožni Dolini delovala ena izmed osmih policijskih postaj za izravnalne ukrepe. S čezmejno kriminaliteto se bo tam ukvarjal 30 policistov, je povedal Postrak in dodal, da bodo imeli na voljo vso potrebno tehniko, vozila in dostop do schengenskega informacijskega sistema.

Pomisleke je izrazil novogoriški župan Mirko Brulc. Ocenil je, da po njegovem mnenju sedanji objekti mejne policije v Rožni Dolini niso primeren kraj za tovrstno pisanino, saj bo med ljudmi še vedno ostal občutek o kontroli na meji, ko bodo tam videli policiste, pred stavbo pa policijska vozila. Župan bi veliko raje videl, da bi objekt lokalna skupnost namenila Univerzi v Novi Gorici in pisarni treh uprav. Postrak je na njegove pomiskele odgovoril z zagotovilom, da bodo policisti uporabljali civilna vozila in da ne bodo ustvarjali vtisa mejne kontrole, temveč jih »skorajda ne bo opaziti«. Župan je opozoril še na morebitni negativni vidi vstopa Slovenije v schengenski prostor: policistov na Goriškem že tako primanjkuje, ob odhodu 100 mož na južno mejo pa je bojazen še večja. Izpostavil je tudi vprašanje o zagotavljanju varnosti po prostem prehodu meje. Zinrajh je bojazen zavrnili in pojasnil, da je Slovenija na novo nalogu dobro pripravljena; pritrdirila sta mu Bruno Iavec z novogoriške policijske uprave in Postrak. Slednji je še povedal, da je v pripravi analiza za mejo z Avstrijo, Madžarsko in Italijo, ki bo pomagala pri določanju, kje bi lahko bila ogrožena varnost, in pri pripravi ustreznih ukrepov. Govorniki so tudi opozorili, da bo klub odpravi mejne kontrole potrebljeno vedenje imeti pri sebi veljaven dokument, saj se bo kontrola lahko izvajala tudi v notranjosti države namesto na meji.

Evropslanec Borut Pahor je poudaril, da bo odprava mejne kontrole za obe Gorice velika priložnost in da bi kazalo izkoristiti finančna sredstva, ki jih EU nameinja za »potrjevanje vere v multikulturalno sotožitev«, kot se je izrazil. Goriška Slovence Marko Marinčič in Livio Semolič sta izrazila veselje nad tem, da Slovencov v obeh državah ne bo več ločevala meja; Marinčič je še posebej poudaril možnost turističnega razcveta v Brdih in na Krasu, ki ga ne bo več omejeval urenik mejnih prehodov. Med občinstvom je bil tudi deželni odbornik za kulturno Furlanijo-Julijsko krajino Roberto Antonaz, ki je omenil kulturni vidik etonatega prostora in ponudil priložnost oblikovanja skupne glasbene šole v okviru sodelovanja Nove Gorice in Gorice.

Med občinstvom je bilo slišati tudi skrb glede tega, da bi italijanska policija z izgovorom prometnih kontrol začela v resnicu izvajati nekakšno obliko mejnih kontrol. Postrak je pojasnil, da je to prepovedano. Semolič je nato povzel strahove izpred štirih let, pred slovenskim vstopom v EU, ki so se nanašali na bojazen pred pretiranim kupovanjem slovenskih zemljišč s strani italijanskih kupcev, in se navezal na skorajšnjo odpravo meje. Povedal je, da se italijanska javnost v veliki meri zanima za to, kako bodo v bodoče izgledali mejni prehodi, ter kdaj bodo z njih odstranjene policijske kabine in nadstreški. Postrak mu je odgovoril, da je italijanska stran med skupnimi pogovori še pred pol leta zatrjevala, da nima načrtov glede tega, in da je slovenska stran očitno bolj pohitela. (km)

GORICA - Novosti v postopku vračanja Trgovskega doma

Na razpolago ves pritlični prostor Dežela prižgala zeleno luč obnovi

Semolič: »Zaključek del maja prihodnjega leta« - Antonaz: »Prevzem pritličja ob 21. decembru, dokončnem umiku meje«

Slovenski Narodni in študijski knjižnici bo namenjeno celotno pritličje Trgovskega doma, tudi vogalni prostori, ki jih je zasedala ambulanta. Goriški prefekt je namreč naslovil na deželno upravo državne posesti dopis, v katerem izrecno navaja, da je pristojnosti ambulante prevzel zavod INPS in da naj se nova vsebina tamkajšnjih prostorov prilagodi 19. členu zaščitnega zakona 38/2001, ki urejuje vračanje nepremičnin. S tem je prefekt seznanil tudi deželnega odbornika Roberta Antonaza, ki je izrazil namen, da bi do uradnega prevzema celotnega pritličja prišlo ob 21. decembru, ob dokončnem umiku meje.

Novosti še ni konec. Dežela FJK je prižgala zeleno luč za obnovo že dodeljenih pritličnih prostorov in posegu namenila denar, tako da naj bi do predaje pritličja NŠK-ju prišlo maja prihodnjega leta. To je včeraj potrdil Livio Semolič, goriški predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki se je v minulih dneh sestal v Gorici z generalnim direktorjem za premoženje pri deželnem odborništvu za finančne Francom Milanom. Funkcionar je slo-

venskemu sogovorniku predstavljal načrt obnove ter pojasnil tehnične in finančne vidike ureditve pritličnih prostorov, ki so že bili namenjeni NŠK-ju in kjer bo našla mesto informativna točka in hkrati izložba slovenske kulturne ponudbe. »Dela so tik pred začetkom in se bodo po predvidevanjih zaključila meseca maja,« je povedal Semolič in poudaril, da je k temu veliko prispevala deželna odbornica za finance Michela Del Piero, ki je pristojnim uradom poverila nalogu, da naj zadevo izpeljejo, načrtu pa dala tudi finančno podlago. V zadnji fazi je ves postopek skrbno spremjal deželna svetinja Tamara Blažina.

Jutri se bo Semolič sestal v Vidmu z odgovornim pri deželni upravi državne posesti Giovannijem Coiano. Pojasnila bo tudi v dolociča naslednje korake glede na sprostitev dodatnih pritličnih prostorov. V kratkem bo sklicano omizje, pri katerem bodo sodelovali vsi soudeleženi dejavniki, od dežele FJK do uprave državne posesti, goriške prefektur in krajevne izpostave finančnega ministrstva, ki ima sedež v Trgovskem domu. Semolič se je s tem v zve-

Roberto Antonaz
in Livio Semolič ter
vogalni vhod
v Trgovski dom

BUMBACA

zi pogovoril tudi z goriškim odbornikom Antoniom Devetagom, ga seznanil s premiki in pozval, naj občina aktivno spremi snovanje doma goriških kultur.

V uradnem pismu, ki ga je 5. decembra prefekt Roberto De Lorenzo naslovil na upravo državne posesti v Vidmu, je zapisano, da so pristojnosti pokrajinske zdravniške komisije za določanje civilne invalidnosti, ki je imela sedež v pritlični ambulanti, prenesene na zavod INPS, zato naj se njeni prostori čim prej dodelijo deželi in naj bo njihova uporaba v skladu z 19. členom zakona 38/2001. »To je pomemben korak naprej,« je včeraj izjavil Antonaz, »ker vodi v smer vrnitve celotnega Trgovskega doma, ki bo moral postati zares dom vseh goriških kultur.« Antonaz je dodal, da je sedaj potrebno izdelati celovit načrt za uporabo pritličja. »Poskušali bomo organizirati prevzem prostorov še letos, ob 21. decembru, ko bo meja dokončno padla. V Trgovskem domu naj bi sožitje med tu živečimi narodi našlo svoj najvišji in popolni izraz,« je poudaril odbornik dežele FJK.

Igor Devetak

GORICA - Včeraj začetek dvodnevne Male Cecilijanke

Praznik otroškega petja

Danes se bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž predstavilo sedem otroških in mladinskih zborov

Zborček
na včerajšnjem
prvem dnevu
otroške pevske
revije

BUMBACA

»Praznik lepega petja, na katerega se otroci vneto in pozrtvovalno pravljajo.« To je Malo Cecilijanka z Valentino Humar, ki je pred včerajšnjim začetkom pevske revije nagovorila nastopajoče otroke ter starše, dedke in babice zbrane v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Humarjeva se je v

svojem pozdravnem nagovoru spomnila, kako je v otroških letih tudi sama nastopila na Mali Cecilijanki z zborom Kekc, ki ga je vodil Ivo Bolčina. »Peli smo pesmi na besedila Ljubke Šorli, ki jih je uglasbil naš zborovodja,« se je spominjala Humarjeva. Po njenih besedah je bil nastop na goriški reviji stal-

nica tudi za števerjanski zbor F.B. Seđej, ki se mu je pridružila po izkušnji z goriškim Kekcem in ki ga je takrat vodila Anka Černic. Pred zaključkom svojega pozdrava je Humarjeva ne nazadnje pozvala prisotno občinstvo, naj s toplimi aplavzi nagradi prav vse nastopajoče otroke, saj so nedvomno dali vse od sebe, da bi se izkazali.

Na včerajšnjem delu Male Cecilijanke, ki ga je povezovala Harjet Dorink, so nastopili zbor osnovne šole Josip Abram iz Pevme, otroški pevski zbor Podgora, otroški pevski zbor Plešivo, otroški pevski zbor Štmaver, otroški pevki zbor kulturnega društva Sovodnje, mladinski pevski zbor župnije Vrtojba, otroški pevski zbor Roman, ki je zapel v spremstvu Malih romjanskih muzikantov, in otroško-mladinski pevski zbor Kraški cvet iz Trebišč. Drugi del pevske revije bo na sporednu danes z začetkom ob 15.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Za uvodni govor bo poskrbel Franka Padovan, napovedovalka pa bo Nina Grudina. Zapeli bodo otroški pevski zbor Veseljaki iz Doberdoba, mali otroški pevski zbor F.B. Seđej iz Števerjana, otroški pevski zbor Mali veseljaki iz Doberdoba, otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela, otroški pevski zbor Ladjica, otroški pevski zbor F.B. Seđej in mladinski cerkveni pevski zbor Štandrež.

KRMIN - Jutri degustacija v vinoteki

Večer treh čaš

Pričakovanje za Gravnerjevo vino Breg Anfora '03

Krmin je središče briškega vino-rodnega okoliša, vinoteka na osrednjem trgu XXIV Maggio pa je njegov pravi kulturni hram. Povsem logično je torej, da vse pomembnejše degustacije potekajo v njenih prostorih. Krminska vinoteka s predstavitvami in predavanji vztrajno skrbi za promocijo teritorija, ki na enogastronomskem področju stalno dosegajo vrhunske uspehe: zadnjega je pred dnevi zabeležil Joško Sirk, ki je kot prvi Slovenec dobil zvezdo na vodniku Michelin (o tem izrednem dosežku bomo podrobneje poročali v naslednjih dneh).

Jutri z začetkom ob 20. uri se bo

v krminski vinoteki zaključil niz degustacij deželnih vin, ki so letos dobila najvišje priznanje vinskega vodnika Vini d'Italia 2008 revije Gambero Rosso, razpoznavne tri čaše. Vrhunec večera bo vodila najboljše italijansko belo vino, furlanski Tocai vinograda Roia letnik 2006 predsednika vinoteke Daria Raccara, in oslavsko zlato Breg Anfora '03 Joška Gravnerja, ki ga je vinski vodnik lani imenoval za vinogradnika leta. Poleg teh bomo lahko degustirali še edino nagrjeno vino iz furlanskih nižin, merlot '05 posestva Vistorta iz Sacileja, in furlanski verduc Cratis '04 posestva Scubla iz furlanskih vzhodnih gricih. (aw)

NOVA GORICA - Sto let Marice Koršič

Trnjeva pot, pa tudi mnogi lepi trenutki

Emil Devetak
čestita slavljenki

FOTO VIP

Na veliki torti je pisalo: Vse najboljše Marice ob svojih 100 letih. Toleto let je namreč dočakala Marica Koršič, po rodu iz Pevme pri Gorici, trenutno pa oskrbovanka v Domu upokojencev v Novi Gorici. Ožji sorodniki in veliko znancev, priateljev in njenih bivših učencev se je v soboto minulega tedna zbral v spodnjih prostorih doma, kjer so slavljenki pripravili prirščen praznik s kulturnim programom, z glasbenimi točkami in družabnostjo ob mizah, pognjenjih z dobrotami.

V svojem dolgem življenju je Marica doživel marsikaj. Veliko je bilo gorja, ki so ga povzročili dve svetovni vojni in fašizem, mnogo pa je bilo tudi lepih trenutkov, ki jih je stoltnica preživila kot učiteljica med svojimi učencami, zlasti v raznih osnovnih šolah v nabrežinskem občini. Marica Koršič se je rodila v Pevmi prvega decembra leta 1907. Tam ji je uspelo obiskovati le prvi razred osnovne šole, kajti z izbruhom prve svetovne vojne je morala z družino v begunstvo. Leta pregnanstva so Koršičevi preživljali med sudetskimi Nemci in v Kromeriju na Moravskem. Vojna in hudo pomanjkanje sta Mariči odvzeli oceta, mačeho in deda, tako da je za otroke skrbela ena od tet, po vrnitvi domov pa stric duhovnik iz Prvacine. Kasneje je Mariča obiskovala učiteljišče v Tolminu, po maturi pa se

je izselila v kraljevino Jugoslavijo, kjer je učiteljski poklic opravljala v Sloveniji, Srbiji in Makedoniji. Po drugi svetovni vojni je do upokojitve poučevala na zamejskih šolah. Dokler ji je zdravje dopuščalo, je bila aktivna v kulturnih in družbenih organizacijah, zlasti še pri goriškem društvu upokojencev, kjer so ji zaupali tajniške naloge.

Njenega praznika, ki ga je poleg uprave doma pripravila Maričina hčerka Lučka, so se udeležili številni znanci iz Nabrežine in okolice, delegacija Društva slovenskih upokojencev za Goriško s predsednikom Emilem Devetakom na čelu, društvo žena iz Prvacine s pevskim zborom in veliko njenih bivših učencev. Skozi dolgo življenjsko pot slavljenke se je v daljšem nagovoru sprehodila Mariza Škerl Kosmina iz Nabrežine, harmonikar Joško in kitarist Vili iz Pevme pa sta poskrbela, da je bilo vzdružje praznično. Naj dodamo še, da je Mariča druga najstarejša oskrbovanka v domu; pred njo je le Katarina Marinič iz Deskel, ki ima 108 let in velja za najstarejšo Slovenko. Izvedeli smo tudi, da so v zadnjih letih v novogoriškem domu imeli že šest stoltnikov. Uprava doma je Mariči podelila posebno kolajno in sliko, ki sta ju uresničili oskrbovanci središča. »Presenečena sem, hvala vsem,« je vsakomur, ki se ji je približal, zaupala slavljenka. (vip)

GORICA - Koncert v Kulturnem domu

Andhira, ime pripada legendi

Etno-folk skupina s Sardinije

V goriškem Kulturnem domu bo jutri ob 20.30 že drugič letos nastopila italijanska etno-folk skupina Andhira s Sardinije. Koncert prireja jo v okviru glasbenega festivala Across the Border, ki je čez leto že postregel s prvorstnimi glasbenimi dogodki.

V sardskem jeziku se v besedi Andhira prepleta pojem tavajočega življenja, lahko bi rekli neke vrste kulturnega nomadstva, ki je povezano z legendom skravnostnega mesta, ki naj bi se pred davнимi časi nahajalo na južni obali Sardinije. Mesto je imelo burno zgodbino, kajti večkrat naj bi ga napadli, oropali in opustošili morski gusarji, vendar je dogajanje ovito v legendi. Le-ta pravi, da so preživeli mestani zbežali in se porazgubili po otoku. Novo življenje so si ustvarili v vasičih, ki so jih srečali med begom. Še danes se v krajinah njihovega prebega najdejo starejši ljudje, ki prepevajo referenčne pesmi, ki vsebujejo ime izgubljenega mesta Andhira. Na dlani je, da skupina, ki bo jutri gost Kulturnega doma, ni mogla izbrati bolj posrečenega imena, kajti njena glasbena zvrst v spominu na skravnostne zvoke, ki so se prenašali iz roda v rod. Skupino Andhira sestavljajo pevke Elena Nulchis, Egidiana Carta, Cristina Lanzi, pianist Luca Nulchi in bobnar Giancarlo Murranca. Včasih se

jim na dolgih potovanjih pridružijo še novi glasbeniki. Iz vsega tega se porodi neke vrste »glasbeno nomadstvo«, ki upošteva osnove ljudske glasbe, iz katere črpa humus, obenem pa išče nove ustvarjalne prijeme. Po eni strani je čutiti, da se njihovi glasbeni elaborati naslanjajo na bogato ljudsko izročilo Sardinije, v mnogih primerih pa gre za izvirne motive, v katerih bi težko našli prepoznavno primerjavo. In prav na pojnih nenehnega potovanja, se bodo v Gorici predstavili s posebnim projektom po zanimljivem znanega italijanskega kantavtorja Fabrizia De Andreja. Še zdaleč ne gre za banalen poklon velikemu kantavtorju iz Genove, temveč za temeljito obdelavo in svojevrstno interpretacijo njegovih pesmi. Fabrizia namreč jemljejo le kot »gosta« glasbene karavane, ki se prevaža iz kraja v kraj in poslužalcem ponuja čustveno potovanje z namenom, da jih ponese v dežele, ki so jim oddaljene in tuje.

Nadvse kakovostno in originalno glasbeno manifestacijo prirejajo goriški Kulturni dom, Glasbena matica, združenje Sardincev iz Gorice, združenje Folkclub iz Buttria in kulturna zadružna Maja; za podrobnejše informacije je na razpolago urad Kulturnega doma v Gorici (tel. 0481-33288). (vip)

Našli truplo Goričanke

Po večdnevni iskanju so včeraj v gozdovih pri kraju Castra di Capraia e Limite (Empoli) našli truplo ženske. Po vsej verjetnosti gre za 55-letno Mario Silvana Furlan, rojeno v Gorici in z bivališčem v Ponzanu, za katero se je vsaka sled izgubila 24. novembra. Na truplu so našli znamena morebitne nasilne smrti.

Čezmejna tržnica

Kjer se spačata Škabrijelova in Erjavčeva ulica, med Gorico in Novo Gorico, bo danes med 8. in 18. uro čezmejna tržnica z udeležbo italijanskih uličnih prodajalcev in pridelovalcev tipičnih pridelkov s Trnovsko-Banjske planote. Prehod meje bo ob tej priložnosti prost.

Jaslice združujejo

Pod naslovom »Jaslice združujejo - Il presepe ci unisce - Il presepi nus unis« bodo v veži goriške in novogoriške občinske stavbe postavili na ogled jaslice, ki so plod skupnega dela učencev četrtnih in petih razredov osnovnih šol Otona Župančiča iz Gorice, Frana Erjavca iz Štandreža in Miloške Štrukelj iz Nove Gorice. V torek, 11. decembra, ob 10. uri jih bodo predstavili na novogoriški občini, v ponedeljek, 17. decembra, ob 10.30 pa v veži goriške županstva. Z jaslicami sodelujejo na tretjem deželnem natečaju FJK.

Božični koncert v Tržiču

V župnijski dvorani sv. Nikolaja v Tržiču bo danes ob 17.30 božični koncert v okviru pobude Nativitas, ki jo prireja zborovska zveza USCI iz dežele FJK. Nastopali bodo OPZ Fran Venturini z Domja, godbeno društvo Viktor Parma iz Trebišč ter pevci in glasbeniki, ki se zbirajo pri združenju staršev otrok slovenskega vrtca in šole v Romjanu.

SDGZ bo nazdravilo

Jutri ob 19.30 bo v prostorih gostilne Primožič na drevoredu 20. septembra v Gorici zasedal goriški odbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja; seja bo namenjena pripravam na srečanje z deželnim odbornikom Cosolinijem, sodelovanju s Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje ter stikom s sočasnimi ustanovami. Ob 20.30 bodo skupaj nazdravili božični in novembru letu, zato vabilo k udeležbi naslavljajo na vse člane in tiste, ki bi radi sodelovali z združenjem.

O novinarstvu v vojni

Z okroglo mizo o vojnem novinarstvu in gledališko predstavo »La Vacanza«, ki je posvečena Ilarii Alpi in Miranu Hrovatinu, se bo jutri v Gradišču zaključil Mesec miru v prireditvi goriške pokrajine. V dvorani občinskega svetnika bo ob 17.30 okrogla miza, ki se je bosta med drugima udeležila predsednik in tajnik italijanskega sindikata novinarjev FNSI, Roberto Natale in Franco Siddi; še pred tem, ob 15.30, se bosta sestala z novinarji iz dežele FJK. Predstavo »La Vacanza« bodo uprizorili ob 21. uri v dvorani Bergamas.

Novosti za delodajalce

Goriška zveza industrijev prireja jutri ob 9. uri na svojem sedežu v ulici Arcadi v Gorici posvet o zakonskih novostih za delodajalce.

APZ Tomšič v Devinu

APZ Tone Tomšič iz Ljubljane je eden izmed najbolj uveljavljenih evropskih zborov in že osem desetletij sodi v sam vrh slovenske zborovske tradicije. V nedeljo, 16. decembra, ob 19.30 bo nastopil v devinski cerkvi Sv. Duha. Koncert prireja doberdobsko društvo SKD Hrast v sodelovanju z MoPZ Fantje iz pod Grmade in z župnijo sv. Janeza Krstnika iz Štivana, pod pokroviteljstvom ZSKP. Potekal bi ob 400-letnici izida prvega italijansko-slovenskega slovarja, ki je izpod peresa meniga Gregorija Alasie da Sommaripa zaledal luč prav v Devinu. (ac)

Film na društvu Jezero

V sredo ob 20. uri bo na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu na ogled film Walterja Sallesa »I diari della motocicletta«.

Saverij Rožič

**POST SCHENGEN:
RAZVOJNA
VIZIJA MANJSINE**

Rudi Pavšič in Drago Štoka

**petek, 14. decembra 2007, ob 18.00
KBcenter**

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

**DEŽURNA LEKARNA
V KRAJU SAN PIER D'ISONZO**
VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

KULTURNI DOM v Gorici organizira 10. decembra ob 20.30 koncert glasbene skupine Andhira iz Sardinije.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU Proza: 17. in 18. decembra ob 20.45 »La famiglia dell'antiquario« (Eros Pagni). Glasba: 21. decembra, ob 20.45 Clemencic Consort »Musica per il Natale nella vecchia Ungheria«; informacije v blagajni Občinskega gledališča v Tržiču (korzo del Popolo 20, tel. 0481-790470), v turistični agenciji Apiani v Gorici, v Ticketpointu v Trstu in v ERT-u v Vidmu.

SSG IN SNG NOVA GORICA ponujata gorškemu prostoru skupno abonmajsko sezono: v soboto, 22. decembra, v gledališču Verdi melodrama Maksima Gorkija Letovičarji v produkciji SNG Nova Gorica; v ponedeljek, 28. januarja, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici drama Edwarda Albeeja Kdo se boji Virginie Woolf?; v ponedeljek, 10. marca, v Kulturnem domu v Gorici srljivka Quintina Tarantino Steklipsi; v ponedeljek, 7. aprila, v Kulturnem centru Lojze Bratuž sodobna drama Mariana Ivaškevičusa Mesta tako blizu; v ponedeljek, 5. maja, v Kulturnem domu burka s petjem in strelnjem Duohtar pod mus. Abonenti si bodo v aprilu ogledali še nagradno predstavo in bodo izbirali med Molčevim Naniščenim bolnikom, ki bo uprizorjen Trstu, in burko bratov Presnjakov v vlogi žrtve, ki bo na sporedu v Novi Gorici; predstave bodo ob 20.30; informacije na tel. 0481-547051 (gorški urad SSG v KB Centru, na korzu Verdi 51) ali na tel. 340-8624701 (Vesna Tomšič).

ZADRUŽNA BANKA iz Ločnika, Fare in Koprivnega organizira v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice gledališče predstave v furlanskem jeziku: 15. decembra, ob 20.30 »A.A.A. 40 agnis, timet e disoccupat, cognossares zovine serie, scopi matrimoni«; 20. decembra ob 20.30 »Il cabaret furlan«. Brezplačne vstopnice na sedežu Zadružne banke v Ločniku v ul. Visini 2.

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Come d'incanto - Una principessa a Manhattan«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 »Winx - Il segreto del regno perduto«; 20.10 - 22.15 »Lezioni di cioccolato«.

Dvorana 3: 15.45 - 17.40 - 19.50 - 22.00 »Hitman - L'assassino«.

CORSO Rdeča dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »The Kingdom«.

Modra dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La musica nel cuore - August Rush«.

Rumena dvorana: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15; »Matrimonio alle Bahamas«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Come d'incanto - Una principessa a Manhattan«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 »Winx - Il segreto del regno perduto«; 20.15 - 22.15 »1408«.

ZAHVALA

**Anica Mikluš
vd. Komel**

Ob tako množičnem in ganjenem sočustvovanju se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste na katerikoli način počastili spomin naše drage mame in none Anice.

Svojci

Gorica, 9. decembra 2007

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

**Auguste Trevisan
por. Frandolič**

se iskreno zahvaljujemo župniku Ambrožu Kodelji, cerkvenemu pevkemu zboru in vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili njen spomin.

Svojci

Doberdob, 9. decembra 2007

Krožek
ANTON GREGORČIČ
Študijski center za socialno-politična vprašanja

Ob 60-letnici obnovitve samostojnega političnega nastopanja Slovensko manjšinsko politično zastopstvo Med tradicijo in novimi prijemi

Sodelujeta
Vladimir Smrtnik – predsednik Enotne liste iz Celovca
Damijan Terpin – deželnji tajnik SSk

Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica; jutri, 10. decembra 2007, ob 19. uri

Čestitke

Ob visokem priznanju s ponosom cestitajo nečaku PAOLU Silva in Milko ter Marco in Boris z družinama.

V četrtek, 29. novembra, je na tržaški univerzi uspešno diplomiral za bolničarja naš odbornik ERIK LA VRENČIČ. Iskreno mu cestitamo vsi pri Združenju prostovoljnih krvodajcev iz Doberdoba.

5. decembra je naša TANJA praznovala rojstni dan. Vse najboljše ji želite Milko in Silva.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovje v petek, 28. decembra, v restavraciji Šolskega doma v Novi Go-

rici; vpisovanje pri poverjenikih na tel. 0481-882024 (Ivo), 0481-390688 (Saverij), 0481-21361 (Ema), 0481-882302 (Veronika) in 0481-78061 (Ana K.), na račun 20 evrov.

KONS IN KD OTON ŽUPANČIČ prireja pod pokroviteljstvom ZSKD likovno delavnico za otroke osnovnih šol v okviru razstave v poklon Lojzemu Spacalu. Potečala bo 15. decembra, od 9.30 dalje v Kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu; prijave do 12. decembra, na tel. 0481-531495.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Doberdobu bo v sredo, 12. decembra, odprta od 14. do 16. ure.

RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA prireja v soboto, 15. decembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah tradicionalni praznik ob zaključku leta za vse člane in prijatelje. Vpisovanje v gostilnah Rubijski grad in Francet.

SPI CGIL UPOKOJENCI ZVEZE DO-

Brezplačno.

Naročite se čimprej: **do konca leta 2007** bodo vsi naročniki prejemali dnevnik na dom **povsem brezplačno!**

Znižana naročnina za **leto 2008 znaša 195,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do 31. januarja 2008. Vsak izvod časopisa Vas bo torej stal samo **0,65 evra!**

Za vse naročnike, nove in stare, smo tudi letos pripravili prijetna presenečenja. Vse leto pa bodo lahko **brezplačno** objavljal male oglase in čestitke.

INFORMACIJE:

Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

Primorski
dnevnik

VOŠČILA V GLASBI 2008 DOBRODOŠLICA SLOVENIJI OB VSTOPU V EVROPSKO UNIJO

TERRI McCONNELL (Oklahoma – ZDA)

Danes, 16. decembra 2007, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici

Info in predprodaja: *Kulturni dom Gorica, ul. I. Brass, 20* (tel. 0481 33288).

Slovenska knjižnica "Damir Feigel" Založništvo tržaškega tiska vabita

v torek, 11. decembra, ob 17.30, v čitalnici knjižnice v KB centru na predstavitev knjižne uspešnice ALENKE REBULA

BLAGOR ŽENSKAM

Z avtorico se bo pogovarjala **Mara Černic**

vljudno vabljeni na predstavitev publikacije in zgoščenke z naslovom

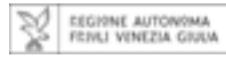
JE ŽALOSTNA, MA JE L'EPA TA PESEM

Izdane v sklopu evropskega projekta LJUDSKO IZROČILO V BESEDI IN GLASBI Pobuda skupnosti Interreg IIIA Italija-Slovenija 2000-2006

Spored:

Pozdrav Predsednice Dr. Marija Klobčar, Višja znanstvena sodelavka GNI ZRC SAZU Viljena Devetak, predstavitev publikacije Ljuba Jenče, pravljicarka Domači pevci iz Lokovca Sanja Vogrč, Marko Berté in Matija Zorlut izstevanke, pregovori, zbadljivke

Kulturni center Lojze Bratuž Petek, 14. decembra 2007, ob 18.00 uri

BERDOB vabijo svoje člane in prijatelje na zaključno družabno srečanje v letu 2007 v petek, 14. decembra, ob 15.30 v agriturizmu pri Kovaču v Doberdalu; informacije tel. 78121(Miloš).

V HALI PALAČE ATTEMES v Gorici bo v mesecu decembru niz koncertov »Quando suonano le cêtre«: danes, 9. decembra, ob 21. uri Chiara Fontana »Musica in Europa tra medieovo e rinascimento«; 15. decembra ob 21. uri Folle e ben »Musica in Italia tra rinascimento e barocco«; 19. decembra ob 21. uri Bassadanza »Il cantar col gesto tra Quattrocento e contemporaneità«.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z deželnim združenjem pevskih zborov USCI prireja danes, 9. decembra, ob 17.30 v župnijski dvorani sv. Nikolaja v Tržiču koncert Božična kantata. Nastopajo OPZ Romjan, Mali Romjanski muzikantje, OPZ Fran Venturini, GD Viktor Parma.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v nedeljo, 16. decembra, ob 18. uri koncert gospel pevke Terri Mc Connell iz Oklahoma; informacije in predprodaja vstopnic (10 evrov) v goriškem Kulturnem domu (tel. 0481-33288).

Prireditve

KD DANICA IN VRHOVSKA KLAPO vabita na predstavitev koledarja Vrhovski pust v torek, 18. decembra, ob 20. uri v ŠK Danica na Vruhu. Koledar bo s priložnostnimi diapositivi predstavljal Roberto Dapit.

KD JEZERO DOBERDOB IN MLADINSKI ODSEK EMBED PBRUSH prirejata srečanje ob 40-letnici smrti Ernesta Che Guevare v četrtek, 13. decembra, ob 20. uri na sedežu društva. Latin-skoameriškega gverilca se bo spomnil

Oglaševalska agencija TMEDIA OBVEŠČA

cenjena kulturna in športna društva ter druge organizacije, da sprejema

BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA za Primorski dnevnik do sobote, 15. decembra 2007

► Telefon št. 800.912.775
► E-mail oglasi@tmmedia.it
► Faks št. 0481 32844

Delavniki 10.00 - 15.00, sobota 10.00 - 13.00

Goriška Mohorjeva družba vabi na predstavitev knjige

Dragi Srečko...

Neobjavljena pisma Srečku Kosovelu

v pondeljek, 10. decembra, ob 17. uri v galeriji Ars nad Katoliško knjigarno v Gorici.

O delu bo spregovorila prof. Tatjana Rojc, ki je pisma tudi zbrala in uredila za knjižno izdajo.

Zveza slovenskih kulturnih društev Društvo za umetnost KONS KD Oton Župančič

vabijo na

ODTVORITEV LIKOVNE RAZSTAVE

HOMMAGE SPACALU

v četrtek, 13. decembra ob 19.30 na sedežu KD Oton Župančič ul. Montello 9, Štandrež (GO)

cembra, ob 19. uri srečanje, ob 60. obletnici povojne obnovitve samostojnega političnega nastopanja, z naslovom »Slovensko manjšinsko politično zastopstvo - Med tradicijo in novimi prijemi«.

ŠZ OLYMPIA Gorica vabi na Telovadno Božičnico 16. decembra ob 18. uri v televadnici ŠZ Olympia, drevored 20. septembra 85 v Gorici.

Mali oglasi

PRODAJAMO sveža čreva za koline: danke za salame, kožarice, klobase in vse vrste suhih črev (Gorica - Travnik 28) Tel. 0481-32121.

PRODAM suha gozdna drva akacie in hrasta z dostavo na dom; tel. 0481-390238 ob uri obedov.

PRODAMO hišo na sončnem kraju v Rupi z vrtom in malim vinogradom. Resno zainteresirani naj poklicujejo na tel. 328-4650354 ali 0038651890193.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

SHELL - Ul. Trieste 22
AGIP - Ul. Don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ

SHELL - Ul. Matteotti 23
ESSO - Ul. I. Maggio 59
IP - Ul. Boito 57
OMV - Ul. Terme Romane 5

KRMIN

API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK

AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31

FOLJAN

AGIP - Ul. Redipuglia 42

ROMANS

API - Ul. XXV Maggio 3/A

Slovenija bo 1. januarja za šest mesecev prevzela predsedstvo Evropske unije, v katero je vstopila 1. maja 2004. Kot prva od novink bo vodila 27 evropskih držav. O tem, kako bo to predsedovanje potekalo, o dosežkih Slovenije in tudi o bližnjem vstopu v schengenski prostor smo se pogovorili s slovenskim zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom.

Gospod minister, dovolite mi, da najin pogovor začnem s spominom na intervju, ki sem ga imel z vami julija 1991 nekaj dni po sprejemu brionske deklaracije. Takrat je bila Evropa še razmeroma skepsična do slovenskega osamosvajanja. Dobrih šestnajst let kasneje je Slovenija ugledna samostojna država, polnopravna članica prav tiste Evrope, kateri bo povrh vsega od 1. januarja tudi predsedovala. Vi ste bili zunanjji minister takrat in ste tudi danes. Kako gledate na prehodeno pot Slovenije v tem obdobju?

Vse to, kar se je zgodilo s Slovenijo, imam za velikanski uspeh oziroma za izpolnitve pričakovanj in načrtovanj, ki segajo daleč v zgodovino. Osebno sem zelo zadovoljen, ker smo vse, kar smo takrat obljubili brez omahovanj tudi izpolnili. Slovenija je, kot rečeno, ne samo članica Evropske unije, ampak je članica vseh mogočih mednarodnih povezav in boljših svetovnih klubov. Nazadnje nam je letos uspelo dobiti tudi vabilo v OECD. V kratkem bo Slovenija tudi predsedovala Evropski uniji. Naša država je v tem trenutku preko svojih predstavnikov od predsednika vlade do ministrov v vsakdanjem stiku z najvišjimi forumi in osebnostmi Evropske unije in vpliva na dogajanja v uniji in v vsem svetu. V času predsedovanja bomo zastopali Evropsko unijo v odnosih do tretjih držav, kot so na primer ZDA, Rusija, Japonska, Kitajska, vsa Latinska Amerika. To predstavlja velikansko odgovornost, hkrati pa zelo korenito, zelo prepričljivo demandira vse tiste, ki so bili skeptični ob našem začetku. Vi ste omenili ta začetek. Jaz se spominjam nekaterih strahov in nekaterih pogumnih izjav, da smo pripravljeni tudi travo jesti, če bo treba, samo da bo Slovenija neodvisna. No, Slovencem ni treba trave jesti, ampak je Slovenija uspešna država, najuspešnejša od vseh novih članic, ki so prišle v Evropsko unijo v letu 2004 in gotovo najuspešnejša od vseh nekdanjih republik Jugoslavije. To je razlog za zadovoljstvo.

S 1. januarjem boste prevzeli vodenje Evropske unije. Katere so glavne prioritete slovenskega predsedovanja?

Prioritete so znanе in smo jih tudi večkrat omenili. Najprej je potrebno podstreho spraviti reformno pogodbo, potem je treba narediti vse, da bo prostor vzhodno od Slovenije, med Slovenijo in Grčijem prepletene z evropskimi vezmi in z evropskimi sporazumi. Nekatere države s tega področja bodo imele višji status v teh evropskih omrežjih, druge nižjega, vendarle nobena ne bo izločena. Tudi Bosna in Hercegovina bo našla svoje mesto.

Naslednja je Lizbonska agenda. Tukaj gre za nov cikel tega velikega evropskega načrta, ki naj bi izboljšal evropska gospodarstva. Naš geslo bo »zaposlovanje in rast«. Potem pride na vrsto tako imenovani energetsko-klimatski paket. Gre za zahtevna stvar, pri kateri bo imela Slovenija vlogo zbiralca in nato posredovalca informacij državam. Pri tem bo treba ugotoviti, kakšno je stanje, da bi lahko izpolnili zavezo, po kateri bomo do leta 2020 zmanjšali izpuste toplotnih plinov za 20 odstotkov in ustrezno povečali delež obnovljivih energetskih virov. Nekatere države bodo to zlahka izpolnile, nekatere teže. Sicer je do leta 2020 še nekaj časa, vendar pa moramo leto dni po predstaviti tega program pokazati vsaj nekaj rezultatov.

Seveda nas čakajo še nekatere druge naloge. Ena od teh je tudi organizacija srečanj različnih kultur oziroma srečanj za pospešitev medkulturnega dialoga. Kot uvod v leto medkulturnega dialoga bomo že 8. januarja v Sloveniji pripravili velik dogodek, ki naj bi prispeval k boljšemu sporazumevanju

NEDELJSKE

TEMЕ

ju in razumevanju med ljudmi različnih verskih izpovedi, pri čemer mislim predvsem na muslimane in kristjane, pa naj gre za katolike in muslimane ali za pravoslavce in muslimane. Prav tako obstaja razlika med položajem na Bližnjem vzhodu in stanjem v Bosni in Hercegovini ali na Kosovu. Mislim, da je nam vsem potreben dialog, čim več pogovor.

Položaj na Kosovu se zna že v kratkem močno zaplesteti. Ali lahko postane to eden od težjih problemov slovenskega predsedovanja EU, če Kosovo enostransko proglaši neodvisnost?

Mislim, da do tega ne bi smelo priti, vsekakor pa problem Kosova ni prepričljivo, še posebej zaradi tega, ker gre za zelo različna stališča. Na eni strani je stališče Srbe, ki si prizadeva, da bi Kosovo ostalo v njenih mejah, po drugi strani pa si Kosovo želi neodvisnost. Tukaj se je Slovenija znašla v vlogi vrvohodca, ker želi ohraniti prijateljstvo tako s Srbi kot z Albanci na Kosovu. Slovenci iskreno spoštujejo Srbe in Srbo. Ravno včeraj (v ponedeljek op. ur.) smo imeli stra-

trebno položaj stalno nadzorovati in ne dopustiti, da se stvari razvijajo same od sebe. Zato smo v stalnem stiku tako s Srbi, kot z Albanci na Kosovu in seveda s kolegi v Evropski uniji. Ena najvažnejših stvari v tem trenutku je ohranjanje enotnosti v EU.

Na Hrvaškem so bile konec novembra parlamentarne volitve. Kako jih ocenjujete?

Vsake volitve so pravilne in kdor je zmagal na Hrvaškem, je zmagal po pravici. Še ne vemo, kdo bo uspel sestaviti vladu. Vemo samo to, da je HDZ dobil relativno večino in jaz bi si želel, da bi zaradi vsega, kar še ni rešeno med Slovenijo in Hrvaško, v Zagrebu čim prej dobili opravilno sposobno vlado. Želim si, da bi lahko potem ustrezno rešili problem zaščitne ribolovne cone. Ta problem zanima tudi Italijo, zaradi tega nekatere svoje poteze usklajujemo z italijansko stranko, vendar bi jih hoteli uskladiti tudi s Hrvaško. Upam, da bomo imeli dovolj časa, da bi še v decembru to stvar uredili. Nimamo pa zelo veliko časa.

zi s temi problemi. Niti Hrvaška niti Slovenija nista krivi, da je Jugoslavija razpadla. In prav zato, ker se obe državi počutita nedolžni, je zelo težko priti do sporazuma. Mi smo se letos po dolgih omahovanjih dogovorili, da se bomo obrnili na posrednika, na nekoga tretjega, ki nam bo pomagal rešiti vprašanje meje na morju. Kar je seveda za nas najbolj važno, je to, da Slovenija obdrži prost vstop do mednarodnih voda in da Slovenija obdrži značaj pomorske države. To je v naših genih in brez tega seveda ne bo slo.

Ali menite, da bo treba to vprašanje rešiti pred hrvaškim vstopom v EU?

Mislim, da je treba predvsem mejni problem rešiti pred vstopom Hrvaške v EU. Kako naj Slovenija popusti pri tako potem vprašanju? Mi lahko popustimo morda pri kaki drugi manj važni stvari. Ne moremo pa popustiti pri tako kardinalnem vprašanju, kot je ohranitev neke vitalne funkcije te države. Slovenija se ni pripravljena odpovedati tej vitalni funkciji in bo pač pri zavarovanju tega svojega interesa uporabila vse instrumente, ki so ji na razpolago. S

To je resno vprašanje, s katerim se ukvarjam. Bojim se, da bodo Slovenci na Hrvaškem dejansko čutili to novo schengensko realnost kot neko omejitve. Vendar pa mislim, da si moramo prizadevati predvsem za dve stvari. Treba je do popolnosti uveljaviti obmejni sporazum SOPS, ki omogoča prehajanje meje brez težav, še posebej pa se je treba potruditi, da Hrvaška čim prej postane del Evropske unije. To bo potem prineslo tudi Slovencem na Hrvaškem neko olajšanje. Mnogi imajo tudi slovenski potni list, kar jim nekoli olajšuje življenje, čeprav vemo, da tudi hrvaškim državljanom pri vstopanju v Slovenijo in Italijo ne bo treba imeti potnih listov in bodo lahko vsaj v Slovenijo in Italijo prihajali brez težav.

V podobnem položaju je tudi italijanska manjšina. Del, ki živi v Sloveniji, ne bo imel problemov in bo avtomatično združen z matico v Italiji. Večji del italijanske narodne skupnosti pa živi na Hrvaškem. Ali ste se z italijansko stranko že pogovarjali, kako rešiti te težave?

Ravno ta problem nas je skupaj z italijansko stranko vodil pri zelo zagrenem boju za olajšave. Kot veste, je bila Slovenija tista, ki si je ves čas prizadevala, da hrvaški državljanji, pa naj gre za Italijane, Slovence ali Hrvate, za prestop meje ne bi potrebovali potnega lista, ampak samo osebno izkaznico in nek kartonček.

Kakšni so danes odnosi z Italijo? So še kakšna odprta vprašanja?

Odnosi med Slovenijo in Italijo so po definiciji dobrni. Italijani so po definiciji prijatelji Slovencev, oziroma Italija je po definiciji prijateljica Slovenije, kar seveda velja tudi za Avstrijo in za druge članice Evropske unije. V Evropski uniji države držijo skupaj. To pa ne pomeni, da ni občasnih problemov, da ni zapletov in predvsem ne pomeni, da ni nesporazumov. Jaz zdaj ne bom našteval problemov, ki jih vidijo v Italiji. Lahko vam pa povem, da tudi pri nas vidimo nekatere probleme. Recimo v zvezi s slovensko manjšino kljub zakonskim rešitvam še vedno tu pa tam prihaja do jezikovnih zapletov, drugod so problem dvojezične table. Obstaja tudi vprašanje, ki se pri nas večkrat postavlja in zadeva umeritne, ki so jih odnesli v Italijo pred in med 2. svetovno vojno in s katerimi bi žeeli njihovi lastniki razpolagali. Sprašujem se tudi, zakaj Italija še vedno ni prevzela denarja, ki ga je Slovenija nakazala na luksemburški konfidencialni račun. Vendar so to v resnici manj boljči problemi v primerjavi s tistimi, ki smo jih že rešili in s tistimi, ki so nekoc obremenjevali naše odnose.

Bi morda za konec komentirali še veliko pozornost, ki jo italijanska stran da je ustanavljanju evoregije, v kateri naj bi bila tudi Slovenija, prestolnica te nove tvorbe pa naj bi bil Trst. V časopisih je govor tudi o Sloveniji in njenem članstvu v evoregiji. Pri tem nekateri pravijo, da bo Slovenija nagajala in zahtevala glavno mestoto zase.

Slovenija ne bo nagajala, ker Slovenija tega ne dela. Postavila bo svoja vprašanja in podala svoje predloge. Tisti, ki se od začetka ukvarjajo s to evoregijo, ki je, to moram reči, za Slovenijo lahko zelo privlačna in pametna ideja, poznajo naša stališča. Od samega začetka smo govorili, da si predstavljamo evoregijo, v katero je vključena celo Slovenija. Če bo v evoregiji celo Slovenija, ob njej pa deli Italije, Avstrije in del Hrvaške ter morda še kak del Madžarske, potem si predstavljam, da je nekako normalno, da je prestolnica take evoregije na slovenskih tleh. Mene osebno sicer ne moreti, če se poudarja Trst, ker je to mesto mojih staršev. Toda o neki stalni prestolnici nismo govorili, razpravljali pa smo o možnostih, da bi se prestolnica selila v deželo ali državo, ki bi takrat v skladu z rotacijo predsedovanja vodila evoregijo.

Najlepša hvala za pogovor.

POGOVOR S SLOVENSKIM ZUNANJIM MINISTROM

Dimitrij Rupel: Predsedovanje EU velika odgovornost, istočasno pa velik dosežek Slovenije

RADO GRUDEN

Kaj se bo zgodilo, če Hrvaška kljub vsemu 1. januarja uveljavlja ekološko ribolovno cono tudi za članice Evropske unije? Se bo Slovenija na kakšen način odzvala?

Mislim, da nima nobenega smisla vnaprej napovedovati, kaj bo Slovenija naredila, če se slučajno zgodi, da bo Hrvaška storila nekaj drugega od tistega, kar smo se domovili. Hrvaška se je zavezala, da ta cona ne bo veljala za članice Evropske unije. Če je Hrvaška v resnici pripravljena požreti besedo, bo to seveda imelo zelo resne posledice za njeno nadaljnjo pot v Evropski uniji. Po mojem taku odločitev ne bi bila pametna in verjamem, da je na Hrvaškem veliko pametnih ljudi, s katerimi se je mogoče o problemih dogovoriti na primeren način.

Ali mislite pri tem tudi na ostale probleme, predvsem na mejni problem?

Veste, mejni problem s Hrvaško obstaja, odkar je razpadla Jugoslavija in na nek način se obe državi počutita nedolžni v zve-

tem ne mislim nič slabega, ampak mislim samo to, da mora biti naša politika tudi slednja in vse dokler bo obstajala sedanja vladada, se naša politika v zvezi s tem ne bo spremnila.

Konec leta bo Slovenija z vstopom v schengenski prostor dejansko opravila še zadnji korak na poti v evropske integracije. Meje z Italijo, Avstrijo in Madžarsko ne bo več. Kaj to pomeni za Slovenijo?

Zame, ki sem en del svojega življenja preživel nekako ob pol odprtih ali pol zaprtih meji, je to gotovo epohalen dogodek. Rekel bi, da je tudi za Slovence to epohalni stvar. Prvič po dolgih desetletjih bomo združeni vistem sistem, ki se mu reče sistem Evropske unije. Brez klasične meje bodo komunikacije med Slovenci, pa naj živijo v Italiji, v Avstriji, na Madžarskem ali pa v Sloveniji veliko lažje. Življenje Slovencev se ne glede na meje začenja prepletati na nek način in to pomeni novo kvaliteto v življenju slovenskega narodnega telesa. To je velika sprostitev za Slovence in zato velika pridobitev.

Tudi za manjšine ki živijo v teh treh državah?

Saj, predvsem na manjšine sem mislil. Manjšine zdaj niso več obrobski pojavi, ampak so centralni pojavi. Slovenska manjšina v Italiji je zdaj res del slovenskega narodnega telesa brez vsakršne omejitve. Pri nas večkrat govorimo o tem, kako je bilo včasih, kako so včasih ob tej meji veljale prepovedi in obstajale razne nevarnosti. To je zdaj končno zgodovina. Ljudje so šli v zapor, ker so preko te meje prenesli kakšno knjigo. Dražgo Jančar na primer je šel zaradi tega v zaporedje. Da ne govorimo o Borisu Pahorju.

Obstaja pa tudi slovenska manjšina na Hrvaškem. Ta bo odslej z novo schengensko mejo med Slovenijo in Hrvaško še bolj ločena od matične države. Kako se lahko položaj Slovencem na Hrvaškem olajša?

Najlepša hvala za pogovor.

Trst in Koper žrtvi?

Pred nedavnim so v Kopru predstavili študijo, ki jo je opravil Zavod za zdravstveno varstvo iz Celja, o pojavljanju kroničnih bolezni dihal na območju Mestne občine Koper iz vidika potencialnih etioloških dejavnikov. Gre v bistvu za temeljito analizo vplivov zračne onesnaženosti na zdravje otrok. Predstavitev zaključnega poročila je imela po vsej Sloveniji velik odmev, saj so izzledki študije nadvse zaskrbljujoči. Rezultati kažejo, da so kronične bolezni dihal pri otrocih na onesnaženih območjih bolj pogoste. Iz študije je razvidno, da so bila obolenja otrok pogostejša zlasti na območju Krajevne skupnosti Pobegi Čežarji, Hrvatini pa tudi v KS Olmo Prisoje in KS Zagrad. Otroci iz Pobegov in Čežarjev imajo po mnenju raziskovalcev štirikrat večje tveganje od vrstnikov iz Šmarij pri Jelšah, da bodo zboleli za katero izmed kroničnih bolezni dihal, otroci iz Hrvatinov pa več kot trikratno. Na teh območjih je tudi izjemno visoka pogostost teh bolezni. V KS Pobegi Čežarji je, po izzledkih študije, kar 31,25 odstotka otrok, ki so obiskovali prve štiri razrede osnovne šole, prizadetih zaradi kronične pljučne bolezni. Na območju Hrvatinov jih je 27 odstotkov. Raziskovalci menijo, da je vpliv čezmernega onesnaževanja zelo pomemben, še posebej na območju v neposredni bližini Trsta. Podpora tej domnevi, oziroma tem ugotovitvam, naj bi bilo pojavljanje pogostejših obolenj na območju KS Hrvatini. Podrobnejši pregled lokacij, kjer so oboleli, kaže po mnenju raziskovalcev, da je večina doma v tistih predelih, ki gledajo na Tržaški zaliv in je torej vpliv s koprsko strani manjši. Upoštevati pa je treba tudi onesnaževanje, ki prihaja iz Padske nižine.

Kakovost zraka se slabša, negativno vplivajo tudi klimatski faktorji

Nedvomno gre za resen pojav, ob katerem se je potrebno zamisliti. Zračna onesnaženost ne pozna meja, zato je zelo verjetno, da so razmere na Tržaškem v marsičem podobne kot na Obali. Sicer pa gre za vsespološen pojav, ki se v zadnjih letih širi. Kakovost zraka se je v zadnjih letih poslabšala, prekoračitve, sicer strožjih, mejnih vrednosti pa so pogostejše. Zato naj bi bil krv sam človek, ker izloča večjo količino onesnaževal, delno pa negativno vplivajo tudi klimatski faktorji. Količina letnih padavin se je v zadnjih desetletjih zmanjšala, občutno pa se je spremenila tudi njihova časovna porazdelitev. Pogostejša so sušna obdobja. Temperature se postopno višajo, predvsem v višinah so pogostejši subtropski vali. Vsi teji faktorji negativno vplivajo na kakovost zraka, bodisi zaradi večje stanovitnosti ozračja, bodisi zaradi manj pogostih padavin, ki naravno čistijo zrak in tla.

Najpomembnejši onesnaževalci pri nas: pozimi PM 10, poleti ozon

Med največje sovražnike čistega zraka in zdravja pri nas sodijo v zimskih mesecih predvsem mikroprašni delci PM 10, v poletnih pa ozon.

S kratico PM 10 označujemo mikroskopske delce prahu s premerom 10 tisočinki milimetra, ki lebdijo po zraku. Vrednost PM 10 se bo povečala, ko bo v zraku več mikroskopskega prahu. Zdravniški so ugotovili, da povečane koncentracije tega mikroskopskega prahu negativno vplivajo na zgornje dihalne poti, predvsem na ustno in nosno vrotljino. Tem manjši je prah, tem bolj pa je škodljiv, ker pronica globlje v dihala. Zato ponekod že merijo tudi vrednosti štirikrat manjših delcev PM 2,5.

Vrednosti PM 10 se pri nas navadno povečajo ob dolgotrajnejšem suhem anticiklonskem vremenu, ob stanovitnem ozračju, predvsem v zimskih mesecih ob prizemnih temperaturnih obratih. Če je nad mrzlim zrakom toplejši zrak, je ozračje stabilno in ni vzgornih tokov. Nesnaga se kopici v najnižjih plasteh in se zato koncentracija onesnaženih zračnih delcev, med temi tudi PM 10, občutno poveča.

Ozon je plin, ki ga sestavljajo tri atomi kisika. V zgornjih plasteh ozračja, nad višino 20 km, je nadvse koristen in nujno potreben za življenje na Zemlji, ker zaustavlja najbolj škodljivo ultravijolično sončno sevanje. V prizemnih plasteh je škodljiv in v prevelikih koncentracijah draži zgornje dihalne poti. Nastaja od zadostni koncentraciji dušikovih spojin predvsem v najtoplejših sončnih poletnih obdobjih, ob šibkih vetrovih, zelo visokih temperaturah in ob stagnaciji ozračja. Mnogokrat nastaja v kotlinah ali v bolj zatisnih legah. V zimskih mesecih ter navadno spomladini in jeseni pa ga pri nas praktično ne poznamo. Veter, predvsem burja, in večja razgibanost ozračja sta njegova največja sovražnika. Navadno je koncentracija ozona največja v najtoplejših dnevnih urah in se bistveno zmanjša ponoči.

Oba za nas najpomembnejša onesnaževalca se zaradi zemljepisnih in orografskih značilnosti našega teritorija na Tržaškem in na Goriškem navadno povečata ob šibkih jugozahodnih ali zahodnih vetrovih, občutno pa se zmanjšata ob severnem vetru ali burji ter seveda s padavinami. Vlaga in nesnaga se z jugozahodnimi ali zahodnimi vetrovi, ki ju prinašata povečini iz Padske nižine, kopiciha in zaustavlja pod višjim gričevnatim zaledjem. Burja pa jih, obratno, razpršuje proti morju.

Značilnosti vetra v Tržaškem zalivu: morje in burja odigravata pomembno vlogo

V Tržaškem zalivu so daleč najpomembnejši vetrovi, ki pihajo od severovzhodne do jugovzhodne smeri. Tej vetrovi so v povprečju najmočnejši in najpogostejši ter skupno prevladujejo pred vsemi ostalimi. Približno petino celotnega vetra predstavlja burja. Med ostalimi je predvsem v poletnih mesecih pomemben zahodni do severozahodni veter. Ostali vetrovi južnih ali severnih smeri pa so manj pogosti.

Predvsem v poletnih mesecih, takrat ko na širšem območju ni večjih razlik v zračnem pritisku, odigrava pri vetrovni sliki v Tržaškem zalivu zelo pomembno vlogo morje. Morski in kopni veter sta pozno spomladini in poleti ter zgodaj jeseni pri nas dokaj pogosta. Temperaturne razlike med morskim in kopnim odločajo, odkod bo veter pihal. Običajno, ko je v nočnih urah morje toplejše od kopnega, nastane severovzhodno od Tržaškega zaliva območje višjega zračnega pritiska in piha veter s kopnega proti morju. Navadno je to povečini šibak severovzhodni ali vzhodni veter.

Obratno se dogaja čez dan, ko se kopno segreje in je toplejše od morja. Tedaj zapira morski veter, povečini od jugozahodne do severozahodne smeri. Tudi ta je povečini šibak z le redkimi izjemami.

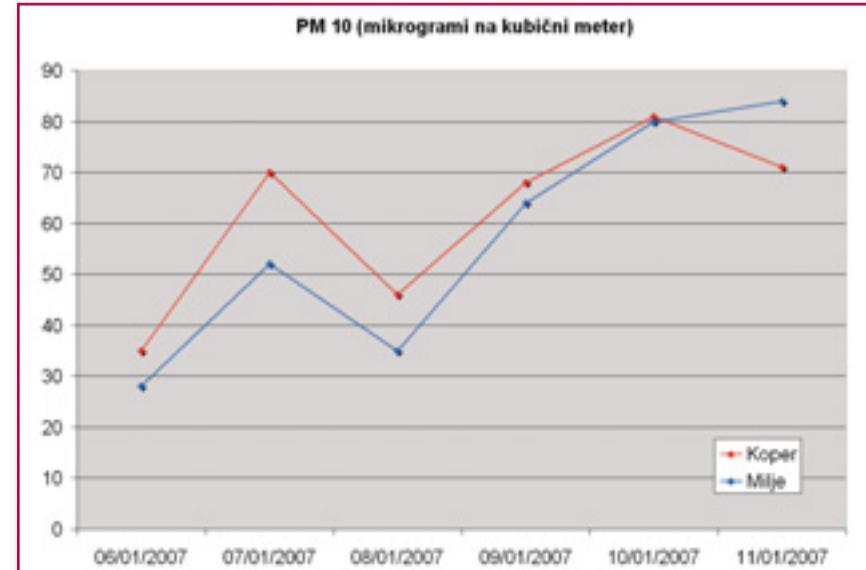

Trst ne onesnažuje Kopra

Iz višinskega posnetka je razvidno, da bi se zračna onesnaženost iz Trsta lahko pomikala proti Kopru le s severnim do severovzhodnim vетrom, torej pri nas povečini z burjo. Toda burja še zdaleč ni onesnažuje veter, prej bi lahko rekli obratno, saj občutno čisti ozračje. Zaradi sunkovitosti in turbolentnosti razpršuje onesnažene zračne delce. Podatki potrjujejo, da je onesnaženost zraka, ko piha burja, občutno manjša, včasih skoraj nična, vsekakor pa občutno pod mejnimi vrednostmi. Burja nam privnača čist in svež ter ponavadi suh zrak. Ko zapira, se občutno zmanjša vlaga.

Zato je trditev, da prihaja onesnažen zrak v Koper iz Trsta zelo tvegana, če že ne povsem napačna. Trst dejansko, kljub bližini, ne more onesnaževati Kopra. Obe sosednji mesti, Trst in Koper, pa sta skupni žrtvi zračne onesnaženosti, ki se z jugozahodnimi ali zahodnimi tokovi v nenaklonjenih vremenskih razmerah pomika proti nam predvsem iz Padske nižine. Isto lahko trdimo za Goriško in morda še za nekatere druge predele.

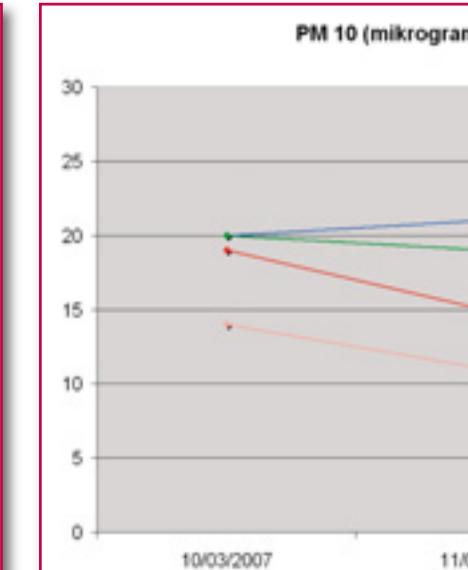
V januarju visoke vrednosti PM 10, v Kopru je bil zrak bolj onesnažen kot v Miljah

V začetku januarja, še zlasti med 6. in 10. januarjem, so v Kopru kot v Trstu močno povečala vrednosti PM 10. Bodisi v Kopru kot v Trstu je vrednost PM 10 večkrat presegla omejitve. Povečini ni bilo vetra ali so le občasno pihali vzhodni vjetri, ki so prevladovali jugozahodni do zahodni tokovi. Zaradi burje pa se je zadrževal za ta obdobje zelo topel zrak, s tem pa je vrednost PM 10 večkrat presegala omejitev. Vrednost PM 10 je v Trstu do 7,4°C (okrog 7°C več od dolgoletne povprečne vrednosti) in v Kopru do 3200 m (okrog 1600 m višje od povprečne vrednosti).

Iz grafa je razvidno, kako se je tiste dnevi v Trstu in v Kopru povečala vrednost PM 10. V Trstu je vrednost PM 10 v začetku januarja, še zlasti med 6. in 10. januarjem, dosegala najvišjo stopnjo, se je v Kopru že zmanjšala, vendar pa je vrednost PM 10 v Trstu do 7,4°C (okrog 7°C več od dolgoletne povprečne vrednosti) in v Kopru do 3200 m (okrog 1600 m višje od povprečne vrednosti).

Krajše poglavje z burjo v marcu: občutno zmanjšala

nesnage iz Padske nižine

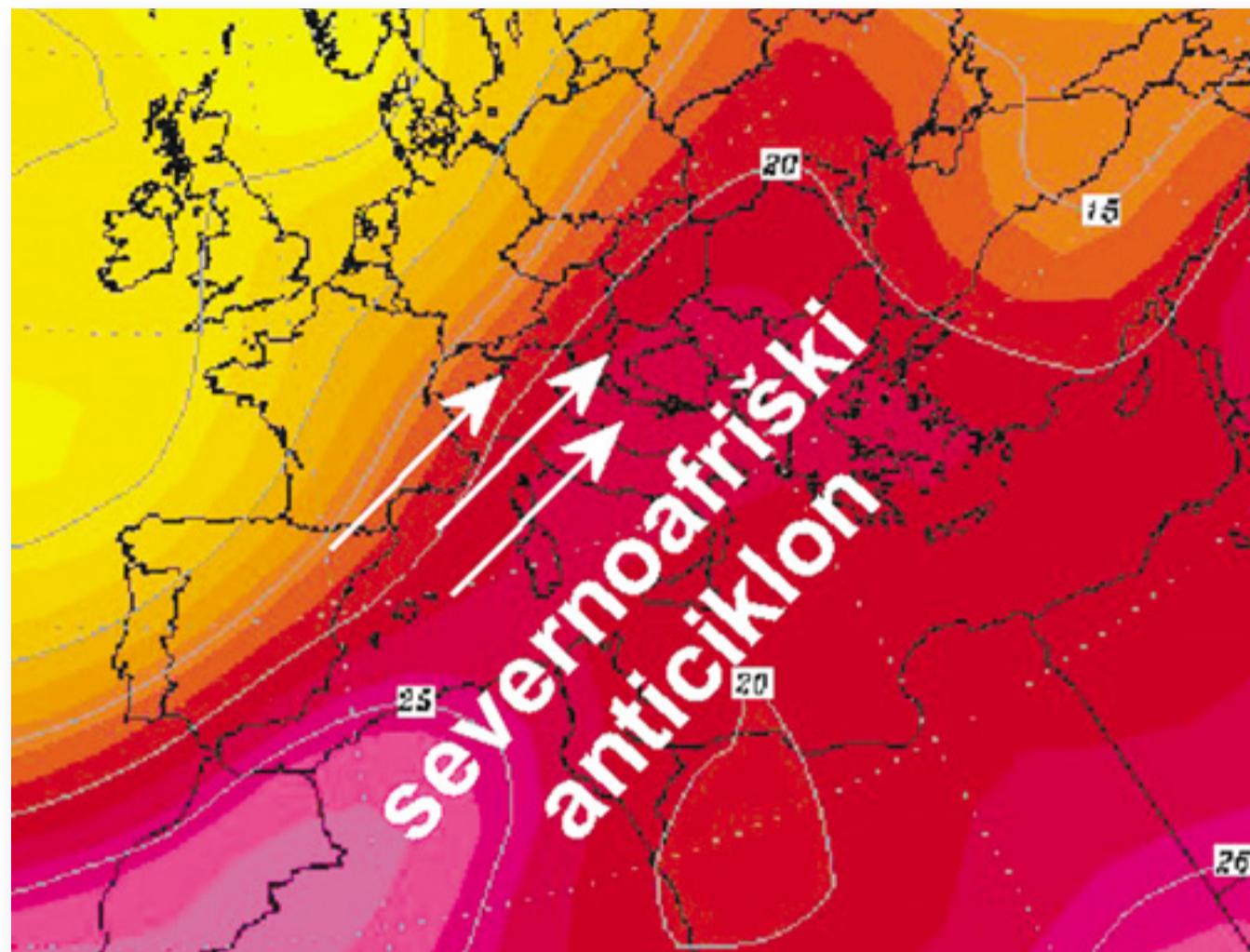

Med 10. in 12. marcem je zapala zmerna do močna burja. Sunki so v Tržaškem zalivu dosegli najvišjo hitrost 93 km/h. Temperature v višjih slojih ozračja so se zadrževalo okrog dolgoletnega povprečja, v prizemlju pa je bilo že razmeroma toplo.

Graf prikazuje, kako se je koncentracija PM 10 z burjo bodisi v najbolj onesnaženih predelih Trsta kot v Kopru občutno zmanjšala in padla zdaleč pod mejne vrednosti.

V juliju zelo visoke vrednosti ozona z občutno večjimi koncentracijami v Kopru

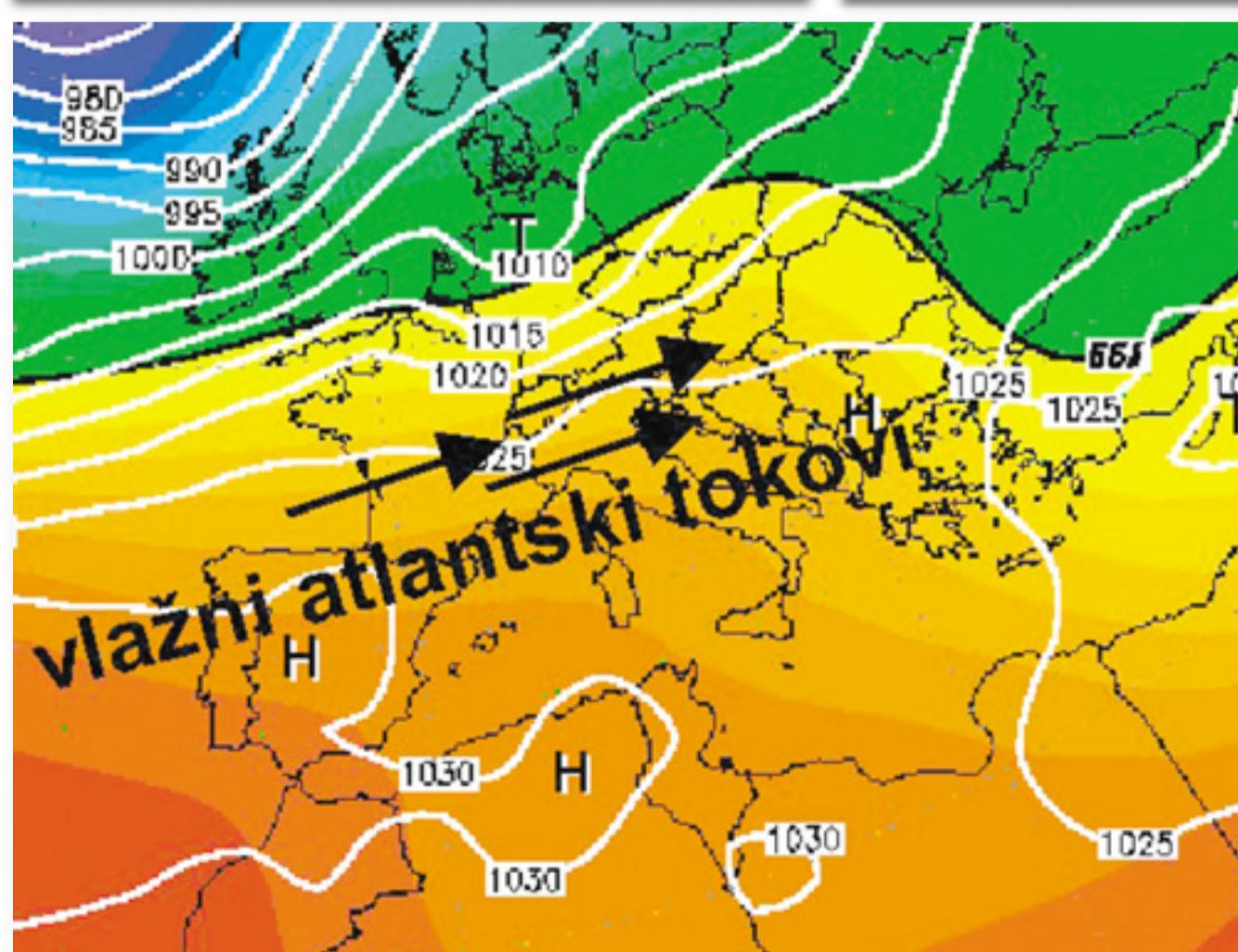
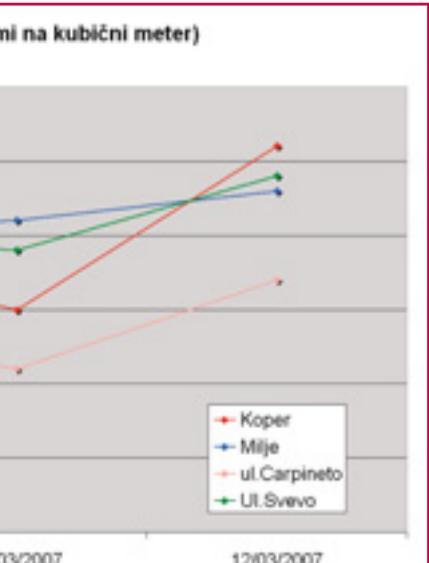
V drugi polovici julija se je z vročinskim valom občutno povečala koncentracija ozona, ki je večkrat prekorila opozorilne vrednosti. Najhuje je bilo 19. julija. Teda je ozon v Kopru ob veliki vročini in zelo stanovitnem ozračju presegel celo alarmno vrednost. Tistega dne smo beležili zelo visoke temperature in najnižje povprečne hitrosti veta v celotnem mesecu. V Trstu se je živosrebrni stolpec povzpel do 31,9°C, v Zgoniku do 38,5°C, v Kopru pa do 37,8°C. Tudi v višjih slojih ozračja se je zadrževalo zelo vroč subtropski zrak. Proti nam so v višinah pritekali jugozahodni tok-

11. v mesecu, se je ob zelo stabilnem ozračju zračna onesnaženost. Koncentracija mikropozorilne vrednosti. Vse tiste dni v prizemlju zelo šibki krajevni vetrovi, v višjih plasteh pa (slika vlažni atlantski tokovi). Nad nami radiosonda je na višini 1500 m namerila največja povprečja, ničta izoterna pa se je povzročila (pod dolgoletnega povprečja). Navpična in vodoravna vlažnost v prizemlju se je kopičila nesnaga.

povečala koncentracija škodljivih delcev PM mikrogramov na kubični meter. V Kopru je stotkov večja kot v Miljah. Ko je v Miljah došala. Ti dve dejstvi dokazujeta, da onesnaženi vlažni atlantski tokovi iz Trsta.

: onesnaženost se je povsod

vi (slika jugozahodni tokovi in severoafriski anticiklon).

V grafu je primerjava koncentracije ozona v Kopru ter na Sabotnjaku (Monte San Pantaleone) v Trstu, ki je v neposredni bližini upeljevalnika ter škedenjske železarni in velja za enega izmed najbolj onesnaženih območij na Tržaškem. Kot je razvidno, je bila koncentracija ozona presenetljivo večja v Kopru, v povprečju za okrog 10 odstotkov. V Kopru je bilo več ozona kot v najbolj onesnaženem predelu Trsta.

Ta graf prikazuje vrednosti ozona v Kopru na dan presežka alarmne vrednosti in smer vetra. Koncentracija ozona se je s severozahodnim vetrom povečala in se je nato ob prehodni šibki burjici zmanjšala. Le manjši zadih ob severovzhoda je zadostoval, da se je tudi v tem primeru zrak vsaj delno prečistil.

Tudi oba grafa s podatki o koncentracijah ozona dokazujeta, da ni neposredne soddvisnosti med onesnaženostjo zraka v Trstu in Kopru. Zaradi zemljepisne lege in orografije ter zaradi meteoroloških faktorjev Trst ne vpliva na onesnaženost na Koprskem. V obeh sosednjih mestih pa postaja to vprašanje v zadnjih letih vse bolj preverje in mu bo treba posvetiti v prihodnosti posebno pozornost.

Darko Bradassi

KNJIGA - Pričevanje (v stripu) o okoliščinah zagonetnega dvojnega umora v Somaliji

Ilaria in Miran: resnica še ni dokončno pokopana

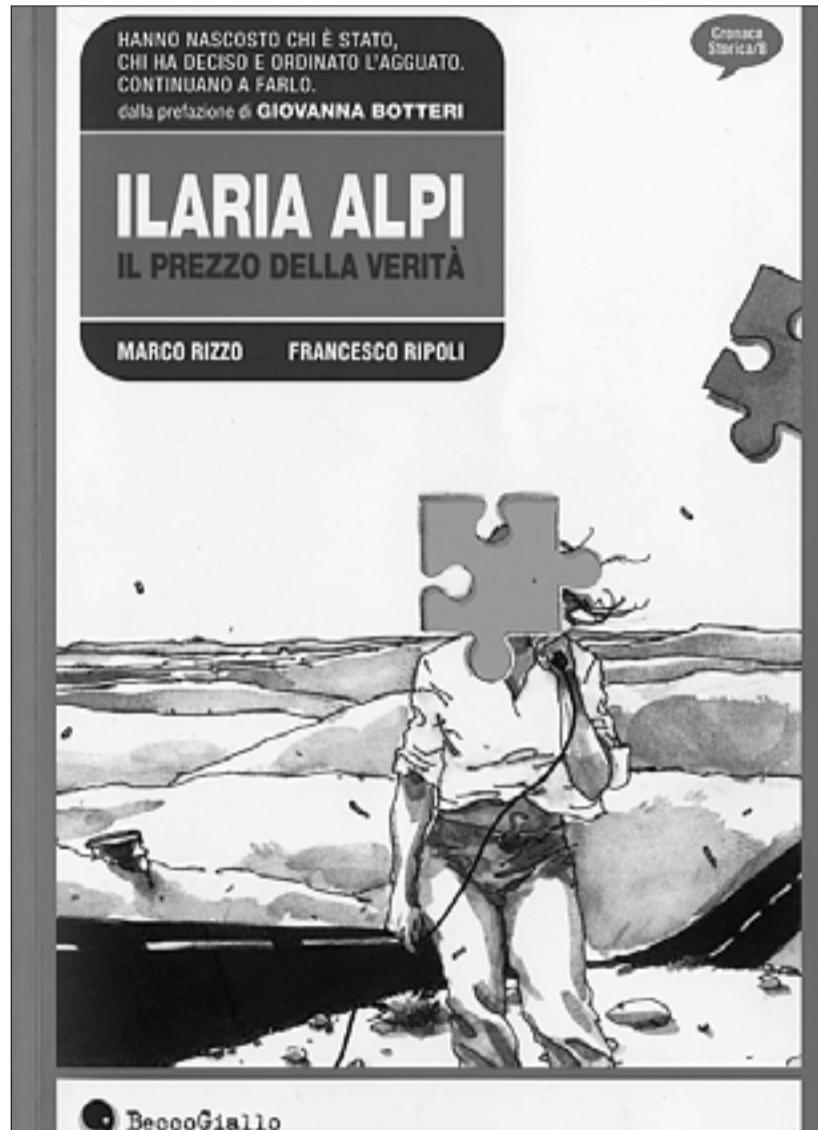
T e dni sem na knjižni polici ene od tržaških knjigarn zasledil knjigo Ilaria Alpi - Il prezzo della verità (Cena resnice), ki je pred kratkim izšla pri založbi Becco Giallo. O umoru rimske novinarke Ilarie Alpi in slovenskega zamejskega snemalca Mirana Hrovatina je bilo napisanih že kar nekaj knjig. Posnel so tudi kakih deset televizijskih oddaj in celovečerni film Il più crudele dei giorni (Najbolj kruti dan - 2003) ter uprizorili celo gledališko delo Le bugie non sono reato (Laži niso kazniva dejanja - 2005). Na Alpijevo in Hrovatinovo se bodo spomini tudi jutri v Gradišču ob zaključku Meseca miru v priredbi goriške pokrajinske uprave.

Ta nova knjižna izdaja pa me je pritegnila, ker ima nekaj posebnega. Pričevanje ima namreč obliko stripova. Tragična zgodba Ilarie in Mirana se odvija z zaporedjem ilustracij in besedila v značilnih oblačkih. Čopič znanega ilustratorja Francesca Ripoli in izkušeno pero novinarja Marcia Rizza sta se zelo dobro potopila v mračno sivino ene od tolikih nerazvozanih skrivnosti, ki označujejo italijansko družbenopolitično stvarnost. Skušala sta prodreti v bistvo dogodkov, ki so nekega marčnega dopoldneva pred več kot trinajstimi leti pretresli italijansko javnost. Pred bralcem - gledalca stopita v vsej svoji preprtičljivi in prepričani predanosti iskanju resnice figuri televizijske novinarke in snemalca, ki ju je poklicna radovednost in želja, da bi dokumentirala strahote somalske državlanske vojne, postavila še pred dodaten iziv, in sicer da bi posvetila v temu trgovjanju z orožjem in s strupenimi odpadki. To željo in radovednost sta plačala z življenjem. Vendar, kakor je že v žalostni tradiciji italijanskih zagonetk, je tudi njuna smrt ostala zavita v megleno tančico nedorečenosti, ki ji nista dali jasnega odgovora ne preiskava parlamentarne komisije, ne neskončni sodni proces.

Risana zgodba se odvija nekako od konca proti začetku, to je od strelov, ki so 20. marca 1994 pretrgali mladi življenji Ilarie in Mirana, mimo njunega nekajtevnega bivanja v Bosusu in Mogadišu ter iskanja dokazov o oskrbovanju sestradanega somalskega ljudstva z orožjem v zameno za zakopavanje toksičnih odpadkov v somalsko zemljo, do njunega prihoda v Somalijo. Risani del gre še bolj nazaj in se končuje leta 1987 na bivšem vojaškem letališču Kinisia na Siciliji, kjer naj bi novinar Mauro Rostagno prisostvoval in filmal domnevni pogovor med nekim trgovcem orožja in bivšim agentom organizacije Gladio v Trapaniju Vincenzom Li Causijem, ki sta pripravljala prevoz večje količine avtomatičnih pušč kalasnikov v Somalijo. Zadnji oblaček pričevanja pripada Rostagnovemu spremjevalcu, ki pravi: "Če boš tako nadaljeval, te bodo lepega dne umorili." Ni minilo leto dni in Rostagna so res umorili. Tudi njegova smrt je zavita v najglobljo temo. Izginil naj bi tudi njegov film, kot je izginilo par beležnic Ilarie Alpi.

Drugi del knjige obravnava (veda ne več v risanih oblikah) pretežno sodni proces in delo parlamentarnih komisij. Glavna beseda je v tem delu poverjena bivši poslaniki Mariangeli Gritta Grainer, ki je bila v parlamentarni komisiji za mednarodno kooperacijo, konzulentka preiskovalne komisije o smrti Alpijeve in Mirana ter je avtorica mnogih spisov o tej nerazčiščeni zadevi, ki je kot v igri domine potegnila za sabo druge skrivnostne smrti v Somaliji.

Zaključne note knjige imajo precešen prizvok potroštosti. Ne le za-

radi nedorečenih izsledkov sodnih obravnav in nekonsistentnih odgovorov parlamentarne komisije (ob škandaloznem predsedovanju odvetnika Taormine, ki je bil sposoben celo skrajno nesramne izjave, da sta bila Ilaria in Miran le na počitniškem sončenju na somalski obali), temveč predvsem zato, ker je javni tožilec Ionta vložil zahtevo po arhiviranju vse zadeve.

Danes bi bili zaključki knjige prav gotovo nekoliko bolj vedri, kajti prav ta teden je rimski sodnik za predhodne preiskave Emanuele Cersosimo zavrnil zahtevo po arhiviranju preiskave o dvojnem umoru izpred trinajstih let in potrdil, da se iz dosedanjih preiskav da sklepati s precejšnjo gotovostjo, da je bil umor naroden, ker so hoteli trgovci z orožjem in strupenimi odpadki za vselej zapreti usta predstavnikom televizije, ki sta vedela preveč in bi po njuni zaslugu za zločinske in umazane posle izvedela tudi širša javnost. Resnica torej ni bila dokončno pokopana. Morda bo nadaljevanje preiskave vendarle razkrilo mrežo laži in zavajan in privelo do identifikacije in kaznovanja morilcev in tistih, ki so umora načrtili.

Velika zasluga knjige je, da ohranja živ spomin na človeka, ki sta žrtvovala življenji prav za teptano resnico. Znana televizijska novinarka, Tržačanka po rodu, Giovanna Botteri, kateri so kot kolegi in prijatelji Ilarie Alpi poverili uvodne misli h knjigi, se je spominja s prisrčnimi in občutnimi besedami in pravi, da "se je v zadnjih letih veliko stvari spremenilo, spremenila se je televizija, podoba novinarja, stvarnost medijev, Ilaria pa je ostala pomemben zgled za tiste, ki še verjamejo v informacijo kot iskanje resnice, kot sredstvo za odpiranje in razumevanje drugih svetov, drugih kultur, kot poslanstvo, študij, delo, strast".

Zgodba Ilarie in Mirana tudi mene vedno znova priteguje in vznešenja. Tako zaradi njenega tragičnega epiloga in njegovih nepojasnjениh okoliščin, predvsem pa zato, ker sem Mirana dobro poznal. Bil mi je kole-

ga in prijatelj. Bil je človek globokega čuta za sočloveka, človek izjemne vitanosti, radovednosti, intuicije, duhovitosti. V njem je bilo čutiti nemir nekoga, ki želi vedno prodreti stvarem

do dna, ki mu ni dovolj poznati neko dejstvo, neke dogodek, temveč mora spoznati tudi njegov smisel, ki se ne ozira na ustaljene družbene in politi-

čne norme. Tako je s svojim foto ali video objektivom vedno iskal tudi tisto nevidno, skrivnostno, neobrazložljivo, ali celo prepovedano in nevarno v ljudeh, stvareh in dogodkih. Celo v najbolj banalnih in vsakdanjih stvareh je znal biti domiseln in izviren. S posebnimi občutki se spomnim nanj, ko gledam svoje poročne fotografije. Posnel jih je Miran in skoraj nobena ni konvencionalna, nastavljena, preračunana. Vse so utrinki trenutkov, ujetih naključno, mimogrede, brez vednosti subjekta. Prav zato pa so ti utrinki toliko bolj življenski, pristni, zgovorni in zabavni hkrati. Njegovo oko ni nikoli iskal lažnih efektov, temveč resnično bistvo stvari, kar zgovorno pričajo njegove številne reportaže iz raznih krajev sveta, zlasti v vojnih prioriščih na Balkanu in v Afriki. Želel je vselej dokumentirati resnico, kar mu je bilo v daljni Somaliji pred trinajstimi leti usodno. Čopič Francesca Ripoli pa morda ni v potankosti ponazoril njegovo fizično pojavo in pero Marcia Rizza morda ni v celoti zajel njegove misli in značaja, kljub temu pa je strip o njegovih zadnjih dneh, ki jih je posvetil iskanju neke resnice, pomembno priznanje in dragocen prispevek k ohranitvi njegove spomina.

Knjiga stripov o Ilarii in Miranu torej poživila spomin nanju, hkrati pa poziva k razmišljanju. Botterijeva govori o koreninah spremembah medijskega sistema ter o figuri novinarja. Kako je s temi spremembami? Se je z globalizacijo informacijskega sistema izboljšala tudi kakovost informacije? Tehnično je prav gotovo boljša, vsebinsko pa najbrž ne le, da se ni izboljšala, temveč je celo nazaovala. Ob tem se neizogibno srečamo z vprašanjem odnosov med

na svetovni ravni postaja vse bolj očitno. Pomen slehernega dogodka je premosorazmeren s pomenom finančne naložbe ter s strateškimi in drugimi interesni močnejših, ki postajajo prav opirajoči se na medije in bolj ali manj "čiste" kapitale čedalje močnejših. Kot kaže, se utrujuje pravilo, da se lahko poroča le o tem, kar ni v nasprotju z interesi vladajočih. Tisti, ki se temu ne podredijo, jim onemogočijo širšo vidljivost in glasnost. Iraška vojna je v tem pogledu najzgornejši dokaz. Ameriška sredstva javnega obveščanja so v en rok z lažnimi utemeljitvami poveličevala potrebo po vojaškem napadu na Irak in dosegla svoj učinek in kdor je to potrebo postavljal v dvom (glej Noam Chomsky in mnogi drugi poštene intelektualci), je ostal osamljen in izoliran.

Drugi element medijske poplitvitve je tržnega značaja. Pomen slehernih vesti je premosorazmeren s pomenom odmevnosti, ki jo bo imela v javnosti in seveda iz nje čimveč iztržila. Vest kot tržno blago, torej. Zato so danes televizijske in časopisne nadaljevanje o zagonetnem umoru ali posilstvu kake mladenke za medijske operaterje bolj privlačne in za medijske blagajne bolj donosne od četudi občasnih poročil ali reportaž o bratomornih klanjih v Šri Lanki, ali o lakotih in umiranju otrok v Darfurju.

Tudi figura novinarja ali posebnega poročevalca je vse bolj podrejena tem logikam. Večina se pač prilagaja razmeram in volji uredništev, ki se prilagajo političnim in gospodarskim mogotcem. In tudi tisti, ki se kot Ilaria in Miran podajajo v načuhajočo nevarnost, da bi seznanili svet s problemi revnejših in šibkejših, z njihovim trpljenjem, s krivicami, nepravičnostjo, cinizmom in drugimi strahotami, pa običajno žal niso deležni zasluženega in potrebnega zanimanja, ker pač zanimivost določa medijski trtg.

Ob teh spoznanjih se mi zazdi delo in žrtev Ilarie in Mirana nadvse pomenljivo. Šla sta v kraje, kjer je divjala krvoljčna državlja vojna. V kraju, kamor so bitja brez slehernega usmiljenja in moralnih zadržkov dovajala orožje, da se je bratomorna vojna lahko še bolj razplamela, za plačilo pa dobila dovoljenje, da so v sestrado in nerazvito deželo pripeljali še stupene odpadke, ki jih nihče v takoimenovanem razvitem svetu ne mara. To pošastno početje sta želeta dokumentirati. Nasilna smrt jima je to preprečila, ni ji pa uspelo, da bi se o tem ne govorilo več. Upanje, da se bomo prej ali slej dokopali do resnice, se je le še utrdilo.

V Somaliji se od takrat ni veliko spremenilo. Morda so razmere danes še hujše kot v preteklosti. V Mogadišu od okobra spet divjajo krvavi spopadi med etiopskim vojaštvom, ki je prišlo, da bi zaščitilo nepriljubljeno prehodno vlado, in somalskimi uporniki. Število mrtvih, tako med vojskujočimi kot civilnim prebivalstvom, ni znano, prav gotovo pa gre v tisoče. Iz mesta je od 27. oktobra zbežalo več kot 170 tisoč ljudi in se pridružilo brezštevilnim drugim beguncem. V državi vlada pravo emergenčno stanje, vendar se o tej pozabljeni vojni poroča malo ali nič.

Prav tako se najbrž nadaljuje dovažanje orožja in strupenih odpadkov, saj je to eden najbolj donosnih gospodarskih poslov naspol, vsekakor veliko donosnejši od dovažanja hrane in zdravil. A tudi o tem ni glasu v medijih. Tudi iz teh dejstev je razvidno, koliko danes tehta ljudstvo Somalije na tehnicih ZDA, EU in drugih držav in koliko je kotiran prebivalec Mogadiša na Wall Streetu... Dušan Kalc

29. NOVEMBER - Številni udeleženci s Primorske in zamejstva na proslavi AVNOJ

V Jajce, k izvoru sožitja jugoslovanskih narodov

Vsako leto je bil 29. november v obdobju obstoja bivše Jugoslavije obeležen kot najpomembnejši državni praznik. Pred natanko 64 leti je bila na drugem zasedanju AVNOJ-a v Jajcu, ustanovljena SFRJ. Med drugimi, je bil na ta dan leta 1943 sprejet tudi sklep o pridružitvi Primorske Sloveniji in ostalim jugoslovanskim narodom. Kljub tragičnemu razpadu Jugoslavije se še veliko ljudi spominja te obletnice in mnogi se vračajo v Jajce z željo, da to veličastno dejanje ne bi šlo v pozabilo.

Tako je bilo tudi letos. Proslava je bila že druga po kruti vojni na tleh nekdanje Jugoslavije v devetdesetih let prejšnjega stoletja. Dvorana v kateri je po 2. zasedanju AVNOJ-a do tedaj deloval znani muzej, je bila hudo poškodovana med zadnjo vojno. Občina Jajce je ta muzej namenila javnim prireditvam. Frako Pleško, postonjski ljubitelj zgodovine in zbiralnik starin, se je pred nekaj leti začel zavzemati, da bi dvorano zopet preuredili v muzej AVNOJ-a. Prav po zaslugu Pleška, Stojana Kureta, Edvarda Rebule in Darja Zadnika, ter ob podpori predsednika Zveze Borcov Slovenije, Janeza Stanovnika, se je občinska oblast v Jajcu opredelila za obnovo muzeja, ki bi razstavljal gradivo vseh narodov, udeleženih v NOB.

Lansko leto so se proslave poleg domačinov udeležili trije Slovenci, letos je pa padla odločitev, da se na proslavo povabijo predstavniki vseh republik bivše Jugoslavije ter zamejske Slovence iz Trsta. Nepričakovano je bilo povabilo deležno velikega odmeva, tako da so bili organizatorji, tokrat člani odbora območnega odbora ZZB Postojne, borec udeleženec NOB-ja v 1. Prekomorski brigadi Darko Zadnik, dr. Edvard Rebula, Stojan Kuret in predsednik odbora Franjo Pleško, primorani omejiti udeležbo iz Slovenije zaradi same logistike v Jajcu. Najbolj množična in organizirana delegacija je bila prav slovenska, ki je v Jajci prispevala s triglavkami, titovkami in zastavami ob velikem navdušenju vseh navzočih.

Zamejsko skupino je vodila znana družbeno politična delavka Tatjana Turko iz Doline in je po polagnju venca na spomenik padlim mesta Jajce imela odmeven govor. Med večkratnim ploskanjem navdušene publike je povedala:

»V veliko zadovoljstvo nam je, da smo danes lahko tukaj tudi Primorci iz zamejstva, Slovenci, ki živimo v Italiji. V tem kraju se je namreč krojila tudi naša usoda. Na zasedanju Avnoja je bil ob rojstvu skupne federativne Jugoslavije sprejet sklep o priključitvi Primorske matični domovini. In dobro je znano, s kakšnim navdušenjem so takšno odločitev sprejeli vsi Primorci, praktično brez izjeme. Saj so bili še pred nacifašistično agresijo na Jugoslavijo najprej žrtve krivične priključitve Italiji z Rapalsko pogodbo, potem pa dvajset let pod jarom fašistične Italije. Prav v naših krajih je s Tigrovci najprej vzklil protifašistični odpor, ki je bil s tajnimi organizacijami živ že med dvajsetletno fašistično diktaturo. Zato je bila tudi vključitev Primorcev v narodnoosvobodilno gibanje mnžična, tako rekoč plebiscitarna. Naši ljudje so bili prezeti z velikim upanjem, da bo Primorska v celoti končno zadihalna v mejah skupne domovine jugoslovanskih narodov. Zgodovina se je potem obrnila nekoliko drugače in mnoga pričakovanja niso bila uresničena. O zahodni meji Jugoslavije se je odločalo na mednarodnih pogajalskih omizijih in čeprav je večina Primorske le pripadla Jugoslaviji, tako kot je bilo sklenjeno tu, na zasedanju AVNOJ, nas je veliko Slovencev ostalo v Italiji, kjer že vsa povojsna leta živimo in aktivno delujemo kot slovenska narodna manjšina. Kljub drugačni zgodovinski usodi so naši ljudje v Italiji ostali močno navezani na svojo matično domovino, na skupno državo, ki je veliko povojskih desetletij bila Socialistična federalna republika Jugoslavija. Kot del slovenskega naroda smo vselej občutili

Na posnetku desno
Tito med govorom
na zasedanju
AVNOJ 29.
novembra 1943,
spodaj udeleženci
iz zamejstva,
Tatjana Turko med
govorom, ki je
požel veliko
odobravanje in
spomenik padlim
mesta Jajce

kulturno in jezikovno pripadnost Sloveniji, vendar je bila tudi naša ideja o jugoslovanskemu izredno močnemu, velika večina naših ljudi se je počutila doma bodisi v Ljubljani, kakor tudi v Beogradu, Sarajevu, Zagrebu ali Skopju. Za nas je bila ideja o sožitju in enakopravnosti jugoslovanskih narodov najmočnejša opora tuji v povojnih letih, ko Italija dolgo let ni bila pripravljena zakonsko rezervati manjšinskega vprašanja, tako kot ji narekuje ustava. Jugoslavija kot država nam je bila s konkretno pomočjo dolga leta ob strani v naših prizadevanjih, da se kot manjšina ohranimo, tudi če nas ni ščitil noben zakon. Jugoslavija je reševanje našega manjšinskega vprašanja dolga le-

ta zagovarjala bodisi na mednarodni ravni, kot v bilateralnih odnosih z Italijo.

Po obdobju hladne vojne so se odnosi med državama začeli izboljševati, začelo se je sodelovanje in dobro sosedstvo, v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je bil podpisani Osirski sporazum, ki se danes predstavlja bistveno podlago za odnose med sosedmi. Zaradi tega smo Slovenci v Italiji z veliko bolečino občutili razkroj nekdanje skupne države, do katerega je prišlo na tako nepopisno tragičen način. Nas je najbolj bolelo, da so bili v vrtincu sovrašča pokopani ravnov avnojski principi in sklepi, na katerih je bila osnovana Jugoslavija in to prav v času, ko ji je grozila smrtna nevarnost. Za to ideje je pa

dlo tudi na tisoče Primorcev in partizan iz naših krajev. Praktično ni vasi med Slovenci v Italiji, ki ne bi imela svojega spomenika padlim, ni kraja, ki ne bi še danes visoko vrednotil udeležbo naših ljudi v narodnoosvobodilnem boju.

Mi smo danes tu ne zaradi neke gole nostalgi, pač pa zato, ker smo prepričani, da so bile osnove skupne države, ki so bile postavljene na zasedanju v Jajcu zdane in jih čas ne more izbrisati. Kar kor jih ne more dokončno izbrisati vsa tragedija vojnih spopadov na teritorijih nekdanje Jugoslavije. Ne moremo sprejeti ocene, da nad balkanskih narodov visi neko večno prokletstvo, da niso sposobni zgraditi medsebojnega sožitja in skupnega

življenja. Tega ne sprejmemo prav zato, ker je zgodovina pokazala, da je sožitje in sobjivanje narodov različnih kultur možno in lahko uspešno, pod pogojem, da se zagotovijo pogoji enakopravnosti in recipročnega spoštovanja. Bila so leta, ko je bila Jugoslavija celo postavljena za zgled sožitja, nanjo so mnogi gledali kot na Evropo v malem in tudi v mednarodnem merilu si je znala pridobiti ugled in spoštovanje. Mi ostajamo prepričani, da tudi v prihodnosti sožitje nima alternative, alternativo smo namreč že videli in je ne bi radi več doživel. Zato smo danes tukaj v Jajcu, kjer so se v težkih, slavnih dneh postavljali temelji skupne države. Ti temelji so bili tako močni, da je Jugoslavija v povojnih letih znala prebroditi hude krize, mednarodne pritiske in izolacijo, znala je klub vsemu najti pot razvoja. Verjamemo, da je lahko tako tudi v prihodnosti in želimo prispeti, da bo tudi zares tako.

Prihajamo iz krajev, kjer so meji šteeti dnevi, dogaja se to, česar si mnogi še pred nekaj leti niso mogli niti predstavljati. Čez kake tri tedne med Slovenijo in Italijo ne bo več nikake mejne pregrade, teritorij, ki je nekoč živel v konfliktih in trajnem medsebojnem nezaupanju, ima pred seboj prihodnost vse večje integracije. To ne pomeni, da bodo izginile narodnostne razlike in kulturne značilnosti, nasprotno. Tako narodom kot manjšinam je treba zagotoviti pogoje enakopravnosti, rasti in medsebojnega spoštovanja, drugače toliko opevana integracija ne bo možna. In tu se vračamo k jedru Avnoja, ki je še danes povsem veljavno, zato pravimo, da nismo tu kot neki nostalgi, temveč kot fiduje, ki želimo od zgodovine ohraniti to, kar je prinesla najboljšega. Želimo, da bi Jajce postal kraj evropskega pomena, kraj, kjer je bila pred takimi leti postavljena podlaga za mir in sodelovanje med narodi. To je bilo možno ravno zaradi odločnega in skupnega odpora jugoslovanskih narodov proti nacifašizmu in tisti odpor je bil takrat zgled za ves svet. Ravno zaradi tragedije, ki je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja pahlila v bedo in žlost jugoslovanske narode, ne smejo pozabiti na vse to, kar so v preteklosti znali skupaj narediti dobrega in veličastnega. Danes slavimo to veličastno dejanje v Jajcu iz leta 1943, naj bo to naše jasno in trdno vodilo tudi za prihodnost. Nasvidenje prihodnje leto!«

Govor je kot sporočilo naletel na plodna tla, tako da so mnogi navzoči burno ploskali in kasneje navdušeno komentirali prisotnost Slovencev, ki so se v poznih popoldanskih urah iskazali s potrebo peciva, sladič, narezkov, sokov in vina, ki so jih prinesli s Primorskimi. Naslednji dan sta bili delegaciji Primorske in zamejstva sprejeti na krajevni Zvezni borcev, kjer so bosanski predstavniki izrazili željo po tesnejših stikih tako z Zvezo borcev Slovenije kot z italijansko zvezo borcev VZPI - ANPI. Sledil je sprejem pri županu, ter najvišjih predstavnikov mestna Jajce. Župan je po dobrodošlici orisal zgodovino in trenutno družbeno politično situacijo v občini Jajce. Sporočilo je, da je mesto Jajce pred nekaj dnevi oddalo kandidaturo v Pariz za vpis na Unescov seznam kulturne dediščine ter poudaril, da je Avnoj sestavni del svetle zgodovine samega mesta. Zaprosil je, udeležence, naj po svojih močeh prispevajo k uresničitvi tega izrednega dejanja, ki bi mnogo prispevalo mestu in pozval vse, naj se ponovno in številčno vrnejo v Jajce, kjer so dobrodošli.

Po ogledu starega mesta so udeleženci s Primorskimi in zamejstva napotili proti domu z občutkom lepega doživetja. Povedati je treba, da je bila družba udeležencev izredna, še posebej ob prepevanju lepih partizanskih in narodnih pesmi. Organizatorji se zato želijo toplo zahvaliti vsem udeležencem iz zamejstva in Slovenije, ki so se udeležili praznika Avnoja v Jajcu, ter pozivajo vse, da se zopet množično udeležijo proslave naslednjega leta ob 65. letnici drugega zasedanja AVNOJ.

V Štandrežu kmalu na ogled razstava Homage Spacalu in otroška likovna delavnica

Leto, ki se pravkar izteka, je nedvomno bilo tudi leto Lojzeta Spacala. Bilo je namreč pred sto leti, ko se je 15. junija 1907 na skromnem podstrešju na tr-

ški Rossettijevi ulici rodil bodoči »maestro«. Pomembno obletnico so razne slovenske ustanove in umetnikova družina želete počastiti s serijo dogod-

kov, katerih protagonista sta seveda bila tržaški slikar in njegova umetnost, ki je suvereno prekoračila meje slovenskega prostora in se uveljavila tudi v evropskem merilu. Nastal je tako najobširnejši in najpopolnejši pregled Spacalovih del, ki je zaobjel grafike, slike, dela na papirju, kipe, tapiserije, mozaike, likovno opremo ladij, ki je krasila marsikatero čezoceanko, in celo fotografije. Na trinajstih razstavah, ki so se vrstile v Kopru, Kranju, Ljubljani, Piranu, Portorožu, Štanjelu in na Opčinah, je bilo od maja do decembra na ogled okrog šestdeset Spacalovih del! Med številnimi dogodki v čast velikeemu umetniku, ki je ljubil predvsem Istro, Kras in njune prebivalce, je bil tudi natečaj Homage Spacalu, ki sta ga v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društav priredila Društvo za umetnost Kons in Foto video klub Trst 80. Namenjen je bil slikarjem, fotografom, oblikovalcem, obrtnikom, saj je razpis predvideval tri kategorije: likovna dela, fotografije in skulpture. Predpisani format je bil 30x30 cm, v samih treh tednih pa se je na natečaj prijavilo dva in petdeset ustvarjalcev

iz Italije, Slovenije in s Hrvaške, kar nedvomno priča o priljubljenosti tega tržaško-kraškega umetnika. Končna razstava, na kateri je sodelovalo vseh dva in petdeset

set umetnikov, je bila junija in julija na ogled v tržaškem Narodnem domu, septembra v Štanjelu, od 13. decembra pa si jo bo mogoče ogledati tudi v Štandrežu, kjer jo bo gostilo tamkajšnje Kulturno društvo Oton Župančič. Odprtje razstave bo na sedežu društva v četrtek, ob 19.30, dela pa bo predstavila umetnica Tatjana Tavčar.

Natečaj Homage Spacalu je predvideval odkupno nagrado, ki sta jo dala na razpolago umetnikova vnuka Tanja in Martin Spacal. Mednarodna žirija, ki so jo ob njiju sestavljali še Marino Baldini, Giulio Montenero, Alessandro-Saša Quinzi in Fulvia Zudič, je nagrado soglasno dodelila Franku Vecchietu (slikarstvo) in Paolu Hrovatinu (kiparstvo). Posebno priznanje so si zaslužile Serena Bellini, Cvetka Hojnik in Adriana Šuran, posebno omembo pa Štefan Brezovnik, Robi Jakomin, Adriano Janežič, Živa Pahor,

Graziella Valeria Rota, Luisa Rustja, Dežiderij Švara, Tatjana Tavčar, Štefan Turk, Boris Julian in Adalberto Žvab. Na štandreški razstavi bodo ob nagrajenih delih seveda na ogled tudi dela ostalih sodelujočih ustvarjalcev. To so Riccardo Baldassari, Veronika Ban, Viljem Ban, Fulvio Bonazza, Alenka Deklic, Bogomila Doljak, Annamaria Ducatan, Marco Faganel, Daniela Frausin, Eugenija Gruden, Matjaž Hmeljak, Malina Lancovich, Rado Jagodic, Barbara Jurkovič, Monica Kirchmayr, Amina Konate-Vizintin, Klavdija Marušič, Jasna Merkù, Rožica Nadlišek, Anica Pahor, Štefan Pahor, Jana Pečar, Ana Penko, Giuliana Redivo, Sandi Renko, Mario Šantarač, Magda Starc Tavčar, Ani Tretjak, Andrea Verdelago, Marija Mojca Vilar, Femi Vilardo, Helena Volpi, Tatjana Zerial, Sandra Zeugna, Edi Zobec in Silvio Živković.

Ob razstavi, ki bo na ogled do 19. decembra, bodo organizatorji priredili tudi likovno delavnico, namenjeno osnovnošolcem. Njihovo ustvarjalnost bosta poskusila spodbuditi mentorja in umetnika Jana Pečar ter Franko Vecchiet. Delavnica se bo odvijala v soboto, 15.12., ko se bodo otroci od 9.30 do 12. ure brezskrbno prepustili barvam: za material bo poskrbljeno, udeležba pa je brezplačna. Zaradi omejenega števila mest se morajo udeleženci javiti na telefonski številki 0481 531495 (do vključno 12. decembra). Izdelke, ki jih boda pripravili pod vodstvom izkušenih mentorjev, bodo predstavili tudi na končni razstavi; odprtje bo 19.12., ob 20.30, ko bo v društvu Oton Župančič na sporedu božičnica.

iz oči v oči

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

SKUPAJ ZA BOLNICO FRANJO ZSKD OBVEŠČA ČLANICE, DA JE ŠE V TEKU SOLIDARNOSTNA AKCIJA ZA OBNOVITEV BOLNICE FRANJA

NADALJEVNI TEČAJ SLOVENŠČINE
bo potekal v prostorih osnovne šole Albin Bubnič v Miljah. Odvijal se bo vsak četrtek od novembra 2007 do aprila 2008.

PRIMORSKA POJE 2008
21. decembra 2007 zapade rok za oddajo prijavnic. Prijavnice so na voljo v izpostavah ZSKD ali na spletni strani www.zpzp.si.

TEČAJI ZA PEVOVODJE v priredbi USCİ se bodo odvijali od januarja do maja 2008 v Spilimbergu, Pordenonu

in Vidmu. Teme predavanj: dirigiranje in zborovska interpretacija, vodenje vaj, osnovna tehnika dirigiranja, vokalna tehnika in telesno izražanje. Rok prijave zapade 22. decembra 2007.

ZA ZBORE, GODBE, DRAMSKE IN PLESNE SKUPINE
31.12.2007
ZAPADE ROK ZA ODDAJO OBRAZCEV ZA REDNO DELOVANJE. ZAMUDNE PRIJAVE BODO ZAVRNJENE.
ZAPADE ROK ZA PRIJAVO REDNIH PROJEKTOV V LETU 2008

KONCERTIV SKLOPU REVIE NATIVITAS DANES, 9. DECEMBRA 2007
OB 17.30
TRŽIČ, ŽUPNIJSKA DVORANA SV. NIKOLAJA
"BOŽIČNA KANTATA"
OPZ "Romjan" / Ronke
dir. Aljoša Saksida

"Mali romjanski muzikanti" / Ronke
dir. Silvia Pierotti
OPZ "Fran Venturini" / Domjo, Dolina (TS)
dir. Suzana Žerjal
Godbeno društvo "Viktor Parma" / Trebče (TS)
dir. Luka Carli

PETEK, 14. DECEMBRA 2007
OB 20.30
LAZE, PODBONESEC (UD), CERKEV V LAZAH
"BOŽIČNI KONCERT"
OPZ Mali luterji / Špeter (UD)
dir. Davide Clodig
Solepeci Glasbene Matice / Špeter (UD)
prof. Krisztina Nemeth
MePZ "Fran Venturini" / Domjo, Dolina (TS)
dir. Cinzia Sancin

NEDELJA, 16. DECEMBRA 2007
OB 17.30
BOLJUNEC / DOLINA (TS), OBČINSKO GLEDALIŠČE "FRANCE PREŠEREN"
"BOŽIČNA KANTATA"
OPZ "Fran Venturini" / Domjo, Dolina (TS)
dir. Suzana Žerjal
Godbeno društvo "Viktor Parma" / Trebče (TS)
dir. Luka Carli

ČETRTEK, 3. JANUARJA 2008
OB 20. URI
TREBICIANO/ TREBČE (TS), CERKEV SV. ANDREA
"NOVOLETNI KONCERT"
MePZ "Primorec" / Trebče (TS)
dir. Martina Feri

Vokalna skupina "Grgar" / Nova Gorica (SLO)
dir. Andrej Filipič
MePZ "Skala Slovan" / Gropada in Padriče (TS)
dir. Herman Antonič

SOBOTA, 5. JANUARJA 2008
OB 20.45
BOLZANO/ BOCEN, CERKEV "CHIESA CRISTO RE"
"BOŽIČNI KONCERT"
MePZ »Lipa« / Bazovica
dir. Tamara Raseni
Zbor »Castel Flavon di Bolzano«
dir. Loris Bortolato

NEDELJA, 6. JANUARJA 2008
OB 15.00
MILJE, STOLNICA
»S PESMIJO VAM ŽELIMO...«
MoVS »Lipa« / Bazovica
dir. Anastazija Purič
»Girotondo d'Arpe di Trieste« / Trst
dir. Tatjana Donis

Krožek KRUT vabi ob skodelici čaja na ogled gledališke predstave »900« v četrtek, 13. decembra 2007 ob 16. uri, Gregorčičeva dvorana (Ul. San Francesco 20, II).

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije
Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org
Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org
Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org
Solibca: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

ZSKD, Društvo za umetnost KONS, KD Oton Župančič vabijo na

LIKOVNO RAZSTAVO HOMMAGE SPACALU

Otvoritev razstave
četrtek, 13.12.2007 ob 19.30 na sedežu KD Oton Župančič, Štandrež

USTVARJALNE DELAVNICE ZA OTROKE
sobota, 15.12.2007 od 9.30 do 12. ure na sedežu KD Oton Župančič v Štandrežu

RAZSTAVA OTROŠKIH STVARITEV
sreda, 19.12.2007 ob 20.30 na sedežu KD Oton Župančič v Štandrežu, sledi božični kulturni program

Ime in priimek: Štefan Turk
Kraj in datum rojstva: Trst, 13.02.1974

Zodiakalno znamenje: vodnar
Kraj bivanja: Trst

E-mail: top secret

Stan: samski

Poklic: ?

Najboljša in najslabša lastnost: lenoba

Nikoli ne bom pozabil: finale Champions league Juventus-Ajax

Hobi: CSI, Dr. House, Heroes...

Knjiga na nočni omarici: ena ?

Najljubša risanka: vse risanke Hayao Miyazaki

Najljubši filmski igralec/ igralka: Takeshi Kitano

Najljubši glasbenik: Andrej Carli - Tuml

Kulturnik/ osebnost stoletja: moj brat

Ko bom velik, bom... znan umetnik

Moje društvo: Društvo za umetnost Kons

Moja vloga v njem: odbornik

Svojemu društvu želim: veliko sreče

Moj življenjski moto: počasi

Moje sporocilo svetu: naj se paži, da ne bo počil

DOLINA - Prihodnji petek bo slavje ob 30. obletnici pimenovanja šole po Prežihovem Vorancu

Z Vorančevim zgledom tudi danes na pot v življenje

Učitelji in učenci/ podajmo si roke,/ saj vsem nam v srcih bije/ prežihovsko srce.
Naj predstavlja ta uvodna kitica Mi smo Prežihovci, Borisa Pangerc, vodilno nit praznovanja 30-letnice poimenovanja Osnovne šole Prežihova Voranca Dolina – Mačkolje, po književniku Prežihovem Vorancu. Na šoli so se odločili, da v petek 14. decembra, v prostorih krajevnega društva Valentin Vodnik, pomembno obletnico primerno in slovesno obeležijo.

Pred tridesetimi in več leti...

V tistih letih so v dolinski občini pojmenovali kar tri slovenske osnovne šole. Najprej ricmanjsko in boljšansko, zadnja na vrsti je bila dolinska. Predlog in želja, da bi šolo pojmenovali po slovenskem zaslужnem možu, sta se v brežanski vasici pojavila že nekaj let prej. Ko pa so dne 10. junija 1975 na medrazrednem svetu po izčrpni razpravi predstavniki staršev in učitelji soglasno sprejeli predlog, da šolo pojmenujejo po Prežihovem Vorancu, je postopek za pojmenovanje tudi uradno stekel. Sledila je prošnja na ministrstvo za javno šolstvo, ki je izdalо pozitivno mnenje dne 16. decembra 1976.

Po božično-novoletnih počitnicah, se je medrazredni svet odločil za ustanovitev koordinacijskega odbora. Sledili so sestanki, na katerih so sodelovali predstavniki staršev osnovne šole in vrtca, predstavniki prosvetnega društva V. Vodnik, Mladinskega krožka, vaške godbe Breg, športnega društva Breg, podružnice Glasbene Matice v Dolini in predstavniki Tabornikov. Na sestankih je razgovor tekel o slovesnem pojmenovanju. Odbor je tudi sklenil, da pred poslopjem postavi pisateljev doprsni kip. Načrt za postavitev doprsnega bronastega odlikta je izdelal Vladimir Furlan, Dušan Pangerc pa je vodil gradbena dela za njegovo postavitev. Reprodukcija glave je bila narejena po kipu, ki ga je izdelal kipar in portretist Ivan Sajević.

Ker sta postavitev kipa in priprava slovesnosti terjala znatne stroške, ki jih šola ni zmogla kriti sama, je odbor začel iskati sredstva in pomoč pri krajanah, ki so s postovljnim delom (kot je razvidno tudi iz posnetkov) z gmotno in moralno podporo poskrbeli, da je bilo vse nared za otvoritveni dan. Dolinska občina je priskrbela material za ureditev dvorišča in kamnit tablo za pročelje šolskega poslopja z navedbo imena šole.

Utemeljitev izbire

Pred tridesetimi in več leti so se odločili za Prežihovega Voranca, ker so v njegovem življenju in delu zasledili velike podobnosti z življenjem naših ljudi v obdobju med obema vojnoma, med osvobodilno borbo in po njej. Tudi pri nas smo doživeli raznarodovalno šolo pod fašizmom. Tudi naši ljudje so morali med obema vojnoma bežati iz rojstnega kraja v tujino, ali so morali v ječe in v taborišča zaradi svojega političnega prepričanja, predvsem pa zaradi tega, ker so bili zavedni Slovencii. Ker se je Voranc s svojim življenjem in svojimi deli boril proti izkorisčanju, za boljše socialne razmere in ker sam v svojem življenju ni klonil, čeprav je doživel raznarodovalni pritisak, izgnanstvo v tujino ter ječo in taborišče, zato so se v Dolini odločili, da pojmenujejo šolo po tem velikem slovenskem književniku.

Slovesno poimenovanje šole

24. aprila 1977 je nastopil dan poimenovanja z odkritjem doprsnega kipa in blagoslovom župnika Albina Grmeka. Boris Lovriha se je v imenu koordinacijskega odbora zahvalil za aktivno pomoč vsem ustanovam in posameznikom. O življenju in delu ter utemeljiti izbire za pojmenovanje šole po Prežihu je spre-govorila Ester Kočevar, o pomenu tovrstnih pobud pa didaktični ravnatelj

osnovnih šol dolinske občine Stanko Skrinjar.

Pozdrave občinske uprave je prinesel župan Edvin Švab, ki je med drugim povedal, da pomeni to poimenovanje za nas Slovence, ki smo člani manjšinske narodnostne skupnosti v Italiji, obvezo, da bo ustanova dosledno ohranjala, razvijala, učila in branila tudi vse tisto, kar prispeva, da postaneš in ostaneš pošten državljan in zaveden Slovenec. Ta obveza, ta skrb, to oblikovanje in spremmljanje delovanja naših šol zajema in mora zajemati celotno družbo. To je bil poziv, ki je po tridesetih letih še vedno aktualen, kot so še aktualne besede, ki jih je na dan otvoritve izrekla Ester Kočevar, ko je dejala, da je zdaj Prežihov Voranc tudi naš, nam vsem za vzor, predvsem pa mladini, ki zahaja v to-

šolo. Mladi naj bi odhajali iz nje v življenje tako močno, trdno, in borbeno vzgojeni in s tako ljubezno do svojega jezika in do svojega naroda, kot jo je čutil Prežihov Voranc.

Sledil je kulturni del, kjer je najprej nastopil šolski pevski zbor, ki je pod vodstvom I. Ota zapel O moj priljubi, dragi dom, Pozdravi in Slovenska zemlja. Črtico Dobro jutro P. Voranca so uprizorili učenci 3., 4. in 5. razreda pod strokovnim očesom Staneta Raztresena. Kulturni del sta zaključila nastop MoPZ V. Vodnik pod vodstvom I. Ota in nastop godbe na piha Breg pod taktirko V. Slavca.

Slovesnosti so se med drugimi udeležili tudi pisateljevi hčeri Mojca in Vida ter delegacije istoimenskih šol iz Raven na Koroškem in iz Ljubljane, ter župan Jarc iz Do-

berdoba, kjer so kasneje domačo osnovno šolo prav tako pojmenovali po koroškem pisatelju.

Spored praznovanja 30-letnice poimenovanja

Proslavljanja poimenovanja šole bodo torej potekala v petek, 14. decembra 2007, ob 20. uri v dvorani SKD V. Vodnik v Dolini.

Program bodo oblikovali učenci osnovne šole Prežihov Voranc, otroci otroškega vrtca Pika Nogavička, dijaki nižje srednje šole Simon Gregorčič, harmonikaš Marko Manin in kot pred tridesetimi leti bo nastopil moški pevski zbor Valentin Vodnik tokrat pod vodstvom Anastazije

Purič. Priložnostne pozdrave bodo podali didaktična ravnateljica Ksenija Dobrila Nadlišek, bivša učiteljica Nerina Švab in predsednica Združenja staršev Franca Žerjal. V dvorani bodo na ogled fotografije in gradivo o pojmenovanju šole. V organizaciji združenja staršev bo v sklopu prireditve tudi prodajni sejem božičnih voščilnic in daril, ki so jih izdelali učenci in starši med ustvarjalnimi delavnicami na osnovni šoli.

Robi Jakomin

»To, kar človek doživlja v mladih letih...ostane odločilno pri odraslem...«

Pojmenovanje slovenske šole v zamejstvu po slovenskem pisatelju ali pesniku je vedno važen dogodek. V 70. letih prejšnjega stoletja pa je bil tak dogodek, ki je zajel in vključeval celotno skupnost, nekaj izrednega, posebno še, če so italijanske šolske oblasti potrdile izbrano ime.

V Dolini smo vsi sodelovali, da smo lahko organizirali pojmenovanje in postavili spomenik Prežihu, ki ni obeležil le šole, ampak tudi vas Dolino. Starši so predlagali Prežihovo ime po posvetovanju z vaščani in vaškimi organizacijami. Vsi smo čutili, da spada Voranc k nam. Njegovo življenje, njegova vera v človeka, ljubezen do slovenskega jezika, plemenite misli, ki vejejo iz njegovih del, so nam bile izredno bližu. Primereno ime za odrasle vaščane in šolo, kajti Voranca vzljubljujo tudi otroci, ko spoznajo njegove čudovite črtice v zbirki Solzice.

Ob pisanju za otroke, je tako razmišljal: »To, kar človek doživlja v mladih letih, kar se kali skozi otrokovo psiho, to ostane odločilno pri odraslem, iz tega rasejo nagibi, dejanja. Če so ti v mladih letih do česar koli vsadili ljubezen ali sovraštvo v srce, to ostane in se pozneje v taki ali drugi obliki pokaže. Čemur se človek pozneje priuči, to rase najrajsi na temelju tega, kar si je osvojil v mladosti.«

Ko prebiram te misli, se mi zdi, da jih je namenil prav nam staršem, vzgojiteljem in vsem, ki se ukvarjam z otroki in mladimi. Te njegove misli so bile, so in bodo vedno aktualne.

S poimenovanjem šole po Prežihu smo Dolinčani stopili v veliko družino Prežihovcev širom po Sloveniji. Z našim vstopom so postal srečanje Prežihovih šol redna. Vsako leto smo se srečevali na drugi šoli in se medsebojno spoznavali. Povsod so nas sprejemali z odprtimi rokami in srci, kajti posebnost naše manjšinske šole, naša navezanost na šege in navade, naše vztrajanje pri gojenju slovenskega jezika in narodne zavesti, je vzbudila pri Prežihovcih v Sloveniji občudovanje in solidarnost. Mi smo pri njih spoznavali, da nismo sami, ampak del slovenskega naroda mimo vseh meja in državnih sistemov. Vsako Prežihovo srečanje je matični Sloveniji in v Zamejstvu, ki sem ga doživel, je bilo pravo slavje tovarištva in prijateljstva.

Nerina Švab

»Deset ljet kupe« Druga cd plošča Harmonikarskega orkestra GM Špeter

Harmonikarski orkester Glasbene matice iz Špetera je na pobudo prof. Aleksandra Ipvaca pred točno desetimi leti. Okoli sebe je zbral lepo število mladih učencev naše šole in glasbenikov, ki jih združuje velika ljubezen do harmonike in pa želja po originalnosti in kreativnosti v izvajajuju širših in vedno bolj zahtevnih repertoarjev. V teh desetih letih je orkester dosegel pomembne rezultate: od številnih nagrad in priznanj na državnih in mednarodnih tekmovanjih med katerimi 2. nagrada v Pragi leta 2006 in 3. nagrada v Castelfidaru leta 2007, do samostojnih koncertov in nastopov.

Leta 2005 je orkester izdal svojo prvo zgoščenko, sedaj pa je pred vami že druga na naslovom »Deset ljet kupe«. Plošča vsebuje skladbe, ki jih je orkester naštudiral in izvajal v zadnjih dveh letih. Privlačnost skupine mladih glasbenikov navduhuje mlade skladatelje, da ustvarjajo izrecno zanjo. Rah-

ločutnost, ki jo dirigent izraža do Benečije in njene specifice, se odraža v priredbah in avtorskih skladbah: naj omenim beneško ljudsko »Kaj se vam zdi, pastirčki vi«, ki jo je po zapisu tržaškega skladatelja P. Merkuja priredil A. Ipvac in avtorsko skladbo »Piškice«, s katero je prejel II. nagrado v Castelfidaru v kategoriji filmske glasbe. Med mlajšo generacijo skladateljev prisotnih na plošči sodi tudi Goričan Ivo Špacan.

Pri uresničevanju takega projekta sta pomembna dva elementa: izvajalci z dirigentom za njihov trud, pozrtvovalnost in navdušenje ter starši z vodstvom šole za organizacijsko in tehnično pomoč. Vsem se zato v imenu Glasbene matice najtopleje zahvaljujem ter čestitam za uspešni dosežek.

Ravnatelj Glasbene matice prof. Bogdan Kralj

Ramonika:
Alessandro Giagnach
Danielle Trinco
Emanuele Paravan
Gabriele Giagnach
Giovanni Benelli
Leonardo Sardaro
Manuel Vianin
Matteo Gollop
Mattia Trinco
Martina Rossi
Monica Vidoni
Renata Zanon
Simone Quakza
Silvia Lepore
Valentina Fadi
Valentino Ferencic
Bas Ramonika:
Manuel Pigheli
Klavijature in Tamburi
Giovanni Sardaro
Sodelavec

V Gorico prihaja glasba s Sardinije

Jutri s pričetkom ob 20.30 bo znana italijanska etno-folk skupina »Andhira« iz Sardinije nastopila v Kulturnem domu v Gorici v okviru koncertne sezone »Glasbeni spletki in glasbenega festivala Across the border. Koncert je nastal s sodelovanjem Kulturnega doma Gorica, glavnega pobudnika vpeljanega niza koncertov etno glasbe, Glasbene matice in deželnega Združenja Sardincev.

Andhira je kulturni nomadizem, ki izhaja iz brezčasne legende o izgubljenem mestu. Žanrski nomadizem je tudi posebna formula vokalnoinstrumentalne skupine (glas, klavir, tolkala), ki črpa tako iz sardske ljudske tradicije kot tudi iz kantavtorskega zaklada Fabrizia De Andreja v posebnem projektu glasbene kontaminacije, s katerim se bo predstavila goriški publiku. Skupino sezavljajo uveljavljeni glasbeniki, ki izhajajo iz različnih glasbenih okolij. Povezujeta jih globoka ljubezen do tradicionalne-folktreno glasbe, spontanost nastopa in improvizacije. V tem slogu ustvarjajo tudi svoje avtorske skladbe.

Andhira so:
Elena Nulchis, Egidiana Carta, Cristina Lanzi (glas)
Luca Nulchis (klavir)
Giancarlo Murranca (tolkala)

»Magična noč« v Gorici

»V pričakovanju božičnega časa otroci želijo krasiti drevo, a nimajo ničesar. Potem pa najdejo čudežno skrinjo...«

Tako se začne zgodba, ki jo bodo priovedovali z glasbo, petjem in plesom otroci goriške Glasbene matice ob osrednji božičnici z naslovom »Magična noč«. Kot se je že zgodilo pri uprizoritvi mini muzikla »Zeleni hiša št.51« je ustvarjalna Jana Drasič tudi tokrat združila profesorje in učence vseh oddelkov goriških podružnic za skupno prireditev, kjer bo vsak po svojih zmožnostih imel primerno vlogo, od predšolskih otrok do starejših učencev šole. Na odru Kulturnega doma v Gorici se bodo zvrstile instrumentalne, pevske in plesne točke, ki jih bo povezovala vezna nit božične pravljice, ki je nastala po zamisli in s koreografijami Drasičeve. Priredbe skladb za Orff glasbila je poskrbela Andrejka Možina, Ambra Košuta pa je napisala orkestralno predbo sklepnega spletka božičnih pesmi. Učenci in učno osebje Glasbene matice Gorica bodo ponovno presenetili svojo publiko z glasbenim projektom, ki bo zaživel v sredo, 12. decembra ob 18.30.

Hommage à Primož Lorenz Recital Aleksandra Rojca

Z drugim koncertom abonmajske sezone Glasbenih spletov se bo tržaški solist, komorni glasbenik, docent Glasbene matice in muzikolog Aleksander Rojc poklonil nekdajnemu mentorju Primožu Lorenzu z glasbenim potovanjem, ki spodbuja smiselne povezave med preteklostjo in sedanjošto, od Johanna Sebastiana Bacha in očeta dodekafonske glasbe Arnolda Schönberga do Galine Ustvolskaje, Federica Mompouja in Tržačana Giampaola Coral.

Spomin na mentorja... Lorenz je bil radodaren glasbenik, »glasbenik po milosti božji«, rojen pianist. Spominjam se ga kot rahločutnega človeka, ki me je učil frazirati, obenem njegove lahkonosti bivanja, ljubezni do življenja.

»Ricercare« kot vezna nit programa... Temura je umetnost preobraževanja črk, t.i. anagram. Notarikon je to, kar je za latinsko tradicijo akrostih. Bach uporablja Notarikon v posvetilu Glasbenega

poklona, kjer začetne črke besed ustvarijo besedo RICERCAR. To je mogoče bistveni predznak naše življenjske usode.

Vrednost odsotnosti... Sredi hrušpa našega časa, v nasilju kričanih besed, sem želel posvetiti svoj projekt vrednosti odsotnosti. Kot, da bi zgradil prostor za spomine in refleksije, za emocije in obžalovanje z zgodbo Primoža ali, tudi, objektov, ki jih danes več ni in so priovedovali o trenutku našega kolektivnega življenja. Kot je pisal Seneka: »Vsi trpijo v stremljenju po prihodnosti, v odporu do sedanjošti. Ampak kdor izkoristi zase vsako uro, kdor osmisli vsak dan, kot da bi šlo za celo življenje, si ne želi jutrišnjega dne in se ga ne boji... Vse je že znano, užival je do našišenosti. Naj usoda razpolaga po svoji volji, življenje je že na varnem. Zato nima smisla govoriti, da je nekdo dolgo živel zaradi belih las ali gub: ni dolgo živel, a je dolgo časa bil na svetu...« (De brevitate vitae)

BOŽIČNI KONCERT ZADRUŽNE KRAŠKE BANKE v sodelovanju z Glasbeno matico

V NEDELJO, 16. DECEMBRA OB 18.00 - DVORANA TRIPCOVICH, TRST

SIMFONIČNI ORKESTER GLASBENE MATICE IZ TRSTA
BARITONIST DAMJAN LOCATELLI
DIRIGENT IN VIOLINIST ČRTOMIR ŠIŠKOVIČ

Program

A.FOERSTER	GORENJSKI SLAVČEK – uvertura	G.BIZET	iz Suite CARMEN
Ch.DEBERIOT	SCENE DE BALLET op.100		Preludij
	za violino in godalni orkester		Aragonaise
	(prir. M.Sofianopulo)		Entracte
G.VERDI	BRINDISI (prir. P.Mora)	J.STRAUSS	Arija Toreadorja
P.I.ČAJKOVSKI	iz Suite "HRESTAČ" op.71 a	M.POLJAKIN	WIENERBLUT – valček op.354
	Koračnica		KANARČEK za violino
	Ples sladkorne vile		in orkester (prir. P.MORA)
	Cvetlični valček	J.STRAUSS	TRITSCH-TRATSCH POLKA op.214

Brezplačni vstop z vabilom.
Vabilo bodo na voljo pri bančnih okencih sedeža in podružnic ZKB do četrtek, 13.12.

NAPOVEDNIK

GORICA

V pondeljek, 10. decembra ob 20.30- Kulturni dom, Gorica
Koncertna sezona Glasbeni spletki - v okviru festivala Across the border
Koncert vokalnoinstrumentalne skupine ANDHIRA iz Sardinije (etno-glasba)

V sredo, 12. decembra ob 18.30
Kulturni dom, Gorica

»V magični noči«-osrednja božičnica učencev goriške Glasbene matice (zbor, orkester, komorne skupine, solisti in ples)

TRST

V četrtek, 13. decembra ob 20.30
Kulturni dom v Trstu
Abonmajska sezona Glasbeni spletki –

Poklon Primožu Lorenzu-recital pianista Aleksandra Rojca (na sporednu skladbo J.S.Bacha, F.Busonija, G.Ustvolskaje, F.Mompouja in G.Coral).

V petek, 21. decembra ob 20.30

v cerkvi v Sv.Križu

»V pričakovanju Božiča«-osrednja božičnica učencev šole M.Kogoj (solisti in komorne skupine)

LAZE-PODBONESEC

V petek, 14. decembra ob 20.30,

cerkev Sv.Antona (Laze-Lasiz)

Božični koncert učencev špetrske Glasbene matice v okviru niza Concerti di Natale-Comunità Montana Torre-Natisone-Collio in revije Nativitas (OPZ Mali Lujerji, razred solopevcov Gm Špeter in zbor F.Venturini-Domjo)

glasbena
matica

GLASBENA MATICA TRST
ŠOLA MARIJ KOGOJ
Ulica Montorsino 2
tel. 040-418605 fax 040-44182
www.glasbenamatica.com
e-mail: trst@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA GORICA
Korzo Verdi 51
tel. 0481-531508 fax:0481-548018
e-mail: gorica@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA ŠPETER
Ulica Alpe Adria 69
tel./fax. 0432 727332
e-mail: speter@glasbenamatica.com

GLASBENA MATICA KANALSKA DOLINA
ŠOLA TOMAZ HOLMAR, UKVE
ul. Pontebiana 28
tel./fax +39 0428-60266
e-mail: info@planika.it

EVROPSKA UNIJA - Vinogradništvo in vinarstvo

Novosti pri reformi skupne tržne ureditve

IZOBRAŽEVANJE

Še možen vpis na dva važna tečaja

Še je čas, da se zainteresirani vpšejo na dva zelo pomembna kmetijska tečaja: tečaj splošnega kmetijstva in tečaj upravljanja kmečkih turizmov. O teh dveh tečajih smo sicer že pisali, namenjena pa sta vsem, ki se želijo poklicno ukvarjati s kmetijstvom oziroma s kmečkim turizmom.

Tečaj splošnega kmetijstva

Traja 150 ur in zajema vse pomembnejše kmetijske usmeritve: vinogradništvo, oljkarstvo, zelenjadarstvo, živinorejo, kmetijsko ekonomiko ter pregled fiskalnih aspektov vodenja kmetijskega obrata. Tečaj je torej edinstvena prilika za pridobitev strokovnega znanja iz področja kmetijstva. Poleg tega je potrdilo o uspešno končanem tečaju nepogrešljiv dokument za kmetijske podjetnike, ki hočejo biti deležni novih prispevkov v kmetijske namene. To velja predvsem za mlade, ki se nameravajo posvetiti kmetijski dejavnosti in samo z omenjeno diplomo lahko dokažejo svojo poklicno usposobljenost.

Tečaj upravljanja kmečkih turizmov

Predvidenih je 100 učnih ur. Tečaj usposablja tečajnike za vodenje kmečkih turizmov in koriščenje oblik pomoči, ki jih predvideva obstoječa zakonodaja. To je tudi priložnost za obogatitev znanja za upravljanje zahtevnih obveznosti, ki jih nalaga vodenje kmečkih turizmov.

Ob koncu še enkrat pozivamo vse, ki bi radi obiskovali tečaja, da se čimprej vpšejo, ker je za izvedbo tečaja potrebno zadostno število vpisanih. Zainteresirani se lahko obrnejo na urade Kmečke zvezze (040-362941) ali Zavoda za poklicno izobraževanje (040-566360).

Na področju vinogradništva in vinarstva se v EU pripravljajo velike spremembe. Glavne smernice reforme uvajajo sledeče novosti: manj pomoči za neproduktivne posege, ob istočasnem okreplitvi promocije in ukrepov usmerjenih v večjo konkurenčnost evropskih vinogradnikov in vinarjev, še posebej na mednarodnih tržiščih, ki so pod rastocim tržnim pritiskom proizvajalcev izven unije ter krčenje vinogradniških površin.

Clanice unije se z navedenimi smernicami načelno strinjajo, manj složne pa so, ko je treba določiti strategijo za njihovo uresničitev.

Edini ukrep, ki so ga več ali manj prepričano osvojile vse članice, je krčenje vinogradniških površin. Izhodiščna površina 400.000 ha se je sicer znižala na 200.000 ha, ki jo pa skoraj vse članice podpirajo, ker naj bi bila nujen ukrep za uskladitev ponudbe in povpraševanja vina, sicer bo treba še naprej namenjati velike količine vina destilaciji za predelavo v alkohol. V zadnjih letih je ta količina nihala med 9 in 13 milijoni hl.

Drugi predlog v okviru skupne tržne ureditve za vino, ki predvideva prepoved uporabe sladkorja za sladkanje mošta, pa je naletel na ostro nasprotovanje velike večine držav unije (22). V prid temu ukrepu so se izrekle le mediteranske države, med katerimi je tudi Italija, ki prepričano zagovarja to stališče. Žal pa se je od te skupine po začetnem obotavljanju dokončno ogradiла tudi Francija, tako da so članice, ki zahtevajo prepoved uporabe sladkorja za dosladkanje mošta presibke, da bi lahko prevladala njihova volja. Gre za izbiro, ki bo močno pogojevala evropsko vinsko tržišče, saj znaša količina vina proizvedenega v Evropski uniji z dodajanjem sladkorja ali koncentriranega mošta 55 milijonov hl. Sladkanje je razširjeno predvsem v severnih evropskih državah ter državah Vzhodne Evrope, novih članicah unije, ki ne bodo sprejele predlaganega ukrepa.

V primeru da, kot je zelo verjet-

no, ne bo sprejet predlog o prepovedi dosladkanja mošta s saharozo, pa Italija kot alternativno predlaga, da bi bil na etiketah vin proizvedenih z dodatkom sladkorja ta poseg naveden ter da se predvidi pomoč pri uporabi koncentriranega mošta, ki jo italijanska zakonodaja dovoljuje.

Zadnja pomembnejša novost reforme zadeva pravico do sajenja novih vinogradniških površin, ki je sedaj

v veljavi v EU. Leta 2014 naj bi in okviru reforme skupne tržne ureditve prišlo do preklica prepovedi sajenja novih vinogradov brez tozadne pravice (diritto d'impianto). Nekatere države, med katerimi izstopata Francija in Italija, imajo s tem v zvezi velike pomisleke, ker bi ta sprostitev lahko privela do tržnega nereda in oškodovala predvsem vina višje kakovosti in s tem vinogradnike, ki so

veliko investirali v proizvodnjo teh vin.

Glede promocije vina pa je italijanski predstavnik v evropskem parlamentu Giuseppe Castiglione predlagal, naj bi se sredstva za promocijo vina (trenutno 120 milijonov evrov) povečala ter naj bi se promocija izvajala tudi na skupnem evropskem tržišču in ne samo v državah izven Evropske unije.

VRTNARSTVO - Pripravljanje načrta za naslednje leto in hranjenje pripomočkov

Kaj potrebujemo za vrtnarjenje

Z dobrim načrtovanjem in nakupom ter hranjenjem pravega materiala, gnojil, semen in škopip lahko precej izboljšamo kakovost in povečamo količino pridelkov

V vrtnarstvu lahko pravilna uporaba gnojil, škopip, semen, namenske zemlje, materiala za prekrivanje tal itd. znaša izboljša kakovost in količino pridelkov tudi v manjših vrtovih. V tem času, ko lahko vrt še obdelujemo in pravljamo načrt za prihodnjo sezono, ali ko pravljamo ostanke prejšnjih vrtin, bomo posredovali nekatere podatke o tem, kako vse te pripomočke hranimo in na kaj moramo paziti, ko jih kupimo.

GNOJILA - Gnojila lahko močno izboljšajo bodisi kakovost kot tudi količino pridelkov, če jih le pravilno uporabljamo. Zelo važna so organska gnojila, ki izboljšajo rodovitnost in strukturo tal. Med organskimi gnojili je najboljši hlevski gnoj, ki pa ni vedno razpoložljiv. Na mestu gnoja lahko uporabljamo kompost ali druga organska gnojila. Zelo važna so tudi mineralna gnojila. Posebno, če imamo male površine, je priporočljiva in bolj praktična uporaba mešanih gnojil, ki jih uporabljamo na začetku pomlad. Biološki vrtnarji pa imajo na izbiro celo vrsto bioloških gnojil.

Važno je, da z nabavo gnojil ne pretiravamo. Kupimo le toliko, kolikor bomo potrebovali v prihodnji sezoni, da bomo vedno razpolagali s svežimi gnojili. Če pa so konfekcije gnojil prevelike za naše potrebe, se lahko dogovorimo z enim ali dvema malima vrtnarjem in

gnojila kupimo skupaj. Na ta način nam ne bodo ostajala. Včasih pa le dobimo v prodaji zelo majhne količine. Gnojila pa navadno prodajajo v plastičnih vrečah. Hranimo jih v dobro zaprtem in v suhem prostoru.

ŠKROPILA - Prav tako ne smemo pretiravati s količinami škropil. Najbolje je, da so vedno sveža. V tem času pregledamo vse, kar imamo in premislimo, ali je to dovolj za naslednje leto. Ostala škropila bomo kupovali sproti, ko jih bomo potrebovali. Škropila, ki jih imamo doma, hranimo na za otroke in živali težko dostopnih mestih, po možnosti v zaklenjeni omari. Odprte konfekcije dobro zapremo z lepilnim trakom, da vlagajo manj pride v notranjost.

SEMENA - Niti z nabavo semen ne smemo pretiravati. V tem času pregledamo, katera semena še imamo in si v dneh, ko nimamo opravil na prostem, naredimo seznam semen, ki jih bomo potrebovali prihodnjo kmetijsko sezono.

Še prej naredimo okvirni načrt, kaj bomo gojili. Za nabavo pa raje počakamo na začetek pomladi, saj lahko dobimo kake novosti in bolj sveže seme. Semena, ki jih nismo uporabili, hranimo v dobro zaprtih, po možnosti kovinastih škatlah, da jih obvarujemo pred mišmi, žuželkami in vlago.

NAMENSKE ZEMLJE - Namenske zemlje uporabljamo v glavnem za go-

jenje sadik in rastlin v lončkih. Namenske zemlje in šoto dobimo v prodaji v plastičnih vrečah od 5 do 80 litrov. Hranimo jih tudi nekaj let, pa čeprav je bolje kupiti vedno svežo zemljo.

LONČKI IN VEČPROSTORNI ZAJOBI ZA GOJENJE RASTLINIC

Slednji so lahko različnih velikosti in oblik. Lahko jih tudi ponovno uporabimo, vendar jih moramo pred ponovno uporabo dobro očistiti in razkužiti z varekinom. Potopimo jih za nekaj ur v 10 litrov vode, v katero dodamo 2 litra varekine. Skrbno jih posušimo in nato jih shraniemo do naslednje pomladi.

MATERIAL ZA PREKRIVANJE

TUNELA - Najbolj je priporočljiv E.V.A., to so polimeri iz etilen-vinil-acetata in termični polietilen, ki je dolgo obstojen. Lahko uporabljamo tudi PVC (folija iz polivinilskega klorura), ki zelo dobro hrani topločno, a je težja in manj obstojna od prejšnjih dveh. Posebno za naše kraje je najbolj priporočljiva folija, ki je debela vsaj 0,15-0,20 mm. Po končani uporabi folijo dobro očistimo in zavijemo. Po navadi te folije trajajo 3-4 leta, nakar je najbolje, da jih zamenjamo, saj s časom izgubijo obstojnost in prozornost.

PAJČEVINASTO VLAKNO

To zelo praktično in po ceni vlakno res ne more manjkati v nobenem vrtu, saj ima številne pozitivne lastnosti: semena

vzkljijejo bolj homogeno, nekoliko zavaruje semena in rastline pred mrazom, zavaruje gojene rastline pred ptiči in drugimi živalmi itd. Pajčevinasto vlakno lahko traja veliko časa in če se umaže, ga z lahkoto operemo tudi večkrat, nakar ga dobro posušimo in spravimo.

MATERIAL ZA PREKRIVANJE

TAL - Za prekrivanje tal uporabljamo neprozorne, po navadi črne plastične folije. Po navadi so te folije debele od 0,05 do 0,07 milimetra. Na majhnih površinah lahko uporabljamo tudi tanjše folije. Po končani uporabi jih skrbno očistimo in zavijemo. Posebno, če smo na tej naredili luknje, napišemo tudi za katero vrtinino smo jo uporabljali. Na razpolago so tudi take folije, ki se same razkrojijo in tako jih ni treba odstraniti. Za prekrivanje lahko uporabljamo tudi slamo.

OPORA ZA VRTNINE

Opora je lahko iz različnega materiala. Velikokrat je to material iz rastlin, ki rastejo v bližini, kot na primer kanele. Opora moramo imeti vedno čisto in dobro spravljen, posebno leseno. V tem času oporo spravimo iz vrtu, če tega še nismo storili, in jo pustimo na soncu posebno ob suhem vremenu ali v zračnem prostoru. Nato odstranimo tisto, ki je ne bomo uporabili več, po potrebi ji popravimo konično, nato pa spravimo čiste in suhe v shrambo.

MREŽE PROTI TOČI IN PROTIVETRU - Mreže so tudi zelo važne pri vrtnarjenju. Za naše kraje so posebno važne mreže proti burji. Postavimo jih navpično in za oporo postavimo močne kole in žice iz pocinkanega železa. Na razpolago so tudi mreže proti pticem.

ŽICE - Tudi v vrtnarstvu večkrat potrebujemo žice, bodisi za povezavo opore, kot za tunel in ostale povezave. Žice naj bodo iz pocinkanega železa. Največkrat uporabljamo žice št. 12 in št. 18. V prodaji dobimo tudi plastificirane železne žice. Hranimo jih čiste in suhe tudi več let.

ETIKETE IN OSTALI MATERIAL - Na koncu naj povemo tudi, da večkrat v vrtnarstvu uporabljamo etikete, posebno, ko sejemo ali sadimo več sort na isti gredici, da jih lahko razločujemo. Na etikete napišemo tudi datum, kdaj smo sejali ali sadili. V prodaji so različne in iz različnega materiala. Važno je, da so obstoječe proti dežju in ostalim vremenskim nevšečnostim. Napisati moramo vedno s svinčniki, ki so obstojni proti vodi.

V vrtnarstvu so večkrat nujne tudi rokavice, brez katerih postanejo nekatera opravila bolj težavna. Rokavice in drugi material naj bodo vedno čisti in dobro spravljeni.

Magda Šturm

MANJŠINE - Evropski poslanec Jo Leinen o uveljavitvi Listine EU o temeljnih pravicah

Dokument, na katerega smo čakali celih 50 let

Evropski poslanec
Jo Leinen,
poročalec o
temeljni listini v
Evropske
parlamentu

Prihodnji teden, točneje 12. decembra, bodo v palači Evropskega parlamenta v Strasbourgu slavnostno razglasili Evropsko listino za temeljne pravice; to bo skupna slovesnost predstavnikov evropskega parlamenta, komisije in Sveta EU. Ta listina vsebuje tudi nekateri temeljne pravice za jezikovne skupine, ki so v državah Evropske unije še vedno diskriminirane.

Listina Evropske unije za temeljne pravice je besedilo širokega dometa, ki vsebuje načela o državljanjih, političnih, ekonomskeh in socialnih pravic državljanov Evropske unije. Razdeljena je v šest poglavij: dostojanstvo, svoboda, solidarnost, enakost, državljanstvo in pravica. Zagovorniki te listine jo obravnavajo kot izraz zavzetosti EU za človekove pravice in temeljne svoboščine ter glede na to pomembnejši korak naprej v primerjavi z Amsterdamsko pogodbo, v kateri so bile te pravice prvič omenjene.

Za tiste, ki se še posebej zanimalo za jezikovne manjštine, je listina pomembna zaradi dveh členov. Tako 21. člen jasno vključuje jezikovne pravice v pravni red EU in določa temelje za boj proti diskrimina-

ciji glede na jezik in tudi glede na pripadnost narodni manjšini. Poslej se bo mogoče v primeru take diskriminacije pritožiti na evropsko sodišče v Luksemburgu. 21. člen v prvem odstavku določa, da mora biti prepovedana "vsakršna diskriminacija, kot na primer diskriminacija glede na spol, raso, bravo kože, etnični ali socialni izvor, genetske značilnosti, jezik, religijo ali vero, politično ali drugačno mnenje, pripadnost narodni manjšini, lastništvo, kraj rojstva, omejeno fizično sposobnost, starost ali spolno usmerjenost". 22. člen pa določa, da mora Evropska unija spoštovati kulturno, versko in jezikovno različnost.

Čeprav se bodo te pravice uveljavljale samo z ozirom na določila in dokumente Evropske unije, bodo tiste jezikovne skupine, ki so bile vse ta leta diskriminirane, kot na primer Bretonci ali Okcitanci v Franciji, pridobile nekatera poravnava sredstva, ki jih bodo uveljavila, če se bodo pri izvajajuju katerihkoli določil Evropske unije čutile diskriminirane.

V tem času teče v Evropskem parlamentu tudi razprava o poročilu poslance Michaela Cashmana; o njem razpravlja parlamentarni odbor za pravico, državljanške

svoboščine in notranje zadeve; to poročilo obravnavata predlog Sveta EU in evropske komisije o ustanovitvi nove evropske agencije za temeljne pravice. Predlog pa v seznam vprašanj, glede katerih se ocenjuje diskriminacija, ne vključuje jezikov, čeprav je to vprašanje izrecno vključeno v sami Listino o temeljnih pravicah. To je vera zelo čudno, ker bo pač glavna naloga nove agencije prav izvajanje listine. Glede na to so nekateri poslanci omenjenega odbora Evropskega parlamenta vložili popravek, po katerem naj bi se nastajajoča agencija ukvarjalata tudi z diskriminacijo glede na jezik. O tem amandmaju bodo razpravljalni prihodnji teden.

Nemški poslanec v evropskem parlamentu Jo Leinen, sicer član Evropske socialistične stranke, je predsednik parlamentarnega odbora EP za ustavna vprašanja, je pa tudi poročalec o tem vprašanju. Z njim smo se v tiskovnem središču parlamenta pogovarjali o tem, kaj zares pomeni ta lista.

Listina o temeljnih pravicah je bila podpisana v Nici 7. decembra 2000. Listino bodo slavnostno razglasili 12. decembra letos v evropskem parlamentu v Strasbourgu. Zakaj prihaja do slavnostne razglasitve še sedaj, po sedmih letih? Kaj se je v tem času spremeno?

Listina je sestavni del Lizbonske pogodbe in bo torej še sedaj postala prav-

no obvezujoča za vse evropske institucije. To bo prvič, da bodo evropski državljanji lahko zares uveljavljali svoje pravice pred Evropskim sodiščem v Luksemburgu. Da bomo imeli javno veljavno besedilo, morajo vse tri institucije uradno razglasiti listino. Ko bo Lizbonska pogodba uradno sprejeta, bo teh 50 členov postal sestavni del evropskega pravnega reda.

Z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe bo postala listina pravo zavezujoča; ali to pomeni, da bo kršitev teh določil s strani katerikoli izmed članic EU, na primer kršitev določila o svobodi združevanja, omogočila prizadetim, da se neposredno obrnejo na luksemburško sodišče?

Listina se uveljavlja samo za dejanja in zakonodajo Evropske unije, ne glede na to, ali jo neposredno uveljavlja evropska komisija ali pa jo posredno uveljavlja države članice, deželne prave ali krajevne oblasti. Ne uveljavlja pa se v primeru dejanj državnih ali krajevnih oblasti, ki niso vezane na EU; v tem primeru ostajajo v veljavi ustanove držav članic in zakonodaja vsake posamezne države.

Kako bo listina povezana z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, dokumentom, ki ga je Svet Evrope odobril leta 1950? Kam se bo moral odslej obrniti državljan, če bodo kršene njegove temeljne pravice, na sodišče EU v Luksemburgu ali na Evropsko sodišče za človekovе pravice v Strasbourg?

Listina EU o temeljnih pravicah, ki bo sedaj stopila v veljavo, je modernejša in popolnejša od deklaracije Svet Evrope o človekovih pravicah. V listini EU lahko najdemo tudi moderne pravice, kot na primer pravico do zdravega okolja, pravice potrošnikov, pravico do dobre javne prave in pravico o zaščiti javnih podatkov, pa tudi prepoved kloniranja človeških bitij.

V Evropi imamo srečo, da naši državljanji uživajo dvojni zaščitni sistem, tako da ni praznin v določilih za zaščito človekovih pravic; na eni strani imamo Listino EU o temeljnih pravicah, na drugi pa Konvencijo Svet Evrope o človekovih pravicah. To je edini kraj na svetu s takimi normativi.

Sicer pa bo EU postala pogodbena članica konvencije Svet Evrope o človekovih pravicah in obe sodišči, sodišče EU v Luksemburgu in sodišče Svet Evrope v Strasbourgu, bosta tesno sodelovali, tako da bodo državljanji res stoddstotno kriti in zaščiteni. Karkoli se zgodi se lahko državljan pritoži v Strasbourgu ali v Luksemburgu.

Kako pa vi sami ocenjujete Listino EU o temeljnih pravicah?

Po grozotni 2. svetovni vojni, v kateri je izgubilo življenje 50 milijonov oseb ter po času, ko sta najprej nacistični in nato komunizem tako očitno kršila človekove pravice v duši Evrope in v srcu evropske identitete. To nas povezuje od Poljske do Portugalske. Mi vsi stojimo za vrednotami civilizacije, ki jih vsebuje linstina.

Poleg tega je ta listina temelj evropskega povezovanja in združevanja, še posebej zato, ker jasno kaže, da Evropska unija ni samo velika tržnica, ampak tudi ščiti lastne državljanje. To je izraz Evrope državljanov in ne samo Evrope trgov in držav.

Kateri bo naslednji korak?

To je končni korak. Na to smo čakali več kot 50 let.

Davyth Hicks

Plakat s pozivom
na manifestacijo in
zahtevo po
avtonomiji

ŠPANIJA - Asturijanci množično na ulici

Zahteva po večji avtonomiji

Več tisoč ljudi se je v soboto, 24. novembra, zbralo v mestu Uviéu, bolje poznano s španskim imenom Oviedo, na manifestaciji, na kateri so zahtevali priznanje avtonomije španskih dežel Asturiji. Pri tem so se sklicevali na dejstvo, da imajo druge španske dežele, kot na primer Katalonija, Baskovska dežela ali Galicija, že dolga leta ustrezno avtonomijo, ki jim omogoča veliko zakonodajno dejavnost in veliko avtonomijo na področju lokalne samouprave ter jima priznava posebne pristojnosti na področju radiotelevizijskih oddaj in šolstva.

Asturijanci se pri tej zahtevi sklicujejo na svoj jezik asturiano (sam mu sicer pravijo bable), ki je nekakšna mešanica portugalsčine, španščine in italijanščine; ta jezik pa ni zaščiten tako kot ostali regionalni jeziki v španski državi. Čeprav dežela uživa omejeno avtonomijo, so na manifestaciji zahtevali uradno priznanje jezika ter njegovo poučevanje v javnih šolah. S tem bi zaustavili upadanje rabe jezika, ki ga beležijo že dolga leta.

Protestni manifestaciji je sodelovalo več kot 250 organizacij civilne družbe.

SLOVAŠKA - Vlada zaostruje jezikovno politiko

Obvezni tečaji slovaščine Kritike evropskih poslancev

Slovaška vlada je pred kratkim vložila v parlament nova določila v zvezi z rabi slovaškega jezika, na katerega opozicija in predstavniki manjšin gledajo kot na poskus krčenja pravic jezikov manjšin, ki živijo v državi. Slovaški minister za izobraževanje je namreč na osnovi tega besedila izdal odlok, po katerem naj bi zemljepisna imena in imena zgodovinskih krajev poslej pisali najprej v slovaščini tudi in madžarskih šolskih učbenikih, madžarska varianta pa naj bi sledila na drugem mestu v oklepaju. V juniju pa je ÚS Szó, edini madžarski dnevnik na Slovaškem, ki izhaja v Bratislavici, ki uporablja madžarska imena krajev v članikih in v oglaših, prejel pisno varnilni ministrski za kulturo, ki je sporocal, da morajo biti »v stikih z javnostjo« vsa imena krajev navedena v slovaškem jeziku, to je v uradnem jeziku države.

Na to se je s sporocilom za javnost odzvala madžarska zunanjna ministrica Kinga Göncz, ki je ocenila, da je prislo na Slovaško kdo kršitev pravic manjšine.

7 novembra letos je slovaško ministrstvo za kulturo izdalo dokument, po katerem

Evropski poslanec Hannes Swoboda

rem bodo morali vsi slovaški javni uslužbeni, zaposleni v državnih upravi, obiskovati predavanja o pravilni rabi uradnega jezika, to je slovaščine, novo zaposleni uslužbeni pa bodo morali opraviti izpit iz znanja slovaškega jezika. Iz dokumenta ni razvidno, ali je uspešno opravljeni izpit pogoj za zaposlitev.

Iz stališča ministrstva tudi izhaja, da ne bo mogoče zaposlititi v medijih javnega sektorja nobenega novinarja, če ne bo prej opravil izpita iz slovaškega jezika. Ministrstvo tudi priporoča slovaški televiziji, naj pri-

pravlj oddaje v zvezi s pravilno rabo državnega jezika. Poleg tega bo ministrstvo nakanalo posebna sredstva za prevajanje filmov v slovaščino, da bo na raznih televizijskih kanalov več filmov v slovaškem jeziku in ne le s podnapisi, kot je bila doslej navada. Tudi vse oglaševanje mora biti v slovaščini, če pa se uporablja kak drugi jezik, mora ta slediti slovaškemu besedilu. Glasnik slovaške vlade Jozef Bednar pa je napovedal, da bo moral minister za kulturo najkasneje v letu dni predložiti ustrezno zakonsko besedilo v parlamentu.

Prav o rabi jezikov, točneje o rabi manjšinskih jezikov, pa je v prejšnjih dneh na Slovaškem poizvedovala šesteklanska delegacija socialistične skupine v Evropskem parlamentu, ki jo je vodil avstrijski poslanec Hannes Swoboda. Delegacija je imela vrsto pogovorov v Bratislavici, nato pa je obiskalo predele Slovaške, kjer je najbolj gostno naseljena madžarska manjšina. Člani delegacije so se pogovarjali tudi s predstavniki romske skupnosti. Ob koncu obiska so v skupnem poročilu zapisali, da so ugotovili napredok, še zlasti v zvezi z romsko skup-

nostjo, »vendar bo treba še veliko narediti za izboljšanje ekonomskega in socialnega statusa Romov.« Glede madžarske manjšine pa so opozorili, da je še »veliko odprtih vprašanj, predvsem v zvezi z rabo madžarskega jezika na šolah in univerzah.« Evropski poslanci so pozvali k dialogu med slovaško vlado in madžarsko manjšino ter izrazili upanje, da bo vlada vključila manjšino v razpravo o zakonih, ki jo zadevajo. »Zelo odkrito smo povedali, da številni govorovi voditelje slovaške nacionalne stranke Jana Slote ne prispevajo k ustvarjanju ozračja pomiritve in dialoga Evropskih standardov ni mogoče dosegrati s takimi stališči, saj ta samo vzbujajo strah in madžarski skupnosti, ki sklepa, da so njene pravice resno ogrožene,« je zapisano v dokumentu socialističnih poslancev. Slednji zato pozivajo slovaške demokrate, naj jasno ločijo taká stališča od normalne politične razprave. V sklepnu delu svojega stališča pa so zapisali, da je treba odločitve o manjšinskih pravicah iztrgati iz rok ekstremistov in jih predati demokratičnim silam.

Judit Solymosi

NOGOMET - V A-ligi

Lazio se je oddaljil od vročega dna lestvice

Rimski klub je premagal Catania - Palermo v dobri formi, premagal je Fiorentino

RIM/PALERMO - Čakajoč na mardiški Real (odločilna tekma za napredovanje v osmino finala lige prvakov bo v torek), je rimski Lazio brez večjih težav premagal Catania in se tako oddaljil od dna lestvice. Na začetku tekme so bili sicer najprej nevarni nogometni mesta izpod Etne: Terlizzijev strel se je odibil od prečke. Catania je zadnjič v gosteh zmagal šele aprila letos. Za Lazio sta bila v nadaljevanju uspešna Rocchi in Pandev.

V Palermu pa je sinoci padla Fiorentina, ki je tako prvič v letošnji sezoni izgubila v gosteh. Prandellijevi varovanci so sicer v prvenstvu zadnjič zmagali šele 3. novembra. Trener sicilskega kluba Francesco Guidolin se je odločil za napadalno enašterico. V napadu so igrali Cavani, Amauri in Miccoli. Slednji je vratarja Freya premagal že v 13. minutu. Drugi zadetek je padel šele v drugem delu. V polno je zadel Brazilec Simplicio. Vsekakor glavni akter sinočnjega srečanja je bil Amauri, ki je dokazal, da je v odlični formi. Pri Fiorentini si pozitivno oceno zaslужi le Montolivo, ki je nekajkrat nevarno zaposilil pazljivega Fontano.

Palermo - Fiorentina 2:0 (1:0)

STRELCA: Miccoli v 8. in Simplicio v 80. min.

PALERMO (4-3-2-1): Fontana; Zaccardo, Biava, Baragli, Capuano;

Guana, Migliaccio, Simplicio; Cavani, Miccoli (Bresciano); Amauri. TRENER: Guidolin.

FIORENTINA (4-3-3): Frey; Potenza (Santana), Dainelli, Gamberini, Gobbi (Pasqual); Donadel, Liverani (Semoli), Montolivo; Jorgensen, Pazzini, Mutu. TRENER: Prandelli.

Lazio - Catania 2:0 (1:0)

STRELCI: Rocchi v 8. min. in Pandev v 89. min.

LAZIO (4-3-1-2): Ballotta; De Silvestri, Scaloni, Cribari, Zauri; Mudringay (Manfredini), Ledesma, Mutarelli; Mughini (Mauri); Makinwa (Pandev), Rocchi. TRENER: Rossi.

CATANIA (4-3-3): Polito; Sardo, Terlizzi, Stovini, Vargas; Izco, Edusei (Biagiotti), Baiocco; Colucci (Morimoto), Spinesi, Mascara. TRENER: Baldini.

IZKLJUČEN: Spinesi v 86. min.

Vrstni red: Inter 34, Roma 31, Juventus 26, Udinese 25, Fiorentina 24, Atalanta, Palermo 21, Sampdoria 20, Milan, Napoli, Catania 18, Lazio 17, Torino, Parma, Genoa 15, Livorno 13, Siena, Cagliari, Reggina, Empoli 10. (Atalanta in Milan s tekmo manj).

Danes ob 15.00: Empoli - Cagliari, Genoa - Siena, Inter - Torino, Juventus - Atalanta, Livorno - Roma, Udinese - Sampdoria, ob 0.30 Napoli - Parma.

Napadalec Palerma Fabrizio Miccoli se je takole veselil, ko je prvič zatresel mrežo Fiorentine. Drugi zadetek za moštvo trenerja Guidolina pa je dosegel brazilska Simplicio

ANSA

NOGOMET - Proti močnemu Riminiju četrta zaporedna zmaga Triestine

Zdaj na mestu tudi obramba

Do gola Rosettija so bili gostje celo boljši, po njem pa se Triestina ni pustila presenetiti

Triestina - Rimini 1:0 (0:0)

STRELEC: Rossetti v 11.dp.

TRIESTINA (4-4-2): Dei 6,5; Milani 6,5, Petras 6,5, Kyriazis 7, Pesarini 6,5; Sgrigna 6,5, Piangerelli 6,5, Rossetti 6,5 (23.dp Princivali 6), Testini 6; Šdivec 5,5 (10.dp De Cristofaro 6,5), Granoche 6,5 (37.dp Della Rocca). Trener: Maran.

RIMINI (4-2-3-1): Consigli; Vitelli (24.dp Vantaggiato), Peccarisi, Milone, Regonesi; Cristiano 41.dp Paraschiv), Cardinale; Pagano, Ricchetti, Valiani (38.dp La Camera); Jeđa. Trener: Acori.

SODNIK: Pinzani iz Empolija 6,5; OPOMINI: Rossetti, Kyriazis, Cristiano; GLEDALCEV: 5.500.

Včeraj na Roccu je serijo zmag prekinil le Rimini, saj je Triestina še četrtič zapored osvojila celoten izkušnike. Morda je bila ta izmed štirih zmagovitih tekem najzahtevenja, ampak Tržačani so z brezhibno igro v obrambi in skoraj stodostotno učinkovitostjo v napadu premagali solidnega nasprotnika, ki je pokazal, vsaj do gola, celo boljšo igro od Tržačanov.

Nobene novosti v vrstah Triestine, saj je bila postava enaka napovedani, istega pa ne moremo trditi za nasprotnike. Skrita karta Riminija je bil seveda Jeda, ki je, glej ga zlomka, kljub vsem napovedim pravocasno okreval in se postavil na sredino napada gostov, ki so imeli »versko« jez na sredini igrišča z dvojico garačev Cristiano-Cardinale. Še sreča, da je bil v postavi tudi Pagani...

Že po prvih minutah je bilo jasno, da se bo celo tekmo bil zelo zanimiv dvoboj med Granochejem in Peccarisiem. Dvoboj mišic in prebrisnosti. Rimini je srečanje začel nekoliko bolj previdno, vendar je pritisnil na plin, komaj je Tržačanom ukral del žoga. Gostje so privilegirali levi

Branilec Kyriazis je igral brezhibno

pas, kjer je kraljeval Valiani. Milani je imel z njim kar precej dela, tako da mu je moral večkrat priskočiti na pomoci Sgrigna, ki je imel torej zelo utrudljivo nalogu. Jasno je bilo, da se bodo vse nevarne akcije Riminija začele prav na levi strani s kako kombinacijo med Valianijem in Ricchiutijem. Rimini pa je s časom prevzel pobudo, čeprav premočni ni uspel konkretizirati. Prvi stran na vrata je izvedel Peccarisi v 19. minutu po kotu, a Dei je žogo brez težav zadržal. Minuto kasneje mu je na drugi strani odgovoril Sgrigna, a ravno tako ni spravil v težave vratarja. Nadaljevanje je bilo zelo taktično. Igra se je pretežno vila na sredini igrišča, nobena od ekip pa se ni želeta pretirano odkriti, tako da priložnosti ni bilo na spregled. Redke pa so nastajale po prekinitvah in teh trenutkih se je v vrstah Triestine še kako poznala odsočnost kapetana in strelnca Allegrettija. Napadalcii na obeh straneh so imeli res malo razpoložljivih žog, a zaključek polčasa je

bil vseeno razburljiv. Najprej je v 44. minutu silovito streljal Pagani - po akciji, ki je vključila res vse napadalce Riminija - Dei pa se je lepo raztegnil in odbil v kot. Minuto kasneje je Kyriazis podal v globino do Granocheja, čigar strel je zadnji trenutek s spektakularnim posegom zaustavil braničec. Tako je dvojni sodnikovi žvižg poslal igralce v slačilnice pri navsezadnjem pravičnem 0:0, ki je zdovoljil obe ekipe.

Začetek drugega polčasa je bil v znamenju gostov, ki so se dvakrat tudib nevarno približali golu najprej s Paganjem (Dei v kot), nato s Peccarisiem z glavo (Granoche rešil na črti). Maran je opazil težave svojih in zamenjal nekonkretnega Šediveca z De Cristofaram. Z enim samim napadalcem na igrišču pa se je Triestina po eni sami minutni dokopala do gola. Po zelo zmedeni akciji in večjemu potiskusu z Sgrigno, Rossettijem in Granochejem, je odločilen strel, ki ga vratar Consigli ni uspel zadržati, izvedel Rossetti. Slednji se je tako znova vpisal med strelnce. Uspešen je bil že pred dvema tednom proti Ceseni. Acori je poskušal v zadnjih dvajsetih minutah okrepiti napad z vstopom na igrišče Vantaggiata, ki je v 75. minutu silovito izvedel prosti strel, žoga pa je švignila mimo vratnice. Igralci Triestine pa niso dovolili Riminiju, da bi se približal Deievim vratom, obratno je v sodnikovem podaljšku Sgrigna zaradi prevelikega egoizma zamudil prisložnost za podvojitev.

Top: Obrambna vrsta Triestine je bila vedno na mestu. Vrhunsko je igral zlasti Kyriazis, ki v 90 minutah ni našredil niti najmanjše napake.

Flop: Šdivec je bolj malo sodeloval v fazu obrambe in ni bil nikoli nevaren v napadu.

Iztok Furlanič

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Nedelja, 9. decembra 2007

27

Primorski
dnevnik

ODOBJKA Manià in Černic v širšem spisku

RIM - Selektor italijanske moške obojkarske reprezentance Andrea Anastasi je v širšem spisku 22 igralcev, ki bodo nastopali na januarskih (od 17. do 23. 1.) olimpijskih kvalifikacijah v Izmiru v Turčiji, potrdil naša goriška obojkarka Mateja Černica in Lorisa Maniaja. Edina novost je, da je Simonov zamenjal Gavotta.

Izid moške A1-lige: Piacenza - Roma 2:3.

ZOI 2018 - München bo kandidiral za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2018, poleg München pa je za zdaj edini kandidat še južnokorejski Pjeongčang. V slovenski nemškem zimskem središču Garmisch-Partenkirchen, ki je leta 1936 gostil zimske olimpijske igre, bodo tekmovanja na snegu, preizkušnje v bobu, sankanju in skeletunu pa bodo priredili v mestecu Schönau.

PLAVANJE - Debrecen na Madžarskem bo prihodnji teden gostil 11. plavalno evropsko prvenstvo v 25-metrskih bazenih. Prijavljenih je 470 plavalcev iz 39 držav.

DROGBA POD NOŽ - Nogometni napadalec iz Slonokoščene obale Didier Drogba se je končno operiral koleno, njegovo okrevanje pa bo dolgo vsaj štiri tedne.

100. GOL - Ryan Giggs (34 let), nogometni angloški nogometničar Manchester Uniteda, je na prvenstvenem obračunu angleške premier league proti Derby Countyju (4:1) v 40. minutu na Old Trafford dosegel svoj 100. zadetek v najelitnejši angleški ligi. Skupaj je v dresu rdečih vragov zbral 419 nastopov v prvenstvu; prvi sega v leto 1992.

HOKEJ NA LEDU - Izidi A1-lige: Pustertall - Aquile FVG 4:3, Alleghes - Bocen 1:1, Asiago - Fassa 2:1, Milan - Renon 2:3.

KOŠARKA- Moška A1-liga: Benetton - Scafati 75:64, Upim Bologna - Cantu' 69:72, Avellino - Eldo Na 89:77 **B2-LIGA** - Današnji spored, ob 18.00: Nuova Pallacanestro Gorizia - Atri; Acegas APS - Mestre; Falconstar Tržič - Ancôna. **ŽENSKA A2-LIGA** - Deželni derbi med miljskim Interclubom in videmskim Libertasom so osvojile košarkarice iz furlanske prestolnice (49:65). **ŽENSKA B-LIGA** - Izida: San Martino - Ginnastica Triestina 54:44, Salo - Scameservice Tržič 51:55.

SLOVENIJA - Rokomet: Gold Club - Cimos Koper 29:29, Nova Gorica - Rudar EVJ Trbovlje 31:30. **Izida srednjeevropske obojkarske lige za moške:** ACH Volley - IGM Stavbar Maribor 3:0, Posojilnica Dob - Bratislava 3:0. **1. košarkarska liga:** Krški zidar - Zrcče 67:90, Polzela - Koper 73:86, Zagorje - Elektra Esotech 72:64, Krka - TCG Mercator 102:86. **Liga NLB:** Cibona - Helios Domžale 82:77, Budućnost - Geoplín Slovan 79:64, Union Olimpija - FMP 72:80.

B-LIGA IZIDI 17. KROGA

Albinoleffe 17 11 3 3 31:15 36
Bologna 17 10 6 1 21:7 36
Civitanova 17 10 4 3 29:19 34
Pisa 17 10 4 3 29:23 34
Lecce 17 9 5 3 24:13 32
Brescia 17 9 3 5 25:18 30
Mantova 17 8 4 5 25:16 28
Rimini 17 8 4 5 26:18 28
Messina 17 7 4 6 15:20 25
Ascoli 17 6 6 5 24:18 24
Frosinone 17 7 3 7 25:25 24

Triestina 17 6 5 6 23:28 23
Modena 17 6 4 7 24:23 22
Grosseto 17 4 7 6 14:22 19
Piacenza 17 6 1 10 13:22 19
Bari 17 3 8 6 17:23 17
Spezia (-1) 17 3 7 7 21:22 15
Treviso 17 4 3 10 17:25 15
Avellino 17 3 4 10 14:23 13
Ravenna 17 3 3 11 20:33 12
Vicenza 17 2 6 9 16:29 12
Cesena 17 1 8 8 16:27 11

PRIHODNJI KROG (15.12. ob 16.00) Ascoli - Brescia, Avellino - Cesena, Bologna - Grosseto, Chièvo - Mantova, Frosinone - Vicenza, Lecce - Albinoleffe, Piacenza - Triestina, Ravenna - Modena, Rimini - Pisa, Spezia - Messina, Treviso - Bari

Ogláševalska agencija TMEDIA

OBVEŠČA

cenjena kulturna in športna društva ter druge organizacije, da sprejema

BOŽIČNA in NOVOLETNA VOŠČILA
za Primorski dnevnik
do sobote, 15. decembra 2007

► Telefon št. 800.912.775

► E-mail oglasni@tmmedia.it

► Faks št. 0481 32844

Delavniki 10.00 - 15.00, sobota 10.00 - 13.00

ALPSKO SMUČANJE - Moški veleslalom na avstrijskem Koroškem

Blardone in Moelgg na najvišjih stopničkah

Aleš Gorza (9.) še dela napake, vendar je hkrati tudi zelo hiter - Danes slalom

BAD KLEINKIRCHEIM - Denar ni vse. Italijanska smučarska zveza nima baje v blagajni niti počenega groša, njeni smučarji pa so kljub temu (ali prav zaradi tega?) v prvem delu letošnjega svetovnega pokala zelo uspešni. Med ženskami je v tehničnih disciplinah že dve zmagi dosegla Denise Karbon, na včerajšnji prvi moški tekmi na evropskih tleh po ameriški turnej, v Bad Kleinkircheimu na Koroškem je bil na sporednu moški veleslalomu, pa sta na najvišji stopnički zmagovalnega odra stala Massimiliano Blardone in Manfred Mölgg (2:10,84; +0,09), tretji pa je bil Američan Ted Ligety, medtem ko vodilni po prvi vožnji Franco Thomas Fanara tekme ni dokončal.

To je bila v tem kraju šele druga zmaga Italijana, prvo je leta 1988 v slalomu dosegel legendarni Alberto Tomba.

»Danes sem tvegal do skrajnosti in smučal v nasprotju z vsemi pravili, na treningih mi gre še veliko bolje,« je dejal 28-letni Blardone, ki je dosegel včeraj svojo četrto veleslalsko zmago. Najboljši Slovenec je bil na solidnem 9. mestu Aleš Gorza. Petindvajsetletni smučar iz Črne na Koroškem, je imel na prvi progi na prvem merjenju najboljši vmesni čas, na drugem pa je za vodilnim Fanarjem zastajal za 15 stotink. Po večji napaki v spodnjem delu, ko se mu je vendarle uspel rešiti, je imel v cilju pred drugo vožnjo 92 stotink zaostanka. Na drugi progi je bil dobro na poti vse do prvega merjenja vmesnega časa, nato pa je takoj po njem napravil veliko napako in izgubil precej hitrosti na nekoliko položnejšem delu, kar je odločilo o njegovi uvrstitvi. Ceprav je tudi v nadaljevanju smučal ze-

Massimiliano Blardone je na tekma svetovnega pokala osvojil v veleslalomu že štiri zmage, osem drugih mest in eno tretje

ANS

lo hitro, pa je na koncu dosegel 23. čas te vožnje, vendar je izgubil le dve mesti. S tem se je še četrtič v karieri na tekma za svetovni pokal uvrstil v prvo deseterico. To mu je uspelo še na veleslalskih preizkušnjah v Adelbodnu letos pa je bil deveti tudi v superveleslalomu v ameriškem Beaver Creeku.

Prve veleslalske točke je s 25. mestom v tej sezoni od Slovencev osvojil tudi Bernard Vajdič, ki si veliko obeta tudi od nedeljskega slaloma.

Gorzi je za napako lahko še posebej žal, ker je drugo progo postavil vodja slovenske ekipe Urban Planinšek. »Gorza je v izvrstni formi, tokrat pa je bil lo v igri še kaj več, kot zgolj deveto mes-

to. Kljub padcu na bok pa se je rešil. Postavil sem veliko hitrejšo progno, kot je bila prva, ker močnejši tempo Gorzi bol ustreza. Škoda, da se ni izšlo povsem po naših željah, čeprav je bila vožnja razen omenjene napake vrhunska,« je nastop komentiral Planinšek.

Tekmovanje je potekalo na zelo ledeni progi Franzu Klammerja, nastope pa je motila tudi meglja. Na njej se niso znašli niti domaćini, ki so ostali brez stopnički. Favorizirani Mario Matt je zgrešil vratca, odstopila pa sta tudi Mario Scheiber in Reiner Schönfelder, s tem pa so razočarali navijače, ki so tekme alpskih smučarjev v pokalu gledali prvič po superveleslalomu leta 1992.

SMUČANJE V Aspnu: padci in prekinitev

ASPEN - Kanadčanka Britt Janyk (1:14,17) je na včerajšnji smukaški preizkušnji v ameriškem Aspnu dosegla svojo prvo zmago za točke svetovnega pokala. Drugo mesto je osvojila Avstrijka Marlies Schild (+0,49), tretje pa njena rojakinja Renate Götsch (1:046).

Prireditelji tekmovanja so zradi slabe vidljivosti prekinili tekmovanje, tako da slovenski smučarji Urška Rabič in Ana Drev nista nastopili. Novozapadli sneg je prirediteljem letosne druge smukaške tekme za svetovni pokal povzročil veliko sivih las, na 2634 metrov dolgi proggi pa se je najbolje znašla Janykova. Sedemindvajsetletna kanadska alpinka se je pred dobrim tednom v domačem kraju Lake Louise s tremi mestoma prvič v karieri povzpela na stopničke, danes pa je dosegla najvišjo. V »kaotičnih« razmerah je imela najbolj enakovredni tekmicici v Schildovi in Götschovi, medtem ko je Američanka Lindsey Vonn, zmagovalka prvega smuka, tekmo končala na četrtem mestu.

Včerajšnjo smukaško preizkušnjo je zaznamoval hud padec Avstrijke Alexandre Meissnitzer. Zmagovalka skupnega seštevka svetovnega pokala iz sezone 1998/99 ter nosilca treh olimpijskih odličij (v japonskem Nagamu leta 1998) je osvojila srebro v veleslalomu in bron v superveleslalomu, v Torinu leta 2006 pa bron v superveleslalomu) je na samem začetku proge hudo padla, 25-minutna prekinitev pa je od starta odvrnila tudi njene rojakinje Nicole Hosp, Mario Holaus in Christine Sponring.

Pika na i je bil padec Francozinje Anne-Sophie Barthet s startno številko 37, tako da so prireditelji tekmovanja prekinili tekmo. Zaradi tega nista nastopili Rabičeva (številka 40) in Drevova (56). Italijanka Daniela Merighetti je pristala na 12. mestu.

ROKOMET - A2 Tržačani do zmage kljub bledi igri

Pall.Trieste - Cassano M.

27:20 (14:11)

PALL.TRIESTE: Mestriner (13 obramb), Scavone (2); Visintin 5, Tokić 7, Carpanese 1, Lo Duca 5 (1), Nadoh 8 (2), Sardoč, Sedmak, Kerpan 1. TRENER: Radojkovič.

CASSANO MAGNAGO: Augustioni (14), Corazzini (2); Rokić 6, Gambirasio 2, Saporiti 1, Čolovšky 3 (1), Zoldos 5 (1), Cecebre 3. TRENER: Havliček.

V zametkih rokometu na aperinskem polotoku je bila tekma med rokometnim klubom iz Trsta in Cassanom Magnagom lahko tudi odločilna za dodelitev naslova.

Tokrat pa je šlo zgolj za tekmo tretje državne lige in zmagovalec naj bi bil sinoči znan že pred začetkom srečanja. Tehnična razlika med domačini, ki v tej ligi meljejo z nasprotniki (srednja razlika v golih je približno dvanaest na tekmo), in gosti (le dve zmagi v sedmih nastopih) je bila na papirju namreč več kot očitna. In uvodne minute so kazale ravno na pohod Radojkovičevih fantov, ki so po šestih minutah že vodili s 5:0. Vendar takrat je nastopilo podcenjevanje nasprotnika in nov delni izid 5:0, a tokrat v korist ekipe iz Lombardije. Pri stanju 9:7 za Trst pa je Radojkovič celo zahvalil minutno odmora, a razlika med ekipama se ni večala, saj je bila prednost Tržačanov v 29. minutu po protinapadu Gambirasia Cassano celo minimalna (12:11). Popolna nezbranost v napadu, številne zgrešene podaje in prepustna obramba: še sreča, da je Cassano nadretil v zadnji minutni prvega polčasa dve naivni napaki, tako da se je prvi del srečanja zaključil s tremi golimi prednosti Lo Duca in ostalih.

Nadaljevanje srečanja ni bilo na nič boljši ravni, obratno je postal vse bolj živčno. Igralci so hoteli kar med sabo obračunati (to velja lasti za dvojico Lo Duca-Rokić, med njima se je zaiskrilo tudi po koncu tekme), razburjali so se tudi na obeh klopeh in slabu sodniška dvojica je tudi prispevala svoje, da se igralci nikakor niso pomirili. Prednost Tržačanov se je bledi igri navkljub počasi večala do končnega izida 27:20, nad osmo zaporedno zmago pa v tržaškem taboru ne morejo biti preveč zadovoljni... (I.F.)

SMUČARSKI SKOKI - Na Norveškem

Morgenstern spet prvi Damjan odličen peti

Po prvi seriji je bil celo tretji - Prihodnji teden v Beljaku

TRONDHEIM - Dvakratni olimpijski prvak in zmagovalec poletne velike nagrade 21-letni Beljačan Thomas Morgenstern je po uspehu na uvodu v Kuusamu prepričljivo vknjižil še drugo zmago sezone smučarskih skakalcev, skupaj pa četrto v karieri, in se tako upravičeno veseli naslednjega tedna, ko bo svetovni pokal gostil prav njegov domači Beljak. Za dvojno avstrijsko slavlje je poskrbel 17-letni Gregor Schlierenzauer, v boju za stopničke pa je po 22. mestu v Kuusamu tokrat posegel tudi 24-letni skakalec Ilirije Damjan, ki mu je tokrat uspelo dobro pripravljenost s treningom prenesti tudi na tekmo, kar za preostale slovenske skakalce za zdaj še ne drži. Po prvi seriji je bil "Jajc", kot najboljšega Slovencev klicajojo priatelji, celo na odličnem tretjem mestu, na koncu pa je dosegel enega večjih uspehov karriere in se veselil petega mesta. Preostali trije Slovenci, ki so bili sicer uspešni v petkovih kvalifikacijah, so ga v prvi seriji polomili in ostali brez finala.

TEKI - Slovenska smučarska tekacičica Petra Majdič (+31,7) je na tekmi svetovnega pokala v Davosu v klasičnem teknu na deset kilometrov osvojila šesto mesto. Zmagala je lanska zmagovalka skupnega seštevka svetovnega pokala Finka Virpi Kuitunen (23:01,0) pred Norvežanko Vibeke Skofterud (+10,9) in Finko Aino Kaiso Saarinen (+23,5) na tretjem mestu. Med moškimi je zmagal Nemec Axel Teichmann (38:43,6). Za 8,8 sekunde je ugnal drugouvrščenega Norvežana Odd-Bjøerna Hjelmeseta, tretji pa je bil Finec Sami Jauhojaervi.

MEDIJI - Slovenski dnevnik Ekipa intervjuval Lorisa Maniaja

»V reprezentanci nikogar ne moti, da se z Matejem pogovarjava po slovensko«

Na igrišču govoriva slovensko

Italijanska reprezentanca se je z zmago na predkvalifikacijskem turnirju v Cataniji uvrstila v zaključne kvalifikacije za nastop na OL v Pekingu, ki bodo od 7. do 13. januarja v Izmirju. Med izbranci novega (starega) selektorja naših zahodnih sosedov Andreja Anastasijsa sta bila tudi dva slovenska odbojkarji. Matej Černič, ki je v italijski reprezentanci neprerogovno že nekaj let, ter Loris Mania - Italijani njegov priimek izgovarjajo Manja, ki je v njej prvič zaigral na tekmi zvezd v Forliju.

Da Italijani nadaljujejo olimpijske kvalifikacije, čeprav so bili v dveh tekmih - s Hrvaško in v finale proti Nizozemskemu reba poraziti -, imata veliko nadig, prav oha slovenski odbojkarji.

»Proti Černiču goz nismo imeli nekaj z zmago, v drugi tekmi nujnega, ko smo igrali z Hrvaško, pa nas je v obup sprudil Igor Osveta, ki se je vsto let igra v italijski A1-ligi in ki je dosegel kar 36 točk. V petem nizu pa smo le dekalari, da smo boljši od Hrvašov. Tako je bilo tudi proti Nizozemskemu, vendar je najpomenjuje, da smo z zmago v Cataniji ostali v igri za nastop na OL v Pekingu,« je pot do kvalifikacijskega turnirja v Izmirju opisal Mania, ki se naveže, da v Turčiji italijsko izbrano vsto čaka več prej kot lahko delo. V konkurenči Srbije, Poljske, Španije, Nemčije, Finske, Nizozemske in Italije (ki je v Pekingu poigral le prvo mesto). Čar je prigranje pa ne bo ravno veliko, saj so pred igralci še klubski obvezniki.

»Novi reprezentantski zbor nas čaka 26. decembra, ko se bomo zbrali v našem centru za trening, kjer bomo natali do 3. januarja, nato pa načaka ocenila.«

Izjemo, ki potrjuje pravilo, da se v medijih v Sloveniji o dosežkih slovenskih športnikov v Italiji bom malo poroča, predstavlja daljši intervju, ki ga je edini slovenski športni dnevnik Ekipa pred dnevi objavil z Lorisom Maniam, števerjanškim odbojkarjem v dresu italijske odbojarske reprezentance. V njem je Lor-

is med drugim povedal, da se z Matejem Černicem tudi na igrišču vedno pogovarja po slovensko, to pa da v reprezentanci nikogar ne moti. Uspešnost Slovencev v italijski odbojki (tu je imel v mislih tudi Slovence iz Slovenije, ki so igrali ali se igrajo v italijskih ligah) Loris pripisuje trditvi, da smo večji garaci od Italijanov,

ali tako poznam, s nekaterimi pa sem igral v istem klubu. Na prvi zvezri sem vsekakor od njih prinesel dve butuljki vinja.«

»Da, iz našega, drutiročega.«

Zamejci smo triši od drugih. Anastasi je v enem od italijskih prvenstev tekme, v kateri je igral Montichiari, komentator, ki ga je spremljal, kako gleda na to, da poslušata samo slovenske glasbe, odgovoril: »Nič zato, nam bosta pa z Matejem zapela v duster.« Ali je res, da poslušate samo slovensko glasbo?

»Ra, kar delalo. Nujno naravnostno, ker pa bi bilo treba, bi z Matejem prava lahko zapela izkuden pesem, pesem.«

Kako se z njim pogovarjata v reprezentanci?

»Po prvič posredoval, se na igrišču med sabo pogovarjajo slovensko, saj na tega navajajo tudi manj igrišča. Skoraj si ne predstavljamo, da bi se med sabo pogovarjala italijsko, če pa se v življenju pogovarjajo slovensko. Se miči se mi izpodlo, da bi name to kdo

čakal.« Na igrišču pa je bil tudi Matej Černič v italijski reprezentanci med sabo tudi na igrišču pogovarjajo v slovenskem jeziku.

Kako pa zazigate dejavno, da v Karal in v Novo Gorico. Pripravljajoši konča, vidi se, da so slovenski igralci telešno

ki radi jamrajo za vsako stvar. V intervjuju je Mania obnovil svojo uspešno športno pot, razkril, da ga je k odbojki pritegnil nekdanji predsednik Olympie Simon Komjanc (in ga odtrgal nogometu), odbojarsko abecedo pa je spoznal pri svojem prvem trenerju pri Olympii Zoranu Jerončiču.

NAMIZNI TENIS - Zadnji kvalifikacijski krog v ženski A2-ligi

Kras ZKB v Genovi dvakrat igrал neodločeno

Zgoniški klub edini, ki je odščipnil točko vodilnemu Sandonateseu

GENOVA - V četrtem in obeh zadnjem kvalifikacijskem turnirju ženske namiznoteniške A2-lige je Kras dvakrat igral neodločeno 3:3, postal pa je tudi edina ekipa, ki je točko odščipnila vodilnemu Sandonateseu, s katerim so se v skupini drugo uvrščene krasovke že pred včerajšnjim zadnjim krogom uvrstile v play-off za napredovanje, ki se bo začel po novem letu.

Čeprav so igrale torej neobremenjene, so se krasovke trudile, da bi iztrgale čimboljši rezultat. Uspeло jim je obdržati nepremaganost v primerjavi z vsemi ostali nasprotnicami razen z vodilnim, včeraj pa bi bile lahko navsezadnje še bolj uspešne in bi morebiti lahko tudi vknjižile dve zmagi.

Novara - Kras ZKB 3:3

Pellegrini - Carli 3:2 (12:10, 7:11, 11:3, 11:13, 11:8), Geng - M. Milič 3:0 (11:3, 11:2, 11:7), Puricelli - Halas 0:3 (5:11, 8:11, 9:11), Geng - Carli 3:0 (11:5, 11:3, 11:5), Pellegrini - Halas 0:3 (11:3, 11:5, 11:5), Puricelli - M. Milič 2:3 (11:8, 3:11, 11:8, 5:11, 7:11).

Krasove možnosti za zmago je bistveno zmanjšal že uvodni poraz Eve Carli proti 3. igralki Novare Pellegrinijevi. Eva nikoli ni imela pravega občutka na žogici in je klub taktično dobri igri na koncu potegnila krajsi konec.

Ostali dvobojo so se razpletli po pričakovanih, saj sta tukti obeh ekip zanesljivo osvojili vsaka po dve točki, položaj pa je na koncu reševala Martina Milič, ki je v dvoboju proti izkušeni in sila neugodni veteranki Puricellijevi (obvlada igro z različnima oblogama) obdržala mirno kri in zmagala po hudem boju.

San Donatense - Kras ZKB 3:3

Wang Yu - K. Milič 3:0 (11:8, 11:6, 11:9), Ridolfi - M. Milič 2:3 (11:6, 9:11, 11:5, 8:11, 8:11), Tartulli - Halas 0:3 (7:11, 5:11, 7:11), Ridolfi - K. Milič 3:0 (11:3, 11:7, 11:7), Wang Yu - Halas 3:1 (7:11, 11:6, 11:5, 11:7), Tartulli - M. Milič 0:3 (7:11, 6:11, 8:11).

Krasovke so v prvi tekmi z Gzoniku proti milanski ekipi izgubile s 4:0, tokrat pa jim je uspelo končati dvobojo brez poraza, po mnenju tehničnega vodje Sonje Milič pa bi lahko z malo več odločnosti tudi zmagale.

Pomembno zmago je po petih

setih igre dosegla Martina Milič proti biški krasovki in državni reprezentantki Lisi Ridolfi, ki je tokrat zamenjala Cavallijevu. Potem ko Katja Milič proti isti igralki ni uspel enak podvig (»začela« je igrati še v tretjem setu a je bilo že prepozno), je bil zelo pomemben dvoboj med tuktama, v katerem je Krasova Helena Halas po izenačenem boju klonila pred Wangovo. Slovenka je igrala odlično, a močna Kitajka je znala na koncu izkoristiti čisto vsako njen napako. Spet je bil zato odločilen zadnji dvoboj, v katerem je Martina Milič, ne brez težav a tudi brez izgubljenega seta, odpravila mlado perspektivno Tatullijevu.

Ostali izidi: Torino - Genova 2:4, San Donatense - Eppan 4:2, Eppan - Torino 0:4, Genova - Novara 3:3.

Končni vrstni red skupine A: San Donatense 19, Kras Zadržna kraška Banka 15, Allemano Torino in TT Genova 8, Regaldi Novara 7, Eppan Raiffeisen BZ 3.

Martina Milič je na obeh tekma dosegljih odločilnih točkah za Kras, premagala pa je tudi nekdanjo klubsko igralko Liso Ridolfi

KROMA

NOGOMET - V Dolini Breg vodil, nato igral 1:1 z Opicino

Vroče na igrišču in tribunah

Tri izključitve, 11-metrovka in neveljaven gol - Po tekmi so si igralci segli v roke, gledalci pa so se zatekli v bar

Prvi zadelek
Omarja Zidaricha v
dresu Brega

KROMA

Breg - Opicina 1:1 (0:1)

STRELCA: Zidarich v 63' iz 11-metrovke in Zancola v 80'.

BREG: Barbato, Legovich, Degrassi, Laurica, Gargiulo, Sovic, Coppola (od 81. Sini), Zidarich, Bernobi, Pernorio (od 88' Medda), German (od 70. Gustini).

OPICINA: Gerometta, Spadaro, Merzliak, Benci, Silvestri (od 89. Issich), Montanelli, Carella, Venturini, Zancola, Padoan, Santoro.

IZKLJUČENI: Bernobi v 43., Barbato v 81. in Silvestri v 89. min.

Premražene igralce je na včerajšnji tekmi več kot kuhano vino ogrel sodnik, ki je s svojimi odločitvami razburil duhove v obeh taborih. Kar trikrat je pokazal rdeči karton, dosodil je enajstmetrovko, predvsem pa je dodelil neveljaven zadetek v korist gostov.

V prvem polčasu je bila tekma precej izenačena, igro pa je pogojeval močan veter, ki je večkrat onemogočil vratarju Opicina, da bi odbil žogo dlje od lastnega kazenskega prostora. Dve minuti pred odmorom je imel Brežan Bernobi

lepo priložnost v protinapadu a jo je zgrešil. Nato se je nerazumljivo huđoval nad sodnikom ter mu zaploskal. Sodnik je pokazal rdeči karton in Bernobi je šel predčasno pod tuš.

Igra na začetku drugega polčasa je bila ponovno izenačena, čeprav so domačini igrali v desetih. Zelo aktiven pa je bil Pernorio, ki je v 62. minutu ušel branilcu, ta pa ga je s prekrškom zaustavil v kazenskem prostoru. Sodnik je pokazal na belo piko in Zidarich je uspešno zadel. Gostje so se seveda podali v napad in imeli na razpolago celo serijo prostih strelov iz kakih 25 metrov a niso nikoli resno ogrozili Barbata. V 80. minutu je Bregov vratar nerodno posegel meter pred lastnimi vrti zaradi očitnega prekrška nasprotnika, sodnik pa ni piskal. Zancola je to izkoristil in izenačil. Živahnji protesti domačinov niso spremenili izida. Najbolj glasen pa je bil Barbato, ki je moral predčasno v slačilnico zaradi izključitve. Napetost je narasla, žal tudi na tribunah. Vsak sodnikov žvižg je bil polemično komentiran. Minuto pred koncem je Silvestri, po zamenjavi, zmerjal Bregovo klop in sodnik mu je pokazal rdeč karton. Na srečo se je ob trikratnem sodnikovem žvižgu ozračje nekoliko pomirilo. Igralci so si segli v roke, navijači pa so se zatekli v bar.

IZJAVI PO TEKMI

Davor Vitulič (trener Breg): »Prvi polčas je bil izenačen in obe ekipi bi lahko dosegli po dva zadetka. Po odmoru smo stopili na teren nekoliko psihološko obremenjeni, saj smo igrali v desetih. A uspelo nam je preiti v vodstvo. Nato so prevzeli nadzor nad igro gostje in izenačili. Te epizode pa ne bi rad komentiral. Pohvalil bi vse fante, ki so pokazali pravi pristop do tekme. Posebno pa je bil pravilno pristop do tekme.«

Fabio Mranzano (trener Opicina): »Sodnik je bil odločilen, saj sta bila oba zadetka neveljavna. Enajstmetrovke ni bilo, naš napadalec pa je napravil očiten prekršek nad Bregovim vratarjem. Vsekakor sem zadovoljen s končnim izidom, saj smo nastopili v močno okrnjeni postavi. Od mojih igralcev bi povabil Montanellija, od Brega pa Pernoria.«

Edvin Bevk

MLADINSKI NOGOMET - Deželni mladinci

Vesna prejela gol že v 1. minuti, nato pa ji je uspelo izenačiti

Costalunga - Vesna 2:2 (1:1)

STRELCA ZA VESNO: v 31. min. Simonis in v 53. Đajić.

VESNA: Sapienza, Burni, Zarba, Candotti, Sandri, Rossoni, Zampino, Tuccio, Đajić, Rados (Sovic), Simonis. **TRENER:** Toffoli.

Nogometni Costalunga so povedli že v 1. minuti. Toffolijevi varovanci so bili očitno še z glavo v slučilnici. Prve četrt ure so minile v znamenju premoči tržaške ekipe. »Plavi« so prišli na površje še v drugem delu prvega polčasa, ko jim je v 31. minutu uspelo izenačiti. Po lepo izdelani akciji je nasprotnikovo mrežo zatresel Simonis. Do konca polčasa se rezultat ni spremenil. V drugem delu je Vesna začela zelo napadljivo in po osmih minutah je bilo že 2:1 za ekipo iz Križa. Zadelek je dosegel napadalec Nemanja Đajić (to je njegov peti gol v letošnji sezoni). Proti Koncu tekme pa so »plavi« nekaj popustili, kar je Costalunga tudi izkoristila in še drugič premagala vratarja Sapienza. Neodločen

Davide Candotti (Vesna) KROMA

STRELCI ZA JUVENTINO: Višintin, Tabaj, Matiussi.

JUVENTINA: Schincariol, Mariga, Matiussi, Tabaj, Semolič, Esposto, Paulin, Cej, Bertè, Visintin, Zorzut, Sclauzero, Agbetiaffa Apelete. **TRENER:** Calligaro.

Juventinini začetniki se tokrat niso izkazali in so - kot je ocenil trener Emanuele Calligaro - igrali le s šestimi igralci. Kljub temu so se enakovredno borili in s kančkom sreče bi lahko tudi izenačili.

CICIBANI

Kras - Esperia B 5:2 (1:0, 1:2, 3:0)

STRELCI ZA KRAS: Kocman (2), Kosovel, Udovič, De Castro.

KRAS: Gregori, Leghissa, B. Samasa, Kosovel, Udovič, Kocman, Caurin, Suppani, De Castro. **TRENER:** Pahor.

Krasovci so sklenili jesenski dle z osmo zmago. Tekma je bila lepa, borbeno in izenačena, v tretjem delu pa je prišla na dan dobra kondici-

ja Krasovih igralcev.

Pomlad - San Giovanni A 1:2 (0:1, 0:1, 1:0)

STRELEC ZA POMLAD: Košuta. **POMLAD:** Dell'Anno, Gruden, Vatovaz, Santangelo, Nait, Košuta. **TRENER:** Tomizza.

Cicibani Pomladi so zaradi številnih odsotnosti tokrat igrali le s šestimi igralci. Kljub temu so se enakovredno borili in s kančkom sreče bi lahko tudi izenačili.

Vesna - Muggia C 6:4 (0:2, 2:2, 4:0)

STRELEC ZA VESNO: Sartore 5 in avtograd.

VESNA: Fornasari, Covarelli, Ghersinich, Rovelli, Sartore, Majcen, Blasi, Nabergoj, Rossi, Košuta, Blasi. **TRENER:** Bencich.

Miljska ekipa je v Križu že vodila s 4:0. Zatem reakcija Bencichevih varovancev in preobrat. Vesna je tako na najlepši način zaključila jesenski del prvenstva.

TENIS - ITF

Ciguijeva izločena že v kvalifikacijah

Pot Gajine tenisačice na mednarodnem teniškem ITF turnirju z nagradnim skladom 25.000 dolarjev v češkem mestu Valaške Mežirici, se je končala že v prvem korgu kvalifikacij.

Uvrstitev v naslednjo fazo s 64 igralkami ji je preprečila Čehinja Klara Koprová. Po izenačenem dvobodu je domačinka zmagała s 6:4, 6:3. Koprová je celo tri leta mlajša od Ciguijeve, tako kot Paola pa še ni uvrščena na svetovni jakosti lestvic.

Poraz predstavlja torej za Paolo razočaranje, bil pa je predvsem posledica dejstva, da se Gajina igralka preprosto ni dobro znašla na hitri in trdi podlagi igrišča na Češkem, saj med letom praktično vedno vadi v na peščenih površinah.

V primeru zmage bi se Ciguijeva v 2 krogu kvalifikacij pomerila s Švedinjo Karolinou Domanskou. Prva nosilka kvalifikacij je bila Gruzijka Sofia Šapatava, ki na svetovni WTA lestvici zaseda 407. mesto.

MOŠKA C-LIGA - Proti Basiliyanu oziroma Vivilu

Tabor utrdil položaj Soča prekinila črno serijo

Valovci so se dobro upirali vodilnemu VBU, ki pa je bil premočen

Sloga Tabor Televita - Basiliiano 3:0 (25:18, 25:20, 25:18)

SLOGA TABOR TELEVITA: Vasilijs Kante 8, Peterlin 4, Riolino 16, Slavec 9, Sorgo 4, Vanja Veljak 4, Privileggi (L), Mirko Kante. TRENER: Božič.

Sloga Tabor Televita je včeraj suvereno premagala nevarni Basiliiano in tako utrdila svoj položaj na zgornji polovici lestvice.

Pred tekmo je v društvu vladala določena zaskrbljenost, saj je bil zaradi drugih obveznosti odsoten Igor Veljak, vse do zadnjega pa je bil pod vprašajem nastop poškodovanih Danila Riolina in Matevža Peterlina, vendar je društveni fizioterapeut Dušan Blahuta opravil pravi čudež in oba sta bila nared za tekmo in sta tudi odločilno pripomogla k gladki zmagi: Riolino v napadu, Peterlin pa zlasti v drugi liniji. Tudi vsi ostali so dobro opravili svojo nalogo, razveseljevali pa so biele zelo raznolike podaje Vanje Veljaka, ki so omogočale lepe kombinacije v napadu, zlasti preko centrov, kjer je bil Danijel Slavec res neustavljiv. Naši igralci so bili stalno zelo zbrani in umirjeni, srčno so si že leli gladke zmage in jo tudi zaslужeno dosegli.

Tekma je bila stalno trdno v rokah Sloge Tabor Televita, ki jo je Basiliiano resneje ogrožal le v drugem setu. Ta je bil tudi edini kolikor toliko izenačen, medtem so bili v prvem in tretjem slogaši stalno v visoki prednosti. (INKA)

Soča Zadržna banka Doberdob Sovodnje - Vivil 3:1 (22:25, 25:23, 25:15, 25:16)

SOČA ZBDS: Testen 12, S. Černic 14, Čevdek 6, Valentinc 18, J. Černic 6, I. Černic 6, Košir (L), Braini, Ma. Černic, Škorjanc, Ju-ren. TRENER: Battisti.

Sočani so prekinili niz petih zaporednih porazov, ki so jih potisnili skoraj do dna lestvice.

Tekma proti zadnje uvrščenemu Vivilu je bila živčna. Obe ekipi sta čutili, da je pomembna, zato sta igrali obremenjeno. Na obih straneh so se vrstile številne napake, v končnici prvega niza pa so bili bolj odločni in prisibni gostje. Hud boj se je odvijal tudi v drugem nizu, v katerem sta si bili ekipi enakovredni, v končnici pa so Sočani pokazali veliko bolj borbeno igro kot v prvem setu in so tako stanje izenačili, povedati pa je treba, da si je nasprotnik tolkač pri izidu 23:21 poškodoval ramo (kot kaže si jo je spahnil) ini je bil prisiljen zapustiti igrišče.

Po zmagi v tem setu se je Sočanom odvalil kamen od srca in so v nadaljevanju igrali dosti bolj sproščeno. V napadu so naredili manj napak, predvsem pa so izboljšali sprejem servisa, tako da je dosti bolj učinkovit postal tudi napad preko centra. Na tem mestu se je še posebej izkazal Valentinc 18 točkami, od teh jih je pet dosegel z blokom. Vse bolj zanesljivo pa po težki poškodbi igra tudi Simon Černic.

Val Imsa - VBU 0:3 (23:25, 18:25, 23:25)

VAL IMSA: Pantič 5, Lavrenčič 14, Ombrato 14, Mucci 2, Berzola 4, Masi 3; Pleśniar (L), Nanut 0, Brisco 0, Florenin 0, Povšič, Corva. TRENER: Jerončič.

Klub porazu so bili v taboru Vala zadowoljni z nastopom svojih varovancev, lahko bi celo rekli, da so valovci včeraj odigrali eno boljših srečanj v letošnjem prvenstvu. Škoda, ker glede na pokazano igro, bi si gotovo zaslužili vsaj točko, toda v odločilnih trenutkih

so naredili nekatere nepotrebine napake. Vsekakor je VBU tudi sinoči dokazal, da je najresnejši kandidat za prestop v višjo ligo in da sploh ni naključje, da je sam na vrhu lestvice. V sedmih krogih je namreč nasprotnik prepustil le 4 sete. V napadu so valovci tokrat bili nekoliko bolj uspešni kot na prejšnjih srečanjih, sprejem pa je deloval solidno, še posebno če pomislimo, da odbojkarji iz Vidma servirajo zelo ostro.

Po začetnem vodstvu gostov z 9:2, so valovci uredili svoje vrste in se v nadaljevanju povsem enakovredno borili, toda odbojkarji iz Vidma so vedno imeli vsaj točko prednosti, kar jim je omogočilo, da so pospravili pod streho prvi set. V drugem nizu je pri deseti točki v vrstah gostiteljev prišlo do pravega black-outa, ki je VBU-u omogočil, da je s šestimi zaporednimi točkami spravil na varno tudi ta niz. Še najbolj razburljiv je bil zadnji set, saj so valovci že vodili z 17:12. V nadaljevanju pa niso uspeli spraviti vseh napadov na tla, tako da so gostje izenačili na 23:23. Na koncu pa so z napako v napadu in slabu zgrajenim napadom niz in obenem zmago prepustili gostom.

V napadu se je tokrat izkazal predvsem Luka Lavrenčič, ki je imel 78% uspešnosti (na tla je spravil 11 žog na 19), izkazal pa se je tudi v bloku, predvsem v tretjem setu, ko je trikrat zapored ustavil nekdanjega igralca Olympie v dresu Videmčanov Ryana Gravnarja.

Ostali izidi: San Vito PN - Faedis 2:3, Prata - PAV Natisona 3:2, CUS TS - Buia 0:3.

Vrstni red: VBU 20, Prata 16, Buia in San Vito 14, Sloga Tabor Televita 13, PAV Natisona 12, Faedis 10, Basiliiano in **Soča ZBDS** 7, CUS in **Val Imsa** 6, Vivil 1.

ŽENSKA C-LIGA - V Krminu

Vodile v vseh setih, osvojile niso nobenega

Squidy Cormons - Sloga List 3:0 (25:17, 25:22, 25:13)

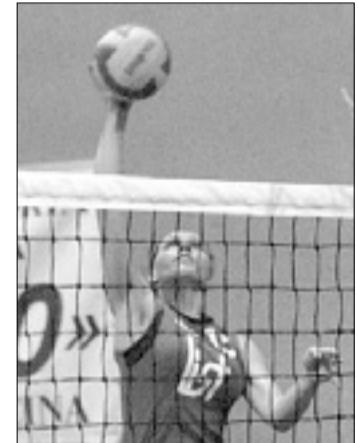
SLOGA LIST: Ciocchi 5, Cvelbar 5, Fazarinc 11, Gantar 6, Pertot 2, A. Spangaro 4; Chirani (L), Maurovich 2, M. Spangaro, Starec 0. TRENER: Maver.

Slogi List na govorjanju ne gre pretirano dobro od rok, kar se je zgodilo tudi sinoči v Krminu. Tekma je imela dokaj čuden razplet, saj je bila naša ekipa kljub gladkem porazu v vseh treh setih v vodstvu, v drugem skoraj vse do konca. Prav v vseh pa so naše igralke draga plačale svoje pavze v igri.

Trener Maver je srečanje začel z nekoliko spremenjeno postavo, to je s Chiari Fazarinc na korektorskem mestu in Ivanom Gantar na krilu. Kot rečeno je ekipa dobro začela, vodila do polovice seta nato pa prepustila pobudo domačinkam. V drugem je vodstvo Slogi List trajalo še dalj časa, a se jim je klub zelo preudarni igri Daniele Ciocchi, ki je velikokrat ukanila nasprotniku obrambo v končnici izmuznil. V tretjem nizu je trener spremenil postavo, ki je začela zelo spodbudno, žal pa si je prav v tem setu poškodovala glezenj Roberta Chirani, ki je morala zapustiti igrišče. To je naše igralke dodatno zmedlo, da niso zmogle odreagirati, in zmaga je tako ostala doma. (INKA)

Ostali izidi: Teor - Biesse PN 2:3, Libertas TS - Martignacco 1:3, Vivil - Talmassons 0:3, Virtus - Volleybas 3:1 Chions - Lucinico 3:2, Palazzolo - Porcia 1:3.

Vrstni red: Porcia 26, Martignacco 23, Lucinico in Biesse 22, Palazzolo 16, Talmassons 13, Libertas TS in Volleybas 12, Chions 11, Cormons 10, Virtus TS 8, Sloga List in Teor 7, Vivil 0.

ŽENSKA D-LIGA - Slovenski derbi v Gorici

Zmaga pripadla Kontovelkam

Igra na nizki ravni, zmaga gostij pa je bila zaslужena - Bor Breg Kmečka banka gladko izgubil v Roveredu proti dosti bolj borbenemu nasprotniku

Govolley Kmečka banka - Kontovel 1:3

(24:26, 22:25, 25:13, 23:25)

GOVOLLEY KMEČKA BANKA: M. Zavadlal 7, Ursič 16, Bressan 3, Černic 15, Visintin 1, Danielis 0, Alberti 3, Manià 7, G. Zavadlal, Petrejan, Antoni, Turus. TRENER: Petejan

KONTOVEL: Bukavec 15, Lisjak 7, Versa 11, M. Starc 15, A. Zuzič 1, Pertot 1, Micüssi 4, Kapun (L), N. Starc, I. Milič, V. Zuzič. TRENER: Černe

Kontovelke so v derbiju domov odnesle tri razpoložljive točke in obenem prepustile gostiteljicam nezavdljivo mesto na repu lestvice. Srečanje je bilo na ravni mest, ki ju ekipi trenutno zasedata na lestvici, četudi je bila zmaga gostujuče ekipe v vsem zaslужena. Pokazale so boljšo igro v polju, kjer se je še posebno izkazala libero Neža Kapun in bile prisibnejše v zaključnih fazah posameznih nizov, ki so jih potem osvojile. Igrale so umirjeno in skušale nasprotnice spraviti v težave že z uvodnim udarcem, kar jim je pogostokrat uspelo četudi so z istim elementom igre sicer podarile le nekaj točk domačinkam. Na mreži sta opravili svoje Bukavec in Meta Starc, ki sta s preudarno igro spravljali v težavo domačo obrambo. Na drugi strani mreže pa smo bili priča dokaj medli igri domačink, ki si govorito niso predstavljale sličnega razpleteta. V polju so delovalo dokaj statično in so bile posledično netočne, tako v pokrivjanju lastnih pozicij, kot v sprejemu. Dobro so igrale le v tretjem nizu, četudi so bile tudi v ostalih nizih v igri za zmago prav do konca. Trener Petejan je skušal z zamenjavami prebrniti potek srečanja, kar pa mu ni uspelo, kajti nekateri igralci niso v najboljši fizični kondiciji. Pomanjkljiv je bil tudi pristop do igre. Prvi niz se je začel z rahlo prednostjo domačink, ki so povedeli s 14:10, ko je prišlo do preobratu. Kontovelke so si z Meto Starc na servisu priigrale šest zaporednih točk. Ursičeva in soigralke so sicer reagirale in povlele z 22:20, vendar so si le gestje kot prve praporile odločilno razliko dveh točk. V drugem nizu so Tržačanke povedele s 24:18, domačke odbojkarice so sicer zmanjšale razliko na samo dve točki, kaj več pa niso zmo-

Napad Kontovelke
Alenke Verša med
sinočnjo tekmo v
Gorici

PRINČIČ

gle. Tretji niz je bil pravi monolog gostiteljic, ki so končno zaigrale na dosteni ravni. Četrти zaključni niz je bil sličen prvima dvema. Do odločitve je prišlo še ob začetku niza, potem ko sta obe ekipi bili še izenačeni pri triindvajseti točki. Dodajmo naj še, da smo ob koncu pri Govolleyu našeli 35 neizsiljenih napak, pri Kontovelu pa 43. (J.P.)

Roveredo - Bor Breg Kmečka banka: 3:0 (25:21, 25:18, 25:18)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Spetič 5, Delta Mea 10, Vodopivec 8, Flego 11, Colsani 6, Gruden 2, Contin (L), Sanzin 1, Grgić, Žerjal. TRENER: Kalc

Zdržuena ekipa se iz Rovereda vrača praznih rok. Domačinke so igrale borbeno v polju, na mreži pa so bile še posebno s kriila bolj učinkovite od naše ekipe. Roveredo je na začetku prvega niza povedel s 7:2, naše igralke so reagirale, zaostanek nadoknadile in do sredine seta vodile za dve točki. Te-

daj so domačinke pritisnile na plin, s servisom spravile v težave našo ekipo, v obrambi pa prestregle skoraj vse napade. Drugi niz so boljše začele plave in povedle s 7:2. Tedaj pa so spet odpovedale in omogočile bolj borbenim domačinkam, da jih prehitijo. Od tedaj naprej je bila v bistvu na igrišču le ena ekipa, saj so plave igrale premale agresivno. Napad ni bil učinkovit, obramba statična, poleg tega pa so plave tudi zgrešile veliko lahkih žog. Roveredo je tako povsem zasluzeno slavlil. (T.G.)

Ostali izidi: Buia - Pasiano 3:0, Tarcento - Manzano 3:0, Fiume Veneto - Reana 3:1, Paluzza - Cordenons 3:0, Il Pozzo - Cervignano 3:2.

Vrstni red: Tarcento 27, Cervignano 21, Cordenons 16, Roveredo 15, Paluzza, Il Pozzo in **Bor Breg Kmečka banka** 14, Reana in Buia 13, Fiume Veneto 12, Manzano 11, Pasiano 8, **Kontovel** 6, **Govolley Kmečka banka** 5.

MOŠKA D-LIGA - Zmaga proti Riguttiju Olympia TMedia lahko zdaj meri visoko

Slogaši odpravili zadnje uvrščeni oglejski Volley

Olympia Tmedia - Rigutti 3:1

(25:20, 19:25, 25:20, 25:20)

OLYMPIA TMEDIA: Faganel 25, Lango 11, Terčič 12, Caregari 10, Hlede 8, Dornik 9, Bernetič 10, Ma-raž (L); Mania', Devetak, Brotto. TRENER: Conz.

S pomembno zmago proti tretje uvrščenemu tržaškemu Riguttiju je Olympia spet dokazala, da se lahko resno poteguje vsaj za uvrstitev v play-off. Goričani so krogili tekmo v dobrem in slabem. Naredili so zelo veliko napak (skoraj 30), hkrati pa so bili dovolj učinkoviti v vseh elementih. Dobro sta delovala servis in napad, na mestu pa je bil tudi blok, ki je omejil edinje nevarnega tolkača gostov, bivšega valovca Spinelli, ki je dosegel vsega le 14 točk.

Ekipi sta si razdelili prva dva seta, ena klučnih potez pa je bila zamenjava Langa z Bernetičem v tretjem setu pri izidu 5:10 za Rigutti. Lango, ki je bil v prvem setu zelo učinkovit, je v nadaljevanju populstil, Bernetič pa ga je zamenjal zelo dobro. Olympia je tako v 3. setu izenačila že pri izidu 12:12, na koncu obdržala pridobljeno prednost, v četrtem setu pa je bila praktično stalno v vodstvu in je tako tudi zasluzeno zmagala.

Sloga - Volley UD 3:0 (25:18, 25:17, 25:17)

SLOGA: Cettolo 10, Romano 16, Rožac 8, Jernej Šček 5, Strajn 3, Taučer 9, Rauber (L) 1, Jakob Šček

(L) 2, Iozza. TRENER: Strajn

Slogaši so osvojili gladko zmago, kar je bilo pravzaprav pričakovan, saj zaseda ekipa Megic zadnje mesto na lestvici. Treba je priznati, da je bil začetek tekme nekaj negotov, skorajda boječ, saj tokrat zradi poškodbe ni mogel nastopiti kapetan in najboljši sprejemalec ekipi Denis Iozza. Njegovo odsotnost na igrišču je slogaše nekaj zmedla, s pravo koncentracijo in pravilnim pristopom do igre pa so nihana kmalu prepustila mesto dobro organizirani udarni igri, saj je bil tokrat predvsem Matjaž Romano na mreži neustavljiv. Naši fantje so se v vseh setih skušali takoj odlepiti od fizično sibkega, zato pa zelo izkušenega in izjemno borbenega nasprotnika. V njegovih vrstah je tudi tokrat brezhibno v vlogi libera zaigral veteran Maurizio Stabile, tudi sam bivši slogaš, ki opensko televadnicu še vedno čuti kot svojo. Gladka zmaga bo prav gotovo mlađim slogašem vlija dodatnega poguma, predvsem pa veliko motiviranja, da čimprej za sabo pustijo čimveč nasprotnikov. (INKA)

Ostali izidi: Fincantieri - Broker TS 3:0, Porcia - Club Altura 3:1, Cordenons - Cervignano 2:3, San Quirino - Pallavolo TS 3:1.

Vrstni red: Porcia 21, Fincantieri 20, Rigutti 15, Olympia Tmedia in

KOŠARKA - Moška C-liga

Bor Radenska v obrambi končno kot v starih časih

Nasprotnikom večkrat preprečili, da so v 24 sekundah prišli do meta

Bor Radenska - Pool Venezia 88:73

(23:17, 51:32, 71:48)

BOR RADENSKA: Krizman 13 (4:4, 3:4, 1:3), Visciano 9 (3:4, 3:6, -), Babich 17 (2:4, 3:4, 3:7), Samec 15 (2:4, 5:6, 1:2), Kralj 6 (2:2, 2:5, 0:1); Burni 17 (6:7, 4:5, 1:2), Štokelj 7 (2:2, 1:2, 1:1), Crevatin 4 (2:2, 1:1, -), Bole (-, 0:2, 0:1), Nadlišek. TRENER: Andrea Mura. SON: 26; PON: Kralj in Visciano v 39. min.

Bor Radenska je na domaćem igrišču dosegel izredno pomembno zmago, tudi glede na ostale rezultate 12. kroga (Caorle, San Daniele in Spilimbergo so izgubili). Za uspeh, tretji na domaćem parketu, zaslужijo pohvalo vsi igralci. Dali so vse od sebe in končno v obrambi igrali tako, kot v prejšnjih sezona. Prestregli so veliko žog, predvsem pa so nasprotniku večkrat preprečili, da bi v 24 sekundah prišel do meta. »Do names smo v obrambi, ki je bila naš adut v preteklih sezona, povsem razočarali. Če prejmeš na vsakem srečanju 80 ali več točk, ne moreš daleč,« je po srečanju dejal kapetan Niko Štokelj. O učinkovitosti obrambe zgovorno pričajo tudi statistike: 26 skokov (11 v napadu in 15 v obrambi), 5 blokadi v 20 prestreženih žog.

Srečanje se vsekakor ni pričelo najbolje. Gostje so povedli s 6:0. Iz polsne pa je borovce predramila trojka Samca, dokončno pa so se zdramili v 6. minutni. Z odlično obrambo in s koši Visciana in predvsem Burnija so borovci prevzeli vajeti igre v svoje roke in jih dejansko niso več izpustili. Naravnost sijajen je bil začetek druge četrtnine, ko so s 4 zaporednimi trojkami (dve je dosegel Babich, po eno pa Burni in Štokelj) in dvema košema Samca povedli za celih 19 točk. V tretjem delu srečanja so vodstvo upravljali brez večjih težav, v zadnji četrtini pa se je zataknili v napadu. Mogoče so igrali nekoliko preveč ležerno in gostje so se pričeli nevarno približevati. Dva zaporedna koša Ivana Kralja v razmahu pol-druge minute, ko je do konca srečanja manjkalno nekaj manj kot tri minute, sta dejansko zapecatala zmago, saj je razlika takrat znašala celih 15 točk.

Alan Burni je bil skupaj s Stefanom Babičem najboljši strelec srečanja. Dosegla sta 17 točk

KROMA

Naj akterji

Ivan Kralj je tokrat dosegel manj točk kot običajno, vendar se je izkazal predvsem v obrambi, kjer je imel zelo težko nalogo, saj je moral večji del srečanja pokrivati prvo violino iz Benetk Beta. V napadu je bil po dolgem času znova razpoložen Alan Burni, ki je dosegel 17 točk. Pod košema sta kraljevala Štefan Samec (10 skokov) in Giancarlo Visciano (6 skokov).

Rado Šušteršič

Ostali izidi: Limena - Corno di Rosazzo 57:87, Spilimbergo - Roncade 66:69, San Daniele - Virtus PD 87:70, Caorle - Virtus UD 89:90. DANES: Margherita - Eraclea, Codroipese - Cordenons, Montebelluna - Vicenza.

Jadran danes doma

V 11. krogu C2-lige bo Jadran Mark danes pri Briščikih (pričetkom ob 18. uri) gostil Latisano, ki ima na lestvici 10 točk manj, a je v zadnjih časih pokazala precejšen napredok v igri.

Včerajšnji izidi: Tricesimo - Muggia Venezia Giulia 46:92, Acli Fanin - Santos 79:91, Cervignano - CUS Udine 82:72, San Vito al Tagliamento - Basket Time 81:72. **DANES:** Portogruaro - Ronchi, Aviano - CBU, Ardita - Cormons, Jadran Mark - Latisana.

KOŠARKA - Moška D-liga

Brežani v zadnji akciji izgubili v Romansu Druga zaporedna zmaga Kontovela Sokola

Romans - Breg 78:76 (28:19, 39:44, 62:59)

BREG: Cerne 12 (2:4, 5:6, 0:2), Puzzer (n.v.), Sila 20 (3:5, 1:4, 5:12), Jevnikar 10 (4:8, 3:8, 0:2), Widmann 4 (-, 2:6, 0:4), Udovič 4 (-, 2:4, 0:2), Earle 2 (-, 1:1, -), Grazioso 4 (-, 2:4, -), Oblak 2 (-, 1:2, -), Krizman 18 (2:4, 5:10, 2:3), TRENER: Pregarč. PON: Jevnikar v 38 min.

Breg je v Romansu doživel drugi prvenstveni poraz po napeti in razburljivi končnici. Uvodnih minutah sta si bili ekipi enakovredni. V slabih treh minutah igre so nato igralci Romansa dosegli serijo trojki proti nepazljivi obrambi gostov. Z delnim izidom 15:1 so minuto pred koncem četrtnine povedli z 28:12. Boljšo obrambo so Pregarčevi vavoranci še pred koncem tega dela skoraj razpolovili zaostanek. Po dveminutnem odmoru so gostitelji dobro opravljali prednost, medtem ko je na drugi strani v napadu uspešno zadeval le Černe. Do novega preobrata je prišlo proti koncu prvega polčasa, ko so s silo igralci pridobili kopico žog z agresivno cono press. Poleg tega se je končno tudi »odprlo« v napadu, kjer sta izstopala Sila in Grazioso z osmimi oziroma štirimi točkami v tem delu. V 11. minutah je bil delni izid 32:12 v korist Brega. Tretja četrtnina je bila spet v znamenju domačinov, ki so s consko obrambo 2:3 spravili v škrice Pregarčeve fante in sredi četrtnine ponovno prevzeli vodstvo. Stanje se dobrih deset minut ni bistveno spremenilo. Tri minute pred koncem je Brežanom slabo kazalo: zaostajali so

kar za devet točk, predvsem pa slabo igrali v napadu in obrambi. Po minuti odmora so zaigrali kot prerojeni. V dveh minutah in petnajstih sekundah so Sila, Krizman in Udovič poskrbeli za ponovni preobrat z delnim izidom 10:10. Po naslednji akciji so imeli tako točko prednosti in žog v roki štiriindvajset sekund pred končno sireno. Žal pa so v odločilni akciji zapravili žog in s tem tudi zmago. (Mitja Oblak)

Kontovel Sokol - Dinamo Fly Gorizia 76:66 (26:15, 42:34, 62:44)

KONTOVEL/SOKOL: Paoletti 20 (4:4, 2:6, 4:6), Budin 6 (-, 3:6, -), Godnič 4 (-, 2:4, -), Vodopivec (-, 0:1, 0:3), Lijšak 15 (7:9, 1:4, 2:4), A. Šušteršič 10 (2:4, 1:2, 2:4), Sossi sr. 2 (-, 1:2, 0:2), Gantar 14 (5:9, 3:5, 1:1), Rogelja 4 (-, 2:4, -), Bukavec 1 (1:2, -, -). TRENERJA: Starc in D. Šušteršič. SON: 23.

Združena ekipa Kontovela/Sokola je osvojila svojo drugo zaporedno zmago in goriški Dinamo dohitela na lestvici. Tekma je bila izenačena le do 6. minute, ko so gostje še vodili za dve točki (13:11), nakar so gostitelji izboljšali učinek v obrambi in si takoj priigrali pet točk prednosti ter sklenili četrtno z 11 točkami razlike. V drugi četrtnini so gostje reagirali in v 6. minuti zmanjšali zaostanek na same 4 točke (29:33). To pa je bilo tudi vse, kar so zmogli košarkarji Dinama, ki so v tretjem delu tekme povsem popustili. Domača moštvo je v tem delu igralo zelo dobro. S koši Robyja Paoletiča, Petra Lijšaka, Andreja Šušteršiča

in mladega Marka Gantarja, ki je tudi odlično vodil igro svoje ekipe, si je prigralo zanesljivo prednost, ki je minuto pred koncem četrtnine znašala polnih 24 točk.

V zadnjem delu so gostje igrali na vse ali nič. Gostitelji so po nepotrebni izgubili več žog, prednost pa je bila le previsoka, da bi jo lahko docela zapravili, in zmaga je bila tu.

Veselje po drugem zaporednem uspehu je bilo v domaćem taboru seveda veliko. »Igrali smo dobro, le škoda da v zadnji četrtini smo večkrat izgubili glavo in po nepotrebni zapravili nekaj žog. Pohvalilo zaslужijo vsi igralci, posebno pa mladi Marko Gantar, ki je tudi na tej tekmi pokazal napredok,« je zadovoljen dejal eden od dveh trenerjev združene ekipe Claudio Starc.

Vedno borbeni Jan Godnič je še pristavljal: »Do konca letosnjega leta nas čakata še dve tekmi, proti Dragu Basketu in Fogliano, ki sta v našem dometu. Nadejamo si še štiri točke, potem bomo lahko zadihalci.« (lako)

Ostali izidi: Don Bosco - Perteole 69:73, Poggi 2000 - Monfalcone 78:76, Goriziana - Drago Basket 106:57, Pol. Isontina - Fogliano 90:73, NAB Tržič - San Vito 81:40. **Vrstni red:** Goriziana 20, San Vito 18, Breg in Perteole 16, Monfalcone in NAB 14, Poggi 2000 12, Romans 10, Don Bosco 8, Athletismo 6, Drago Basket, Dinamo, **Kontovel Sokol** in Isontina 4, Fogliano 2.

HOKEJ IN-LINE

»Levi« premočni za openske »konje«

Lions Arezzo - Polet Kwins Za-družna kraška banka 6:2 (2:2)

STRELEC ZA POLET: Faj-diga 2.

POLET: Petronijevič, M. De Iaco, Ferjanč, S. Kokorovec, Battisti, S. Cavalieri, D. De Iaco, Faj-diga, G. Cavalieri, Lončar, D. Fa-bietti.

Openski »konji« so se iz Tokane vrnilo brez osvojenih točk.

»Dobro smo vedeli, da bo tekma zelo težka. Vseeno pa smo se do-

bro borili in nasprotnika smo pošteno namučili,« je uvodoma povedal športni vodja in hokejist Poleta Matteo De Iaco. Že po osmih minutah so »levi« iz Arezza vodili z 2:0. Po minuti odmora je Aleš Fajdiga, ki je bil sinoči tudi trener (Aci Ferjanč je bil to-krat odsonet), najprej zmanjšal zaostanek (v 11. minuti), zatem pa še izenačil (tik pred odmora).

V drugem delu so poletovci igrali dobro, toda pred nasprotnikovimi vrati niso bili najbolj na-tančni. V fazi obrambe pa so bili Openci preveč popustljivi in premalo borbeni. »Domačini so z lahkoto prišli do strelov proti našim vratom. Proti koncu tekme, ko je bil tekma že izgubljena, smo poslali v ogenj tudi mlade hoke-jiste, ki so se dobro odrezali,« je po tekmi povedal strelec oben zadetkov Aleš Fajdiga. Za Arezzo sta v polno zadela tudi Slovenca Nahtigal (4 zadetki) in Zupan.

Polet bo v torek zvečer (ob 21.00) na Općinah igral zaostalo tekmo proti evropskim prvakom iz Asiaga.

Ostala izida: Milano 24 Quanta - Vicenza 6:3, Draghi Torino - Libertas Forli 4:4, Mila-no 17 Rams - Empoli 5:11. DANES (18:00): Edera - Modena.

Domači šport

DANES, nedelja, 9. decembra

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Union 91; 14.30 v Štandrežu: Juventina - Monfalcone

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v San Pieru d'Isonzo: Isonzo - Kras Koimpex

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Gallery; 14.30 v Trstu, igrišče Ferrini: Poniziana - Primorje Interland; 14.30 v Rudi: Ruda - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Podgori: Piedimonte - Zarja Gaja

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Dolini: Pomlad - Donatello

NAJMLAJSI - 10.30 v Lignanu: Lignano - Pomlad ZACHTNIKI 11:11 - 10.30 pri Briščikih, Ervatti: Pomlad A - Montizza

KOŠARKA

MOŠKA C2-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Jadran Mark - Latisana

UNDER 17 MOŠKI DRŽAVNI - 11.45 v Trstu, Istarska ulica: Don Bosco - Jadran ZKB

UNDER 17 MOŠKI DEŽELNI - 11.00 v Trstu, šola Capriň-Santos - Bor Čok; 15.00 pri Briščikih: Jadran ZKB - Don Bosco

ODBOJKA

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 19.00 v Trstu, 1. maj: Breg Bor ZKB - Sant'Andrea

UNDER 18 MOŠKI - 10.00 v Gorici: Olympia Terpin - Sloga Multinvest; 18.00 v Tržiču: Fincantieri - Soča Gostilna Devetak

UNDER 18 ŽENSKE - 11.00 na Proseku: Kontovel - Sloga Barich

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Trstu, Ul. Macelli: Volley 2000 - Bor Kinemax

UNDER 14 MOŠKI - 16.00 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia - Sloga

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C2-LIGA - 10.30 Kras - Rangers UD

JUTRI, pondeljek, 10. decembra

KOŠARKA

UNDER 21 MOŠKI - 21.00 pri Briščikih: Kontovel Sokol - Santos: 21.00 v Trstu, Ul. Forlanini: Drago Basket - Bor NLB

NOGOMET

MLADINCI - 19.00 v Tržiču: Monfalcone - Juventus

Obvestila

AŠD BREG vabi vse najmlajše športnike na božičnico, ki bo v petek, 14. decembra v dolinski občinski telovadnici Silvana Klabjan ob 17. uri. Vabljeni.

SK DEVIN in SCI CLUB 70 v sodelovanju z občino Devin Nabrežina prirejata sklepno tekmo ob koncu prvega dela projekta Šola Šport. Vabljeni predvsem starši osnovnošolcev, v soboto 15. decembra letos na plastično progov v Nabrežini ob 10. uri.

SK DEVIN v sodelovanju z jugoslovanskim pod pokroviteljstvom občine Devin Nabrežina vabi na srečanje ob božičnem drevescu, ki bo v soboto, 15. decembra 2007 s pričetkom ob 18.30 na trgu v Slivnem. Nazdravili bomo s čevapčiči in vinom. Zaželjene so domače slaščice in božično razpoloženje.

ŠD BRDINA organizira zimovanje v kraju Forni do Sopra ob 22. do 29. decembra 2007. Zainteresirani lahko poklicajo na štev. 3475292058.

ŠPORTEL Oddaja, namenjena smučarjem

Jutrišnji Športel na Tv Koper-Capodistria, s pričetkom ob 22.30, bo namenjen smučarjem. O problematikah te športne panoge, tudi o različnih pogledih v zvezi z zamejskim prvenstvom - vprašanje je sprožilo Slovensko planinsko društvo Gorica, čigar predsednik Marjan Lutman bo v oddajo p

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Risanka: Lupo Alberto - Krasen Božič
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Aktualno: Mikser
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Sette giorni al Parlamento
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica - La tv che fa bene alla salute
10.00 Aktualno: Linea verde - Orizzonti
10.30 Aktualno: A sua immagine
10.55 Sveta maša, sledi Angelus
12.20 Aktualno: Linea verde in diretta dalla natura
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in
16.25 Vremenska napoved in dnevnik
17.40 Domenica in... ieri, oggi, domani (vodi Pippo Baudo)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.40 Kviz: Affari tuoi
21.30 Nan.: Donna detective (It., '07, r. C. Torrini, i. Lucrezia Lante Della Rovere, Flavio Montruccio)
23.30 Dnevnik
23.35 Aktualno: Speciale Tg1

Rai Due

6.20 Aktualno: Inconscio e magia
6.45 Variete: Mattina in famiglia (vodi Adriana Volpe in Tiberio Timperi), vmes dnevnik
10.05 Aktualno: Ragazzi c'è Voyager
10.30 Variete: Random
11.30 Variete: Mattina in famiglia
12.00 Žrebanje za SP v nogometu
13.00 Dnevnik, Motorji
13.45 Variete: Quelli che aspettano..., 15.00 Quelli che il calcio e... (vodi Simona Ventura), 17.05 Quelli che... tretji del
17.30 Šport: Speciale Numero Uno
18.00 Dnevnik, Dossier, Eat parade
19.10 Šport: Domenica sprint
19.30 Risanke
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: NCIS (i. Sean Murray, Michael Weatherly)
21.45 Nan.: Criminal Minds (i. Mandy Patinkin, S. Moore)
22.35 Šport: La domenica sportiva

Rai Tre

6.00 Fuori orario
7.00 Variete za najmlajše
9.20 Variete: Screensaver
9.55 Šport: Alpsko smučanje, moški slalom, 1. manche (Svetovni pokal iz Bad Kleinkircheima - Avstrija)
10.45 Dok: Geo & Geo
11.15 Aktualno: Buongiorno Europa, sleti RegionEuropa
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.15 Aktualno: Telecamere
12.55 Šport: Alpsko smučanje, moški slalom, 2. manche (Svetovni pokal iz Bad Kleinkircheima - Avstrija)
14.00 Dnevnik - Deželne vesti
14.30 Aktualno: In 1/2h
15.00 Aktualno: Alle falde del Kilimangiaro (vodi Licia Colo')
18.00 Kviz o književnosti: Per un pugno di libri (vodi Neri Marcore')
19.00 Dnevnik, deželne vesti in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa
21.30 Tv Film: Documentario cocaina (It., '07, r. R. Burchielli)
23.20 Dnevnik - Deželne vesti
23.40 Variete: Parla con me
0.40 Nočni dnevnik in vremenska napoved
0.50 TeleCamere

Rete 4

6.05 Nan.: La grande vallata
7.00 Rassegna stampa
7.20 Nad.: Uccelli di rovo
9.35 Aktualno: Artezip
9.40 Dok.: Magnifica Italia

- 10.00** Sveta maša
- 11.00** Aktualno: Pianeta mare
- 11.30** Dnevnik, promet
- 12.10** Aktualno: Melaverde
- 13.30** Dnevnik, vremenska napoved
- 14.00** Film: Noi siamo le colonne (kom.'40)
- 15.15** Nan.: Le comiche di Stanlio e Ollio
- 18.20** Nan.: Casa Vianello
- 18.55** Dnevnik
- 19.35** Nan.: Perry Mason (krim., ZDA, '92, i. Raymond Burr)
- 21.30** Film: L'ombra del diavolo (krim. ZDA' 97, r. A. J. Pakula, i. Brad Pitt)
- 23.35** Film: Star Maps (dram. ZDA'98, r. Miguel Arteta)

- 19.30** Dnevnik
- 19.50** ... e domani è lunedì!
- 22.50** Dnevnik
- 23.15** Film: La lunga cavalcata della vendetta (western, It., '72, r. A. Anton, i. Anita Ekberg)

- ## LA 7
- 6.00** Dnevnik - Vremenska napoved - Prometne informacije - Horoskop
 - 7.00** Aktualno: Omnibus Weekend
 - 9.15** Aktualno: Cognome & nome
 - 9.50** Aktualno: La settimana
 - 10.05** Dok.: I tesori dell'umanità
 - 10.25** Nan.: New Tricks - Un caso impossibile
 - 11.30** Aktualno: Le interviste barbariche
 - 12.30** Dnevnik in športne vesti
 - 13.00** Dok.: Anni luce
 - 14.00** Film: Ulisse (pust., It., '54, r. Mario Camerini, i. Kirk Douglas, Silvana Mangano)
 - 15.55** Film: Il tesoro dei Sequoia (kavb., ZDA, '52, r. Felix Feist, i. Kirk Douglas, Eve Miller)
 - 18.00** Film: Saturn 3 (fant., VB, '80, r. Stanley Donen, i. Kirk Douglas, Farrah Fawcett)
 - 20.00** Dnevnik in športne vesti
 - 20.30** Variete: Chef per un giorno
 - 21.30** Variete: Crozza Italia Live
 - 23.30** Aktualno: Reality
 - 0.30** Dnevnik in športne vesti
 - 1.25** Film: Australia (krim., Fr., '89, r. Jean-Jacques Andrien, i. Jeremy Irons, Fanny Ardant)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
- 7.55** Dnevnik, promet, vremenska napoved
- 8.00** Jutranji dnevnik
- 9.00** Aktualno: Le frontiere dello spirito (vodita mons. Gianfranco Ravasi in Maria Cecilia Sangiorgi)
- 9.50** Aktualno: Nonsolomoda
- 10.25** Film: Il segreto del mio successo (kom. ZDA'87, r. H. Ross, i. Michael J. Fox)
- 11.30** Tg com, vreme
- 13.00** Dnevnik, vremenska napoved
- 13.35** Variete: Buona domenica (vodita Paola Perego in Stefano Bettarini)
- 16.30** Tg com/Meteo5
- 18.50** Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
- 20.00** Dnevnik, vremenska napoved
- 20.40** Variete: Paperissima Sprint
- 21.30** Nad.: La figlia di Elisa - Ritorno a Rivombrosa (It., '07, r. Sarah Felberbaum, Giulio Berruti)

- 23.40** Aktualno: Terra!
0.40 Aktualno: Nonsolomoda (vodi Silvia Toffanin)

Italia 1

- 6.05** Nan.: Good morning Miami, 7.00 Eddie, govoreči pes
- 7.00** Aktualno: Super Partes
- 7.40** Risanke
- 11.00** Nan.: Phil dal futuro
- 11.30** Nan.: Willy, il principe di Bel Air
- 11.55** Športna oddaja: Grand Prix
- 12.25** Dnevnik, vremenska napoved
- 13.00** Športna oddaja: Guida al campionato
- 14.35** Film: Lupin III (anim. JAP'05, r. Miya Shigeyuki)
- 15.30** Tg com, vreme
- 16.45** Športna oddaja: Domenica stadio
- 17.50** Dnevnik, vremenska napoved
- 18.15** Šport: Controcampo - Ultimo minuto
- 20.00** Variete: Candid camera
- 20.25** Film: Mr. Crocodile Dundee II (kom., ZDA'88, r. J. Cornell, i. P. Hogan)
- 22.35** Športna oddaja: Controcampo (vodi Alberto Brandi)

Tele 4

- 8.00** 10.05 Aktualno: Buongiorno con Teleguattro 2007- Švetnik dneva, horoskop, pregovor
- 8.05** Dok. o naravi
- 10.10** Dok.: Inverno svedese
- 10.35** Nad.: Marina
- 11.15** Aktualno: Muza TV
- 11.55** Papežev blagoslov
- 12.45** Automobilissima
- 13.20** Oddaja o glasbi
- 13.35** Oddaja o kmetijstvu
- 14.00** Dok.: L'arte di arrampicare
- 14.45** Variete: Son el mago de Umago
- 15.05** Sprehod po Krasu z Lucianom Santinom
- 17.30** Risanke

Koper

- 12.15, 13.45** Dnevni program
- 12.30** Alpsko smučanje: SP Bad Kleinkirchheim: Moški slalom, 1. vožnja
- 13.00** Alpsko smučanje: SP Bad Kleinkirchheim: Moški slalom, 2. vožnja
- 14.00** Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
- 14.10** Euronews
- 14.25** Biker explorer
- 14.55** »Q« - trendovska oddaja
- 15.40** Odmev
- 16.10** Mediteran festival
- 16.55** Dok.: City folk
- 17.25** Potopisi
- 18.00** Ljudje in zemlja (program v slovenskem jeziku)
- 19.00** Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25** Il Disfatto (pripr. Franco Juri)
- 19.35** Tednik
- 20.05** Vesolje je...
- 20.35** Istra in ...
- 21.05** Dok.: Mednarodna obzorja
- 22.00** Vsedanes - TV dnevnik
- 22.15** Nedeljski športni dnevnik
- 22.30** Alpe Jadran
- 23.00** 7. mednarodni pevski festival - Koper
- 23.25** Vsedanes - TV dnevnik

Tv Primorka

- 11.00** Videostrani
- 17.00** Duhovna misel (pon.)
- 17.10** Futsal: Gorica - Svea
- 18.35** Miš maš (pon.)
- 19.15** Video spot meseca
- 19.20** Ne prezrite
- 19.30** Kult: Perspektivni mladi umetniki v Tobčanskem muzeju
- 20.00** Razgledovanja (pon.)
- 20.30** Spoznajmo jih
- 21.25** Tedenski pregled (pon.)
- 21.40** Kulturni utrinek (pon.)
- 21.45** Ne prezrite
- 22.00** Rokomet: Intra GO Leasing - Rudar EVJ Trbovlje
- 23.20** Ne prezrite

RADIO

RADIO TRST A

- 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slos. tiska; 10.30 Vabilo v kino; 11.15 Nabozna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo; 15.00 Iz studia D; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Pevska revija Cecilijska 2007 (2. del); 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 7.45 Kmetijska oddaja; 8.10 Po domače; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Pre-gled prireditev; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljude; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come... easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plešoči arhitekt; 14.30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Vecerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirint sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zbori; 11.05 in 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na danasnjih dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 18.05 Zabavna igra; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvezcer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Gost; 12.00 Centrifuga; 13.45 Šport: SP

smučskov, gost izbira glasbo; 15.30 DIO; 15.55-16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.40 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 1

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Jutranja oddaja: Unomattina (vodita Luca Giurato in Eleonora Dandolo)
10.40 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)
13.30 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana (vodi Caterina Balivo)
16.15 Aktualno: La vita in diretta (vodi Michele Cucuzza)
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredita' (vodi Paolo Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi (vodi Flavio Insinna)
21.10 Nan.: Donna Detective - Il ritorno
23.05 Dnevnik
23.10 Aktualno: Porta a porta
0.45 Nočni dnevnik, Le idee in vremenska napoved
1.20 Žreb lota

Rai Due

- 6.40** Dnevnik - Eat Parade
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Random, risanke
9.30 Aktualno: Protestantesimo
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: Piazza Grande (vodita Giancarlo Magalli in Monica Leo-freddi)
13.00 Dnevnik
13.30 Dnevnik - Costume e società, 13.50 Salute
14.00 Aktualno: L'Italia sul 2
15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alba D'Eusonio)
17.20 Nan.: Roswell
18.05 Tg2 Flash/Šport
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
18.50 Nan.: Piloti
19.10 Nan.: Tutti odiano Chris
20.00 Kviz: Pyramid (vodita Enrico Brignano in Debora Salvalagio)
20.25 Žreb lota
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Lost - Ulteriori istruzioni, Ognuno pensi per se
22.35 Nan.: Senza traccia - In memoria
23.30 Dnevnik - Punto di vista
23.45 Dok.: La Storia siamo noi
0.45 Aktualno: XII. Round (vodi Paolo Martini)

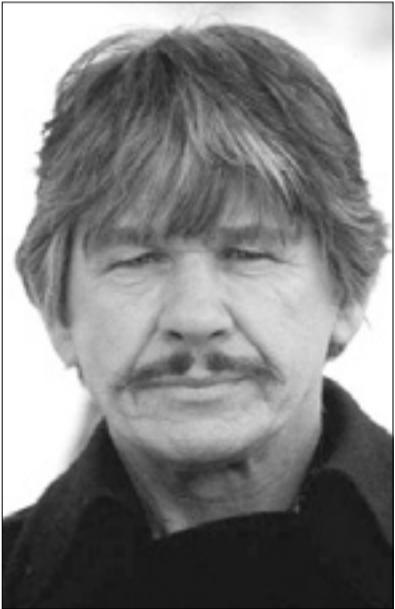

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24 vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.05 Aktualno: Verba volant
9.15 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Dnevnik - Shukran
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Dnevnik - Leonardo
15.00 Dnevnik - Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda - Le avventure di Hocus e Lotus - Ricordi di una valigia - Holly's Heroes
16.15 Dnevnik - GT Ragazzi
16.35 Melevisione
17.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.10 Variete: Blob

- 20.30** Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Chi l' ha visto?
23.10 Dnevnik - deželne vesti
23.25 Aktualno: Primo Piano
23.45 Nan.: Blind Justice - Odore di morte
0.25 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

- 6.00** Dnevnik - Rassegna stampa
6.25 Nan.: Quincy
7.40 Nan.: Hunter
8.40 Nan.: Nash Bridges
9.40 Nad.: Saint Tropez
10.40 Nad.: Febbre d'amore
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Detective Monk
16.00 Film: Una fidanzata per papà (kom., ZDA'63, r. V. Minnelli, i. Glenn Ford)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Aktualno: Sipario
20.00 Nad.: Tempesta d'amore
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Carlito's way (dram., ZDA'93, r. Brian De Palma, i. Al Pacino)
0.15 Film: Telefon (dram., ZDA'97, r. Don Siegel, i. Charles Bronson)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Promet, vreme, borza in denar
8.00 Dnevnik, Insieme
9.00 Aktualno: Panorama del giorno
9.10 Aktualno: Secondo voi
9.20 Aktualno: Verissimo
11.55 Nan.: Finalmente soli
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (vodi Maria De Filippi)
17.05 Film: Sette settimane in Italia (kom., Nemčija'03, i. Kai Wiesinger)
18.50 Kviz: 1 contro 100 (vodi Amadeus)
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iachetti)
21.10 Film: The perfect man (kom., ZDA'05, r. Mark Rosman, i. Hilary Duff)
23.15 Aktualno.: Matrix
1.20 Nočni dnevnik

Italia 1

- 6.15** Nan.: Good morning Miami
6.35 Risanke
9.05 Film: Head of State (kom., ZDA'03, i. Chris Rock)
11.10 Nan.: A-Team
12.25 Dnevnik
13.00 Šport: Studio sport
13.40 Šport: Slamball
14.05 Risanke
15.00 Nan.: Instant star
16.20 Nan.: Malcolm
16.50 Risanke
18.30 Dnevnik
19.10 Nan.: War at home
19.40 Risanke
20.05 Futurama
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Star Wars - 2. epizod (fant., ZDA, '02, r. George Lucas, i. Liam Neeson, Ewan McGregor)
23.50 Film: West and soda (kom., ITA '65, r. Bruno Bozzetto)

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.10, 16.40, 19.30, 20.30 Dnevnik
8.10 Dnevnik - pregled tiska
8.30 10.30 Aktualno: Buongiorno con Telequattro 2007- Svetnik dneva, horoskop, pregovor
8.50 Oddaja o zdravju TV Salus
9.00 Dok.: Finlandia d'inverno
9.40 12.40, 15.20 Dokumentarec o navi
10.35 Nad.: Marina
11.10 Koncert
13.30 Oddaja o živalih
17.00 Risanke
18.30 Super calcio: Udinese calcio, sledi Triestina calcio
19.55 Športna oddaja
20.05 30 let Telequattro
21.00 Aktualno: Stoa'
22.30 Šport: Triestina vs. Rimini (8. dec. '07)

Koper

- 14.00** Čezmejna TV
14.30 Vzhod-zahod
14.50 Alter eco
15.20 Alpe Jadran
15.50 7. mednarodni festival v Kopru
16.15 Tednik
16.45 Vesolje je..., Istra in...
17.45 Il disfatto (pripr. Franco Juri)
18.00 Program v slovenskem jeziku: Športna mreža
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, vreme, šport
19.30 Mladinska oddaja
20.00 Sredozemje
20.30 Kulturni magazin: Artevisione
21.00 Aktualna tema: Meridiani
22.00 Vsesedan - TV dnevnik
22.15 Vzhod - zahod
22.30 Program v slovenskem jeziku: Športel
23.00 Primorska kronika
23.20 Športna mreža
23.55 Vreme
0.00 Čezmejna TV - TV dnevnik

La 7

- 6.00** 12.30, 20.00, 1.10 Dnevnik
7.00 Aktualno: Omnibus
10.30 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Le inchieste di padre Dowling
13.00 Nan.: Il commisario Scali
14.00 Film: Il giovedì (kom., ITA'63, r. Dino Risi, i. Walter Chiari)
16.00 Dok.: Atlantide
18.00 Nan.: Stargate SG1
19.00 Nan.: JAG - Avvocati in divisa
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.00 Aktualno: Exit - uscita di sicurezza
23.30 Šport: Le partite non finiscono mai

Slovenija 1

- 6.25** Utrip
6.40 Zrcalo tedna
6.55 Eutrinki
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.05 Božična nad.: Absalonova skrivnost (7. nad.)
9.30 Risana nan.: Mali Mozart
10.05 Umko
11.00 Dok. nan.: Novorojenček (pon.)
11.55 Iskanje popolnega mesta, portret Edvarda Ravnikarja (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Razvedrilni variete: Spet doma (vodi Mario Galunič)
15.00 Poročila, promet
15.10 Dober dan, Koroška!
15.45 Risanka
16.05 Lutkovna nan.: Bisergora
16.20 Dok.: Koža, dlaka, perje
16.25 Otroška nan.: Sejalci svetlobe - Govoreča tišina
17.00 Novice, kronika, šport, vreme
17.30 Poljudnoznanstvena odd.: Rojeni za svobodo - Šimpanzi iz Konukatija
18.25 Žrebanje 3 x 3 plus 6
18.35 Adventni dnevi - 10. december
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Prenos proslave: Dan človekovih pravic
20.55 Dok. odd.: Naša četica koraka...
22.00 Odmevi. Kultura, vreme, šport
23.00 Opus
23.25 Glasbeni večer: Luka Šulić, orkester slovenske filharmonije in George Pehlivanian

RADIO
RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledar, pravljica in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.20 Odprta knjiga - Ivan Cankar: Hlapec Jernej in njegova pravica (r. Marko Sosič, 1. nad.); 11.00 Studio D; Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Primorski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevreka - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjak; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obvezčajo; 6.50, 15.00, 18.15 RK odpira meje: Rapalska meja, delitev ključev za zapornice; 9.00 do 12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočje, delo in življenje zamejskih Slovencev; 22.30 Mista Pankur, Viktor Konopljev in Hip hop glasba.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvojčev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Svetnik dneva; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillo; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvojčev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Državna proslava ob dnevu človekovih pravic; 21.10 Naše poti, romska oddaja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonia; 23.05 Literarni nočturno - R. Novak: Pesmi; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

SAMO DANES

EMISFERO

pot do ugodnosti

Božič 2007

Sledi repatici prihranka

Pršut PARMA
cena za kg

26.721 lir
€ 13,80

Norveški
losos
NORTH
KING
200 g

5.789 lir
€ 2,99

Pomaranče
NAVEL
vreča, 3 kg
0,50 €/kg

2.904 lir
€ 1,50

Pecivo
Panettone
tradicionalno
/iz Verone
BAULI
1 kg

4.841 lir
€ 2,50

Paket
praznik luči
MELEGATTI
pecivo pandoro/panettone
750 g

9.488 lir
€ 4,90

Vsedljivi
Jeep,
sveti in piska
električni

278.823 lir
€ 144,00

Emilio,
zvezdnati
prijatelji

- 67 cm visok
- večsmerno
- radijsko vodenje z vgrajenim mikrofonom
- noge simulirajo pravo hojo
- spreminja glas s tremi različnimi efekti

152.965 lir
€ 79,00

Mobilni
telefon

SAMSUNG

SGH-E 700

- dual band
- gprs - wap
- barvni zaslon
- litija baterija
- polifonična zvonjenja

PROMO CENA

€ 89,90 174.071 lir

POPUST 44%
S KLUBSKO KARTICO
96.620 lir
€ 49,90

DECEMBRA DO BOŽIČA VEDNO OPDRTO

Hipermarket Emisfero
MONFALCONE/TRŽIČ (GO)

Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

od ponedeljka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

SSG - Tri predstave v Trstu

Ljubljanska Drama z Romantičnimi dušami

»Preplet politike, erotike, ljubezni, prijateljstva, izdajstva« v freski o mestanski družbi iz konca 19. stoletja je vsebina enega od najbolj pričakovanih gostovanj letosnjega sezone Slovenskega stalnega gledališča. S tremi ponovitvami v abonmaju bo ansambel ljubljanske Drame prihodnji teden v Trstu s predstavo Romantične duše Ivana Cankarja.

Cankarjev dramski prvenec, napisan pri enaindvajsetih letih v podstrešju na Vrhniku, odpira možnosti izjemnega doživetja za ljubitelje gledališča in literature. Igra, ki je nastajala takoj po avtorjevi vrtniti z Dunaja, s širokimi zahamili prinaša predzgodbo idealne ljubezni dr. Mlakarja in Pavle Zarnikove in vrste stranskih oseb, s katerimi Cankar riše družbeno in politično realnost Slovenije. Zgodba o konfliktu med dobrim in zlom, o izdajstvu in begu je nenavadeno pisano dramsko besedilo, ki v tej postaviti najde globoka sozvočja s sodobnostjo, političnimi in etičnimi temami našega časa. Tekst zajema večino problemov, o katerih je Cankar pisal v svojih poznejših dramskih besedilih, je nekakšna matrica, izvorna točka celotnega Cankarjevega dramskega opusa. Zato uprizoritev Romantičnih duš vedno

pomeni vračanje k izhodišču sodobne slovenske dramatike, spraševanje o uprizoritvenih možnostih tega zahtevnega besedila pa je vedno tudi spraševanje o sodobnih uprizoritvenih možnostih slovenske dramatike nasploh. Ob odličnem branju režisera Sebastijana Horvata in vrhunskih igralskih interpretacijah, del zarez z izjemno ostrino tudi v sodobno slovensko družbeno sceno in globoko v brezčasno stisko in hrepenjenja intimnega sveta posameznika. V vlogi Dr. Mlakarja bo nastopil Uroš Fürst, Pavla Zarnikova pa bo Saša Michelčič. Z njima na odrvu bodo igralci Marko Mandić (Dr. Strnen), Zvone Hribar (Profesor Mak), Nataša Matjašec (Mlakarjeva ljubica Olga), bivša članica umetniškega jedra SSG-ja Barbara Cerar (žena profesorja Maka) in Alojz Svetec (Dr. Delak), Rok Vihar, Saša Tabaković, Brane Grubar, Sabina Kogovšek, Vanja Plut in Boris Kos. Združeni abonmaji bodo tako razprejeni: reda A in F v petek, 14. decembra, red B v soboto, 15. decembra ob 20.30, red T, C in K pa v nedeljo ob 16.00. Petkova in nedeljska predstava bosta oprenjeni z italijanskimi nadnapisi. Predprodaja pri gledaliških blagajnih se bo pričela jutri z urnikom 10-13 in 17-20.

ja Gal Štromar: »Črkolandija«.

V sredo, 12. decembra ob 19.00, Andrej Jelačin: »Agencija za ločitve«.

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

Danes, 9. decembra, ob 17.00 / Ludvig Holdberg: »Jeppe s hriba« - gostovanje AGD Kontrada Kanal.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Jutri, 10. decembra, ob 19.30 / Dane Zajc: »Jagababa«.

V torek, 11. decembra, ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahov«.

V sredo, 12. decembra, ob 19.30 / Ivo Svetina: »Ojdip v Korintu«.

V četrtek, 13. decembra, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

Mala drama

V sredo, 12. decembra, ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V četrtek, 13. decembra, ob 20.00 / Conor Mc Pherson: »Jez«.

Mestno gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Danes, 9. decembra, ob 19.00 / Carlo Goldoni: »Beneška dvojčka«.

Jutri, 10. decembra ob 15.00 in 18.00 / »Ozri se v gnevnu«.

V torek, 11. decembra ob 15.30 in 19.30 / Moliere: »Ljudomrznik«.

Mala scena

Jutri, 10. decembra ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

V torek, 11. decembra ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V četrtek, 13. decembra, ob 20.30 / »Glasbeni splet« - klavirski recital Aleksandra Rojca.

V ponedeljek, 17. decembra, ob 21.00 / v sklopu »Mediterraneo Folk Club« nastopa Arabsko andaluzijski orkester.

V sredo, 21. decembra, ob 20.30 / Neda R. Bric: »Aleksandrinke«.

Gledališče G. Verdi

Edvard Grieg: »Peer Gynt« / ponovitve: danes, 9. decembra, ob 16.00.

»Romeo in Giulietta«, balet / urnik: v petek, 14. ob 20.30, v soboto, 15. ob 17.00, v nedeljo, 16. ob 16.00, v torek, 18., v sredo, 19., v četrtek, 20. in v petek, 21. decembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti

»Scooby-doo live on stage« / izvirna glasba Fabia Serria, režija: Salvatore Vi-vinetto, koreografija: Alberta Palmisano. Danes, 9. decembra, ob 11.00 in ob 16.00.

Gledališče Rossetti (sezona 2007-08 Koncertnega društva)

V ponedeljek, 10. decembra, ob 20.30

/ Enrico in Andrea Dindo - violončelo in klavir.

Circolo Sottuficiali (Ul. Cumano)

V torek, 11. decembra, ob 18.30 v okviru Adriatic Festivala koncert Passion Tango.

Glasbene matineje ob nedeljah ob 11.00.

Auditorij muzeja Revoltella

Danes, 9. decembra / nastopa Nuova Orchestra Ferruccio Busoni, dirigent: Massimo Belli.

BOLJUNEC

Gledališče F. Prešerna

V nedeljo, 16. decembra, ob 17.30 / »Božična kantata« - nastopata: OPZ Fran Venturini od Domja in Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebč.

ZAVLJE

V cerkvi

V četrtek, 13. decembra ob 20.30 / V sodelovanju z občino Milje - Koncert MePZ F. Venturini in zborna Cappella Tergestina.

SAMATORCA

V cerkvi

V nedeljo, 16. decembra, ob 17.00 v okviru Adriatic Festivala koncert dua Marko Feri - kitara in Ettore Michelazzi - flauta.

MAVHINJE

V cerkvi

V nedeljo, 16. decembra, ob 12.00 v okviru Adriatic Festivala koncert dua Marko Feri - kitara in Ettore Michelazzi - flauta.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 10. decembra, ob 20.30 / koncert folk grupe Andihra iz Sardinije.

V sredo, 12. decembra ob 18.30 / Božični koncert gojencev Glasbene matici iz Gorice - »V magični noči«.

Gledališče Verdi

V petek, 14. decembra, ob 20.45 / nastopa pianistka Lura Mikkola.

Kulturni center Lojze Bratuž

Danes, 9. decembra ob 15.30 / Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica prireja revijo otroških in mladinskih zborov Mala Ceciljanka.

TRŽIČ

Župnijska dvorana sv. Nikolaja

Danes, 9. decembra, ob 17.30 / »Božična kantata« - nastopajo: Mali romanski muzikanti iz Ronk, OPZ Fran Venturini od Domja in Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebč.

LAZE

Podbonesec

Cerkv v Lazah

V petek, 14. decembra, ob 20.30 / »Božični koncert« - nastopajo: Mali luterji iz Špetra (UD), Solopevcii Glasbeni matici iz Špetra (UD), MePZ Fran Venturini od Domja.

VIDEM

Teatro nuovo Giovanni da Udine

V sredo, 12. decembra, ob 20.45 / Quartetto di Tokyo - Martin Beaver - violina, Kikuei Ikeda - violina, Kazuhide Isomura - viola in Clive Green-smith - violončelo.

SLOVENIJA

PIRAN

Gledališče Tartini

V sredo, 12. decembra ob 20.00 / Novoletni koncert, nastopa Akademski pevski zbor univerze na Primorskem.

NOVA GORICA

Kulturni dom

V soboto, 15. decembra, ob 20.15 / Terri Mc Connell Quintet (gospel - ZDA).

V ponedeljek, 17. decembra, ob 20.15 / koncert Slovenskega komornega zboru pod vodstvom Marka Vatovca.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 13., v petek, 14. in v soboto, 15. decembra, ob 19.30 / Gallusova dvorana / Vlado Kreslin - predstavitev nove plošče (poleg dobrih starih pesmi).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče / do 12. decembra je na ogled razstava: »Ženske v CGIL: stolnica zgodovina«.

Palača Gopčevich / še danes, 9. decembra je na ogled razstava »I suoni della memoria - 75 anni della Società dei concerti di Trieste«. Urnik: ob dejanjih od 9. do 19. ure.

Villa Revoltella / v sredah do 15. decembra, na ogled razstava »Che bello nascere«. Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

Grajsko naselje, hiša Morassi: od nedelje, 16. decembra do 15. januarja 2008, na ogled razstava »Che bello nascere«. Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

Galerija LipanjePuntin / do 31. decembra bo na ogled razstava »Nature«.

Franca Panizona in Franca Passalacque. Odprt ob petkih od 18.30 do 22.00.

Palazzo Vivante / do 6. januarja bo na ogled razstava »I figli del popolo di Don Edoardo Marzari«. Urnik: ob dejanjih od 16. do 18. ure, ob praznikih od 10. do 12. ure.

Državna knjižnica / do konca decembra razstavlja Rossana Longo.

Muzej Revoltella / do 6. januarja bo na ogled razstava »Beauty« Emanuele Marassi. Urnik: od 10. do 19. ure, zaprto ob torkih.

Bivša ribarnica: Ettore Sottsass: »Vorrei sapere perché«. Na ogled do 2. marca.

Občinska umetnostna galerija: do 20. decembra bo razstavljal Giuseppe Callea. Odprt do 10.00 do 19.00.

Občinska umetnostna galerija: do 20. decembra bo razstavljal Franco Ponzona in Franco Passalacqua, »Nature«.

Zupnija sv. Marije Velike: »I sotterne dei Gesuiti«. Odprt do 6. januarja 2008 ob 17.00 do 20.00, ob sobotah od 9.00 do 13.00.

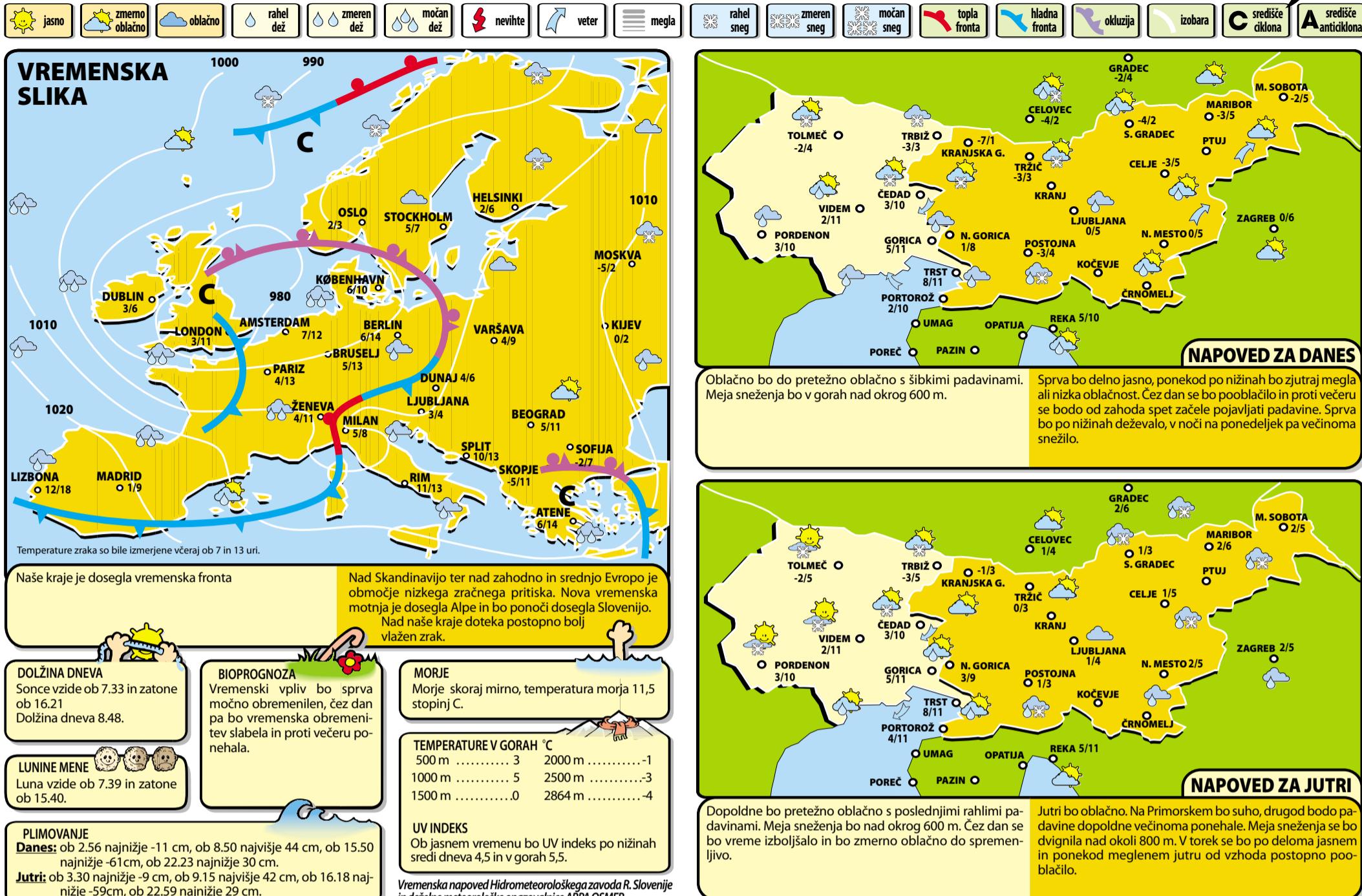
Galerija LipanjePuntin: Franco Ponzon in Franco Passalacqua, »Nature«.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«, od ponedeljka do petka med 11. in 13. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 12. uro in 19. uro. Razstava bo na ogled do 17. februarja. Informacije na tel. 0481-494369.

TRŽIČ

Občinska galerija sodobne umetnosti, vabi 21. decembra, ob 19. uri na odprtje razstave »IM02 - L'immagine sottile« na ogled od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro in 19. uro. Raz

AssiTrieste
Assicurazioni e Finanza Personale †

Novi uradi na PROSEKU

**Čakamo te ,
da bomo skupaj
nazdravili**

**V petek, 21. decembra
ob 18.00**

PROSEK 551
tel. 040 251320
(nasproti bar-sladoledarne Luksa)

www.assitrieste.it

MILANO ASSICURAZIONI
Divisione Nuova MAA

BANCASAI

DOPIS IZ PARIZA - Začetnik je Juliu Horvath

Gyrotonic nova oblika telovadbe za vsakogar

PARIZ - Telovadba, šport, biti v formi... To je danes skoraj pravilo, le da gre večkrat bolj za videz kot za zdravje. Večkrat, ne pa vedno. Med novonastalimi telovadbami je tudi gyrotonic, ki pa se od ostlih precej razlikuje.

Gyrotonic je nastal v osemdesetih. Začetnik je Juliu Horvath, izredna osebnost: najprej je bil plavalec in telovader, pri devetnajstih je začel z balatom, pri dvajsetih pa je bil že solist. Ko je pribežal na Zahod, so ga kaj kmalu opazila pomembnejša gledališča. Tako je na primer sodeloval s plesalci, kot so Margot Fonteyn, Jacques d'Amboise, Melissa Hayden. Njegove briljantne kariere je bilo konec zaradi pretrgane ahilove tetive. Horvath se je po poškodbi - ki se je pripetila, ko je delal s Houston Ballet - posvetil jogi in študiju drugih telovadb. Razvil je vaje oziroma tehniko, ki jo je poimenoval »joga za plesalce«, toda ta le-ta je vključevala principe različnih panog - rehabilitacijskih in plesnih tehnik, borilnih veščin, taičija, čikonga, gimnastike - zato jo je kasneje preimenoval v gyrokinesis. Horvath je kaj kmalu uvidel potrebo po napravi, ki bi pomagala pri vajah in tako je nastal »gyrotonic expansion system«. (To je tudi razlika med gyrotonicom in gyrokinesom: pri prvi se vajo opravlja z napravo, pri drugi ne.) O tej novi tehniki sem se pogovorila s Kenom, trenerjem gyrotonica (**na posnetku**), ki vodi enega izmed pariških centrov.

»Gyrotonic se je rodil predvsem kot rehabilitacija: osnovne vaje so osredotočene na hrbitno in hrbtni mišice, ki so baza gibanja nasploh. Gyrotonic se je najprej razširil v bolnicah v Nemčiji, kjer je Horvath izpopolnil tehniko s svojim bratom, ki je po poklicu fizioterapevt in telovader. Kmalu je Horvath začel poučevati gyrotonic izven zdravstvenih ustanov in v ZDA, kjer je doživel velik uspeh in se je tehnika razširila na širšo publiko. Počasi, počasi se je gyrotonic razširil tudi po Evropi: v Švici, Angliji, Franciji itd. Gyrotonic namreč ni samo za tiste, ki imajo fizične težave, ampak je primeren za vsakogar: krepi in raztegne mišice, deluje tako na globoke kot na površinske. Primeren je za starejše osebe, saj se z leti izgubi gibljivost in mišični tonus; spodnji del hrabenice je prvi, ki postane trd. Dalje je odlična rešitev za bolečine v hrbitu, ki jih večkrat povzroča nepravilna drža. In ker ima vsaka športna panoga specifične potrebe je Horvath v teku let razvil posebne vaje za mnogo veščin: za plesalce, za košarkarje, za nogometarje itd. Ker združuje različne tehnike, bi lahko rekli, da je gyrotonic ena izmed najbolj popolnih in tudi naprava gyrotoni-

ca je izpopolnile prejšnjih. Na primer, le-ta deluje z vrvmi, naprave tehnike pilates pa z vzmetimi, ki za skele niso ravno najbolj primerne. Dalje je edinstvena raznolikost vaj in ne nazadnje je pomembno dejstvo, da Horvath tehnike stalno izpopolnjuje; za trenerje gyrotonica je udeležba na semestralnih seminarjih obvezna. Za pridobitev naziva trenerja je potrebno šolanje, še prej pa precej prakse; no, kot pri vsakem športu.

Sam sem spoznal gyrotonic po hudi nesreči, ki me je za šest mesecov priklenila na posteljo. Zaradi bolečin so bile zame tradicionalne rehabilitacijske vaje izredno težavne in le naprava gyrotonica mi je omogočala gibanje; praktično me je gyrotonic spravil na noge. Po dolgi praksi sem se odločil, da bom sam postal trener; študiral sem v Nemčiji in Franciji. Medtem sem za nekaj mesecov šel tudi v Azijo in spoznal jogo in tradicionalne masaže. Po vseh teh izkušnjah sem se odločil za center, kjer bi nudil ljudem, kar sem sam spoznal. V centru Uma imamo tečaje gyrotonica, različne masaže in jogo.«

Če bi kdo rad kaj več izvedel o centru, si lahko ogleda spletno stran www.uma-paris.com. ali glede gyrotonica www.gyrotonic.com.

Jana Radovič